Lisan derslerimiz
Bugün: Fransızca
Yarın : Almanca

HABER

5 Kuruş - Telefon: 23872 — Sene: 6 - Sayı: 2102 — 20 İkinciteşrin 1937 Cumartesi — İlân işleri Tel: 20335

Macar Başvekili Berline gidiyor
— Yazısı 10 uncu sayfamızda —

Bugün 16 Sayfa

İçerdeki yazılar:

2 NCİ SAYFADA: Dış siyasa, Tiyatroya dair. (Muhsin Ertuğrul). Doğru Değil mi? Tarih diyor ki:

3 ÜNCÜ SAYFADA: İstanbul Konuşuyor, Hayata Dair: Hortlaklar (Nurullah Ataç). Arada Bir: Asri Gazeteci (Sim . us). Lûgatçei Zahid Çelebi (Karikatür).

5 İNCİ SAYFADA: Kurban Bayramında Mindi mi Keseceğiz? (Osman Cemal), Memleket haberleri, Altın Tolgalı Sarışın Casus.

6 NCI SAYFADA: Suad Dervişin dikkate değer bir anketi: (Çalışan Kadınlarla Konuşuyorum), Kadınlar İçin, Korsan Zırhlı (Ali Rıza Seyfinin deniz ve macera romanı).

7 NCİ SAYFADA: Odalıklar (Nizamettin Nazif).

8 İNCİ SAYFADA: Günün spor hareketleri.

9 UNCU SAYFADA: Çocuk haftası, resimli Üç Silâhşörler romanı.

11 İNCİ SAYFADA: "Amele gibi çalıştım, hizmetçilik ettim.„ Nerimanın röportaj. Grafoloji mütehassısımızın cevapları, hikâye.

Almanya, Japonya ve İtalyanın kurduğu

Üçler ittifakına karşı iktisadî tedbirler alınacak

Bir taraftan Almanya ile müzakereler yaparken

Ingiltere, Amerika ile müzakerelere başlıyor

Ingiltere, Lord Halifaksın Berlin ziyareti neticelerinden pek ümitli görünmüyor

Berlin, 19 (A.A.) — Bu sabah saat 9,40 da refakatinde von Neurath olduğu halde Berchtesgradene gelen Lord Halifax, derhal Berghof'a gitmiştir. Burada Hitler Lord Halifax ve von Neuraht arasında konuşmalar başlamıştır.

Lord Halifax ile von Neuraht istasyondan Berchtesgradene Hitlerin hususî otomobiliyle gitmişlerdir. Lord Halifax, Berghof'a geldiği zaman Hitler kendisini kapının eşiğinde karşılamıştır. Führer'in yanında yaveri Brückner bulunmaktaydı. Hitler Lorda samimiyetle hoş geldiniz demiş ve dairesini gezdirdikten sonra çalışma odasına götürmüştür. Konuşmalara burada başlanmıştır.

Birçok İngiliz, Amerikan ve Fransız gazetecileri Berchtesgradene gelmişlerdir.

Lord Halifax öğle yemeğini Hitlerle birlikte yemiştir.

Berline döndü

Münih, 19 (A.A.) — Lord Halifax ve Baron von Neurath, hususî tren

Devamı 10 uncuda

Lord Halifaks Londradan Berline hareketi sırasında kızıyla vedalaşırken...

Yugoslavyada feyezan

Belgrad, 20 (A. A.) — Gazetelerin bildirdiğine göre Slavonskibrod civarında Sava nehrinin suları taşmıştır. Tuğyan esnasında hayvanlarını kurtarmak istiyen yedi köylü boğulmuştur. Şimdiye kadar cesetlerden bir tanesi sudan çıkarılmıştır.

Atatürk Konyada

Cumhurreisi Mersinde tetkiklerde bulundu

Mersin, 19 (A.A.) — Saat 13 de Adanadan müfarakat buyuran Atatürk saat 15 de Mersine şeref verdiler. Candan gelen fevkalâde tezahüratla selâmlanan Atatürk, karşılayıcıların ellerini sıktılar, asker, mektepli, izcilerin önünden yürüyerek geçtiler. Kendilerini selâmlıyan ve alkışlıyan halka iltifat ettiler. Otomobiline binerek doğruca vali konağına ve oradan belediye reisinin evine giderek orada bir müddet kaldıktan sonra encümen azasından Yakubun Subendi yolundaki bahçesine gittiler.

Atatürk, bir müddet de burada kaldıktan sonra istasyona avdet buyurarak halkın coşkun uğurlama tezahüratı arasında saat 17 de Konyaya müteveccihen Mersinden ayrıldılar.

Bütün şehir donatılmıştır. Halk sokaklarda ve caddelerde, büyük bir intizam dahilinde, Atatürk geçtikçe "varol, Atatürk„ diye bağırıyorlar. Herkes neşe ve sevinç içindedir.

Atatürk yeni yapılacak halkevi ve anıt ile alâkadar olmuşlar ve Vali tarafından verilen izahatı tasvip buyurmuşlardır.

Mersinden ayrılırken valiye Mersini ziyaretlerinden ve umumî faaliyetten mütevellit memnuniyetlerini izhar buyurmuşlardır.

Muttefikının yıpranmaması için

Almanya Çinde sulh istedi

Japonyanın Sovyetlere karşı kuvvetli kalmasını istiyen Japonlar Hitlerin teklifini reddetti

Paris, 19 (A.A.) — Övr gazetesinde şu satırlar okunmaktadır:

"Bu ayın altısında Hitler şahsen Tokyo hükûmetini şimalî Çinin zaptı ile iktifa etmesi ve sulhü mümkün olduğu kadar çabuk imzalaması için tazyik etmiştir. Askerî ve iktısadî Alman mahfelleri pek geniş olan Çin arazisini zaptetmekle Japonyanın zayıflamasından korkmaktadırlar.

Bununla beraber Japon askerî mahfellerinin Hitlerin nasihatını tutmayarak Kantona ihracat yapmak suretiyle bir cenup cephesi tesis etmeleri muhtemeldir.„

Cephelerde vaziyet

Şanghay, 19 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor: Japonlar tarafından yapılan bir beyannameye göre, Yangtese-

Devamı 10 uncuda

Avusturyalı tüccar

Lahitler ölümle tehdit edildi

Gangster mukallidi Rum çocukları yakalandı

Zabıta memurları, bir Avusturyalı tüccarı ölümle tehdit ederek dolandırmak istiyen iki Rum çocuğunu yakalamıştır.

Devamı 10 uncuda

Üç aylık maaşlar

Bayramdan evvel verilecek

Defterdarlık; emekli, yetim ve dulların üç aylık maaşlarının bayramdan evvel verilmesini kararlaştırmıştır. Bunlardan bazıları, aylıklarını Emlâk ve Eytam bankasına kırdırdıkları için, bunlar defterdarlık aylık dağıtmaya başlamadan evvel aylıklarını bankadan alacaklardır.

Bankaya aylık kırdıranlar çok olduğu için, banka tevziata ayın yirmi beşinde başlayacaktır. Defterdarlık da ayın birinden itibaren bayrama kadar tevziatın bitirilmesi için icap eden tertibatı almıştır.

Türk deniz inşaiyeciliğinin ihyası yolunda çalışmalar

Yakında büyük gemiler yapacak olan Tersanemize işçi yetiştirecek bir mektep açıldı

Mektep müdiri Tahsin Akgürgen

Kasımpaşada eski tersane yerinde yeni tesisat yapılarak Türk deniz inşaiyecliğinin ihyasına karar verildiği malûmdur.

Türk işçileri tarafından iki denizaltı gemisi yapılmakta olan Denizyolları

Devamı 10 uncuda

Fransada isyan hazırlıyanlar parayı nereden buldular?

Yeniden bir çok silâh depoları basıldı

Paris, 19 (A. A.) — Lil şehrinde domuz paçacısı Seys kardeşlere ait bir kamyonda birçok tüfenk ve parabellom tabancaları bulunmuştur. Bu mühim miktarda kaçak silâh bu sabah, oktruva memurları tarafından kamyonun aranılması üzerine meydana çıkmıştır. Halen zan altında bulunanların evleri de araştırılmıştır.

Bu yeni silâh kaçakçılığı meselenin Caguelards işi ile alâkadar olup olmadığı sorulmaktadır.

Kukuletalılar cemiyeti tarafından

Devamı 10 uncuda

İpekliler damgalandıktan sonra

Damgalılar

Erkek-Kız

Maceralarını pek yakında *HABER'de* Neşre başlıyacaktır

KAHRAMAN KIZ

Mişel Zevakonun bu en heyecanlı eserini yarından itibaren 3 renkli bir kapakla vereceğiz

Günün meselesi:

Bozkıra hayat vermek azmindeyiz!

Eskişehirden doğu Anadoluya doğru bozkırı geçen her Türk vatandaşının içinden bir sual geçer: — Acaba bu topraklar nasıl hayat bulabilir? Burası, nasıl, yeşil ve zengin bir tabiat manzarası bağlıyabilir?

Eğer size Türkiyenin en büyük bağ sahalarının bozkırda olduğunu söyliyecek olsalar, hayret edersiniz. Halbuki Türkiyede, şimdi en çok aranan şarabın bozkır bağlarının mahsulü olduğunu biliyorsunuz. Keza bozkır topraklarında iyi cins birçok meyvalar yetiştiğini de yeni öğrenecek değilsiniz. Her tarafta bağ ve meyva ağacı kolayca yetişiyor: Çalışınca ormanlar bile yapabiliyoruz.

Fakat bu meseleyi rasyonel ve, halk ihtiyaçlarına cevab verir, binaenaleyh halkın kendiliğinden yapabileceği tarzda halletmek lâzımdır.

İşte cumhuriyet ziraat bakanlığı şimdi böyle bir proje üstündedir.

Anadolu yaylâsının su hazneleri ve toprak kabiliyeti, bu geniş vatan parçasını bayındır, yeşil ve mes'ud bir hale getirmeğe elverişlidir. Şartlar müsaid olursa, cumhuriyetçilerin azmi onu en kısa zamanda gerçekleştirir ve Türk imarcılığının, bu suretle en güzel eseri meydana geir.

Şimdi bir rüya kadar tatlı olan, fakat fen ve hesab hakikatlerine istinat ettiği için, herkese hemen kanaat verecek olan tafsilâtı okuyunuz.

Ziraat bakanlığının hazırladığı büyük projenin hedefi, bozkırın rengini ve bünyesini değiştirmektir.

Step yeşillenecektir. Bu ağaçlandırma ve bağlandırma hareketi, köy içlerine inhisar etmiyecektir. Köy hudularına kadar dayanacak ve ekim mıntakası dışında kalan bütün toprakları kapıyacaktır.

Mesele şudur. Orta yaylâ Türkiyenin kıraç ve ağaçsız köşesidir. Burada kalkınmanın başlıyabilmesi için evvelâ bu manzaranın değişmesi lâzımdır. Toprağın cevheri taş bağlamıştır. Donmuştur. Onu yumuşatmak ve faydalanılabilir hale getirmek lâzımdır. O halde bu renk değişmesi, bir de toprağın bünye değiştirmesini gerektirmektedir. Orta yaylanın çiftçi milyonları, bu âsi ve geri tabiatle cenkleşe cenkleşe, onun ne istediği belli olmaz, disiplinsiz ahlâkına boyun eğmeye alışmışlardır. Step, renk ve bünye değiştirmedikçe burada bir kökten değişme olmıyacaktır.

Evvelâ on iki yayla mıntakası ele alınmıştır: Ankara, Eskişehir, Kütahya, Afyon, Konya, Niğde, Kayseri, Kırşehir, Yozgad, Sıvas, Çorum ve Çankırı...

Bu geniş yurd parçası üzerinde dokuz bine yakın köy vardır. Anadolunun en büyük ve en geniş arazili köyleri bu mıntakadadır. Her köyde vasatî oarak 60 ailenin oturduğu kabul edilirse 540.000 çiftçi ailesi... Türkiye topraklarının dörtte birinden fazla olan bu mıntakada 3.783.388 vatandaş oturmaktadır. On iki vilâyetteki bu nüfusun yüzde 79,5 ğu çiftçidir. Yani üç milyonu...

Şimdi bu 540.000 çiftçi ailesinin;

2 dönüm bağ,

2 dönüm koruluk,

2 dönüm toprağın hususiyetine göre çeşitli meyva yetiştirmiş olduğunu kabul ediniz. Her ailenin 6 dönümü 540.000 ailede 3.240.000 dönümlük bir saha eder. Yani 324.000 hektar... Şimdi, bu rakamı hatırınızda tutarak bu on iki viâyette bugün mevcud bağ miktariyle 935 senesi yaş üzüm mahsulüne ait şu listeyi okuyunuz:

Vilâyetler	Mevcut bağlı hektar	935 yaş üzüm (ton)
Ankara	14509	54466
Eskişehir	598	1401
Kütahya	8446	9083
Afyon	7809	2134
Konya	151104	67525
Niğde	13228	30778
Kayseri	93701	77959
Kırşehir	6156	36732
Yozgad	9960	19900
Sıvas	12	531
Çorum	4500	9350
Çankırı	755	775
	124.788	

124.788 hektar... 540 bin aile (2) dönümden yalnız bağ olarak 108.000 hektarlık bağ kuracaktır. Yani hemen hemen ayni mevcuda yakın ve fakat koruluk ve meyvalıkla beraber mevcut bağ ve ormanın üç misli... Bütün Türkiyenin bağ servetinin yalnız 345.438 hektar olduğunu da hatırda tutunuz.

Ziraat Bakanlığı, salâhiyetli ilim otoritelerinin vazife aldığı komisyonlara bu mevzuu en ufak noktasına kadar tetkik ettirmiştir. Netice şudur: on iki vilâyetimizde türlü çeşitli üzüm yetişebilecektir. Bütün topraklarda bu vasıflar vardır.

On iki vilâyetimiz için yetişecek ideal tiplerde meyva ağaçları da tesbit edilmiştir. Koruluklar için en münasib olan cinsler hazırlanmıştır. Projeler tamdır. Bugün Ankara ve Eskişehirde tatbikata geçilmiştir. İlk neticeler yüzde yüz müspettir ve beklenenler eksiksiz olarak gerçekleşmiştir.

Bakarken gönlümüzün burkulduğu ve bizi mistik yapan şu sarı bozkırın yemyeşil bir dünya cenneti olduğunu düşününüz bağ, bir servettir. 10 milyon 800.000 dönüm bağdan üç milyon Türk köylüsü, senede - aşağı, çok aşağı bir hesapla yüz milyon kilo üzüm alacaktır. Bir kalori ve para kaynağı. On iki vilâyette bu mahsulün bugün ancak yarısını alıyoruz. Çünkü biz toprağa yeni dikeceğimiz çubuğun, bu toprağın asırlardanberi özlediği vasıfları olmasına dikkat edeceğiz. Yeni dikilenlere verim, eskiye göre üç misli fazladır.

Devamı 4 üncüde

(Almanya, müstemlekelerini geri almak istiyor.)
Edene — Burada sıkışmakta mana ne? Yukarıda yer çok!...
—Alman karikatürü—

SANAT ALEMİNDE

Tiyatroya dair

Yazan: Muhsin Ertuğrul

Bir tanıdığım şöyle söyledi:

"Tepebaşına gelmiyorum. Dram oynanıyor. Müteessir oluyorum. Hattâ bazan ağlıyorum.. Halbuki hayatımız zaten baştan başa bir facia!,,

Bunu söyliyen okumuş bir adamdır. Cemiyette iyi bir mevkii de var.. Mantığı, muhakemeyi bilir. Gülmeye lüzum yok.. Muhakemeyi bilir.. Ama yalnız yukarıdaki cümlesini onun süzgecinden geçirmemiştir.. Bakkalın da terazisi var.. Ama karşısındakini aldatmak veya kendi aldanmak istediği zaman kullanmaz.

Bu yukarıdaki cümleyi herkes tutturmuş gidiyor. Sanki birisine hesap vermeye, yalan söylemeye mecburmuşlar gibi. Sanki hayatın bütün zevki; sahne üzerinde görülen zorla biri arkasına eklenmiş, gayri tabiî vakalara, buluşlara gülmekten ibaretmiş gibi. Hayatın bütün zevkini bu kadar dar bir dalak çerçevesi içine alan adamın kafasına hitap etmekte zaten mana yoktur. Bizim bildiğimize göre hayatın bütün zevki, abtallığa gülmekten ziyade, yaşayışımızdaki keskin ve sert didişmeyi görmek, başkalarının bu mücadelesinden kendi hesabımıza bir pay çıkarmak, bir şey öğrenmek, yeni bir şey öğrenmekten bir haz duymaktır..

Yoksa insanı müteessir etmiyen bir dram istemek, güldürmiyen, sırıttırmayan bir komedi aramak gibi olur. Yukarıdaki sözleri söyliyen zat hakikatte komedi tiyatrosuna ve sinemaya da gitmemektedir. Sözleri samimî olsaydı hiç olmazsa komedi tiyatrosuna veya sinemaya giderdi.. Dram ve komedi tiyatrosile kendisini tatmin edemiyen bu adam hâlâ mahalle kahvesine gider. Fakat kahveye dadandığı için gidemediği tiyatroya ait bir bahis açıldımı, ortaya yukarıdaki cümleyi atar ve etrafındakileri sebepsiz, manasız aldatmaya çalışır. Halbuki kimseye hesap vermeye de mecbur değildir. Fakat işte bu modern hayatımızın sebepsiz riyası.

* * *

Bir tanıdığım şöyle söyledi:

"Tepebaşına gelmiyorum, klâsikler oynanıyor.. Uzun! Canım sıkılıyor.. Uzun müddet bir yerde oturmaya bu günkü insanların sinirleri tahammül edemiyor.. Bugünün temposu başka...,,

Bu da okumuş, hatta Avrupa görmüştür.. Oradan bir de monokl getirmiştir, gözü gibi taşır. Bu zat da tiyatroya gelmediğine klâsik bir piyesin uzunluğunu sebep gösteriyor.

"Uzun,, diye canı sıkılıyormuş.. Sorsak neyle ölçmüş de uzun bulmuş.. Bunların uzunluğu bugün mü anlaşıldı? Hangi ölçüyle?. Bunlar uzunsa - ki hiçbiri iki buçuk saati geçmez - şu halde kısaları hangisidir? Hayır.. Dünle bugün arasında değişen, uzalan ve kısalan bir şey yoktur.. Sebep bu değildir.. Bu zat; herhangi ciddî mevzulu bir münakaşaya yarım saat iştirak edemiyen, herhangi ciddî bir kitabı bir saat okumayan, herhangi bir resim sergisine yarım saatten fazla tahammül edemiyen, ciddî bir orkestrayı bir çeyrek bile dinliyemiyen asrî bir hastadır. Hasta dediğim için onu böyle devamlı bir yerde oturmakta mazur addetmeyin.. Çünkü hastamız, öyle bir hastadır ki, cıgara dumanile göz gözü görmiyen bir barın nikotin, ispirto ve ter kokuları içinde sabaha kadar oturur. On beş dakika dinleyemediği o nazlı orkestra konseri yerine caz davulunun beynini tokmaklamasına beş saat tahammül eder.

Sorsanız; sırf sizin tiyatroya gelmeniz için eserleri kısaltmaya da razı olacağız.. Bir piyesin kaç dakika devam etmesini arzu buyuruyorsunuz?

Cevap yoktur.. Faustu yarım saate, Hamleti kırkbeş dakikaya, Vallenştayn triyolojisini bir saate indirseniz o yine gelmiyecektir.. Onda eksik olan tiyatro sevgisi ve ciddî eserleri anlama kabiliyetidir. Klâsik eserlerle ruhu arasında köprü kurulmamıştır, kurmakta istemez.. Onun iyi terzi elinden çıkmış güzel elbisesine, Avrupadan gelmiş monokluna, elhasıl kalıbına bakarsınız da yanılarak hitap edersiniz.. ve cevap beklersiniz.. Halbuki hazır elbise mankeninin ağzına yerleştirilmiş küçük bir oparlörden bir plâk dinleseniz daha faydalıdır.

* * *

İşte bu kutu kafalı mankenler, elbiselerinden ve gözlüklerinden cüret alarak, bazan tiyatro mevzuu hakkında münakaşalara kalkarlar ve yalan söylerler.. İşte bunlar asrî zamanın sebepsiz yalanları..

Bir tanıdığım da şöyle dedi:

"Tepebaşına gelmiyorum.. Çünkü erken başlıyorsunuz. İşten çıkıp gelinceye kadar yetişemiyoruz!,,

M. ERTUĞRUL

Devamı 12 incide

Doğru Değil mi?

Azap duyarak verdiğimiz bir cevap

Bir genç diyor ki;

"Teknik mevzulara dair kitap neşretmenin bizde her nedense bir itiyat halini alamadığı görülüyor. Ben tornacıyım. Bundan altı yedi yıl önce okumak ve sanatimde ilerlemek için fennî eserler aradığım kütüphanelerden birinden şöyle bir cevap aldığımı hatırlarım:

— Bu eserler Türkiyede basılmaz.

"Niçin?,, diye sorunca kitapçı burnuma bir yumruk vurur gibi şu cevabı fırlatmıştı:

— Basılamaz da ondan.

— Acaip şey, matbaa mı yok?

— Hayır... Matbaa var. Fakat okuyacak adam yok.

— İşte ben varım ya.

— Siz kâfi değilsiniz. Hem yazan yok.

Aradan yedi yıl geçti. Ben Türk dilinde bulamadığım bu kitapları okuyabilmek için yabancı dil öğrendim ve nihayet sanatimde bugün bir hayli ilerlemiş addediliyorum.

Kendi çektiğim sıkıntıyı başkalarının da çekmekte olduklarını tahmin ettiğim için:

— Haydi bir hayır işliyeyim...

Dedim ve tuttum sanatimin en lüzumlu bahislerinden biri üzerinde teknik bir eser yazdım. Kitapçılara götürdüm. Hiçbiri basmıya yanaşmadı. Adına bakan basını öte tarafa çeviriyor.

Gencin bize gösterdiği eserin adı şudur:

"Tornada pratik diş hesapları., Sanayide dev adımlarile yürüyen bir memleketin buna benzer eserlere ne dehşetli bir ihtiyacı olduğu kendiliğinden anlaşılır. Bir fabrika, içinde çalışan unsurların fen kudreti derecesinde memlekete faydalı olur.

Babıâli kitapçısının yapmadığı, hattâ hakir gördüğü bu iş devlet neşriyatının en mühim bir branşı olmak liyakatindedir.

HABER

Tarih diyor ki:

Şeytanın beş elçisi!

Eski şairler tütünü, kahveyi, afyonu, şarabı ve mahbubu, hayat zevklerinin başlıca unsuru sayar, bunlara taparlardı. Bunları içlerinde ömür yatağının beş yastığı diye tasvir edenler de vardı.

Kaba sofulara, sahte ve sohta ulemaya gelince, bunlar da - kendi tabirlerince - "insanı dinden çıkaran, hâliki unutturan, şer'i şerife karşı mübalâtsızlık yaptıran bu beş nesne,, ye:

— Şehvet çadırının bes direği, şeytanın beş elçisi!

Derlerdi.

Tütün, eski devirlerde, çubukla içilirdi. Günde yirmi, otuz, hattâ daha ziyade çubuk içen tiryakiler vardı, Kadınlardan da çubuk tellendirenler, çubuk safası yapanlar çokçaydı.

Çubuklar, ekseriyetle kiraz ağacından ve yaseminden yapılırdı. Gül ve fındık ağaçlarından da yapılanlar vardı. Bunların ağza gelen taraflarında sarı ve siyah kehribardan başlıklar, ağızlıklar takılırdı. Bazan da kehribar yerine mercan kullanılır, altın, gümüş bileziklerle, değerli taşlarla süslenirdi.

Kadınların çubukları, daha ince, daha güzel ve daha süslüydü. Çubukların ucuna küçük küçük lüleler takılırdı.

Lülecilik İstanbulda pek terakki etmişti. Tophanede, geniş ölçüde bir semti işgal etmişler, adetâ bir koloni vücuda getirmişlerdi. Lüleciler kolonisi!

İçlerinde, hakikaten sanatkâr olanları vardı. Eski lüleler, hususî bir topraktan yapılır, altınla, yaldızlı çiçeklerle süslenirdi. Bugün, bu lüeleri arıyanlar pek çoktur. Bilhassa Avrupalılar, seyyahlar İstanbula geldikleri zaman bunları ararlar, çok yüksek fiatlarla satınalırlar.

Eski devirlerde, misafirlere çubuk ikram etmek bir an'ane, bir teamül halini almıştı. İpek seccadelerle, İran halılarıyla, çeşmilüllüllerle, Üsküdar çatmalariyle süslenmiş salonların, odaların bir köşesinde her cinsten çubuklar bulunurdu. Misafirlere, içtimaî mevkiine, derecesine göre çubuklar ikram edilirdi.

Çubukları herkes hazırlıyamazdı. Bu işi ihtisası olanlar yapardı. Saraylarda, kibar konaklarında birçok çubukçular vardı. Bunlar çubukları hazırlarlar, ateşlerler, küçük bir maden tabla ile beraber getirirler, misafire sunarlardı. Lüle, halılara kül düşmemesi için tablanın üstünde durur, ateş bittikçe çubukçular gelir, ellerindeki küçük mangallardan sapları savatlı maşalarla ateş değiştirirler, çubuk tazelerlerdi.

Çubuklar boy boydu. İçlerinde iki metro uzunluğunda olanlar da vardı. Bunlar bazan iki üç parçaya ayrılırdı. Herkesin evdeki büyük çubuklardan başka, bir de gündüz, iş başında, sokakta kullanmak için bir çubuğu, bir de sırmalı tütün kesesi vardı. Bu çubukların uzunluğu 25 - 50 santim arasındaydı. Ve ekseriyetle üç parçadan ibaretti. İçildikten sonra parçalar sökülür, bir keseye konur, kesebeldeki ipek Trablus kuşaklarının, beyaz sakız sarmalarının arasına sokulurdu.

Topkapı sarayı müzesinin hazine dairesindeki üçüncü salonda Osman oğullarına ait çok kıymeti bir çubuk kolleksiyonu vardır. Bunların ağızlıkları sarı kehribardan yapılmış ve pırlantalarla süslenmiştir. İçlerinde, pırlanta ve incilerle süslü bir metro boyunda birkaç çubuk vardır ki, hakikaten çok ustalıkla yapılmış nefis bir sanat eseridir. Ayni müzede elmastraş ve pırlantalarla süslü, yalnız altından yapılmış nargileler de vardır. Eşlerine dünya müzelerinde rastlamak kabil değildir.

H. Rüştü TIRPAN

HABER TAKVİMİ

20

CUMARTESİ

İKİNCİTEŞRİN — 193.

Hicri: 1356 — Ramazan: 16

Güneşin doğuşu	Güneşin batışı
5,53	16,47

Fırtına

Vakit	Sabah	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı	İmsak
	5,27	1200	14,32	16,47	18,23	5,09

İspanya sularında Alman donanması

Çebelüttarık, 19 (A.A. — Deutschland, Moeve Greif Kondor ve Falkö adında beş Alman harp gemisi bu sabah şark istikametinden Algesiraşa gelmiştir.

Bana kalırsa

Asrî gazetecî

Muallim Naci, meşhur mısraında: **Bir hakikat kalmasın âlemde Allahım nihan**

Diye haykırır. Onun bu haykırışının elbette bir sebebi olacaktır. Naci içini yakıp kavuran şüphe, hakikatin ortaya çıkamaması şüphesinde yalnız değildir. Herkes de takdir eder ki dünyada hakikatin anlaşılmasından güç hiçbir şey tasavvur edilemez. Bu böyle olmasaydı, bugün gizli kapaklı yapıldığına inandığımız birçok şeylerin — hakikatin hemen ortaya çıkıvermesi endişesile — yapılamaması lâzımgelirdi.

Hele adliyemizin uğraştığı pürüzlü işlere bakınız. Buradaki dava dostyaları arasında öylelerine tesadüf etmek mümkündür ki, işin hakikatini ortaya çıkarabilmek için cins cins, şekil şekil her tabakadan, her meslekten adamların, müştereken, seneler ve senelerce çalışmaları hâlâ o hakikati ortaya koyamamıştır.

Gazetelerde gözünüzden kaçmamıştır: "İttihat ve Terakkinin iç yüzü,, "Talât paşayı nasıl öldürdüm!,, ve daha bilmem neler ve hattâ gazetelerin her satırı hep bu anlaşılması güç mefhumu ortaya koymak için yazılmıştır. Gene bunlar arasında hakikati söylemek iddiasını taşıyan satırların, gene bin türlü yalanlarla süslendiği görülür.

Adliyenin işi: Hakikati ortaya koymak.

Müfettişlerin işi: Gizli kapaklı bir iş yapılmasına mani olmak, yapılanları anlamak.

Gazetelerin işi: Hakikati söylemek, hakikati ortaya koymak. Devlet teşkilâtımızda adliye ve her vekâlet teşkilâtı içinde ayrıca müfettişlerin bulunması hep hakikati gün ışığı gibi ortaya koymaya çalışmak içindir. Bu böyle olduğu halde gene nice hakikatler vardırki bunlar bugün hâlâ (nihan) perdesi altındadırlar. Gazetelerde röportaj adı verilen bir yazı silsilesine rastlarsınız. Bunlar da hakikati ortaya atmak gibi yüksek bir düşüncenin mahsulleridir. Fakat gezeceğiniz, göreceğiniz ve yazacağınız yerlerde alâkadar olanlar, sizin bir gazeteci olduğunuzu anladıkları zamanlar işlerinin yalnız iyi taraflarını gösterirler. Bu yüzden bu kabil yazılar tek taraflı olur.

Gazeteci kendisine müfettiş süsü veremez, salâhiyetine güvenerek yüzüne kapatılmış gördüğü kapıları açtıramaz. Bir gazeteci hakikatin kendisini görebilmek için ne yapmalıdır? Onun resmî bir hüviyet taşımasına imkân olmayınca, yapacağı işi bir artist gibi hareket etmek olur. Bir polis hafiyesi gibi tebdil gezmesi, başka bir hüviyet altında tetkik etmek istediği mevzular içinde yaşaması icap eder.

Aklımda kaldığına göre böyle bir yeniliği Türkiye matbuatına ilk önce "dilenciler,, röportajile Haber sokmuştu. Bugünkü nüshasında da gene böyle bir röportaja Haber başlıyor.

Neriman adındaki genç bir muharrir kız, gazeteden aldığı direktif üzerine iş sahasında ehemmiyetli bir röportaj hazırlamıştır. Mevzuunu "İş nasıl bulunur? iş bulmak için arkaya ihtiyaç var mıdır? İşçi nasıl çalışır, hizmetçi nasıl iş bulur. Nasıl çalışır, gerek işçinin ve gerek hizmetçinin, daktilonun işlerine karşı alâkaları nedir? Yaşayış tarzları na

Sim-US

Devamı 12 incide

Istanbul Konuşuyor

Üsküdarlılar büyük bir hükûmet konağı istiyorlar

Yeni yapılacak adliye binası masrafına biraz daha ilâve edilerek şimdiye kadar dağınık vaziyette bulunan bütün devlet dairelerini içine alacak bir bina yapmak kabildir

Yazan : HABERCİ

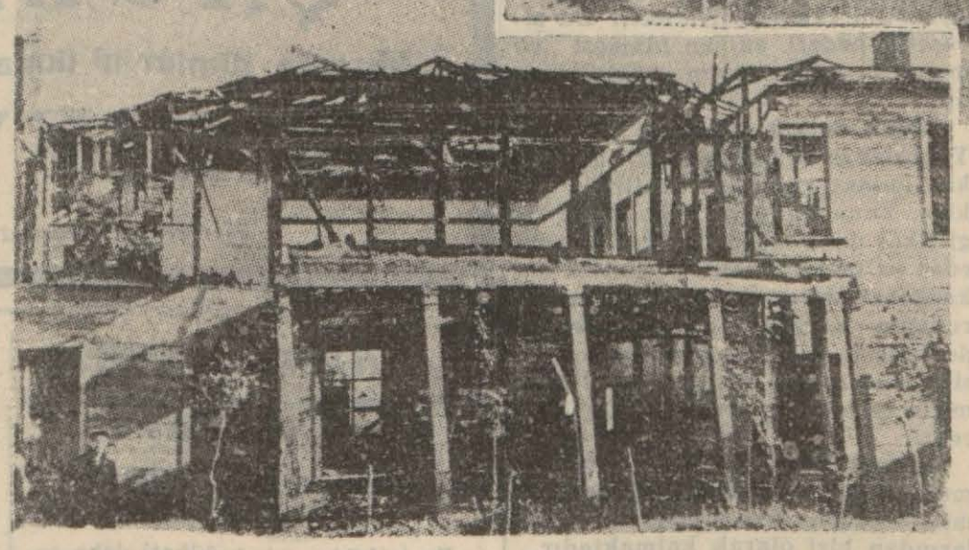

Yanan Üsküdar adliye binasının bu günkü hali ve şimdiki Üsküdar adliyesine giden sokakların birisinde gelip geçeni selâmlıyan, çikolata renkte iki şirin yavru.

Üsküdarda, zaten darmadağınık bir vaziyette olan devlet daireleri, adliye binasının yanmasından sonra, daha beter dağılmış, resmî dairelere işi düşen halk, cidden müşkül vaziyette kalmıştır.

Bunu geçen gün, ben bizzat tecrübe ettim.

Üsküdar adliyesinde bir işim düşmüştü, sabahleyin erkenden köprüden bindiğim bir vapurla, Üsküdar iskelesine geçince, orada ilk rastgeldiğim polis memuruna adliyenin yolunu sordum. Memur bana tramvay istasyonunu gösterdi.

— Şuradan tramvaya biner, Tunusbağ istasyonunda inersiniz. Orada bir nokta vardır. Yolu sorar öğrenirsiniz, dedi.

Bindiğim tramvay beni ta Karaca ahmet mezarlığının başladığı yere kadar götürdü. Tunusbağ istasyonu burası idi. Mezarlığın kenarında nöbet bekliyen polis bana dar çamurlu bir sokak gösterdi.

— Oradan gidiniz, bir müddet yürüdükten sonra karşınıza bir bakkal çıkacak ona sorun gösterir size. dedi.

Bozuk kaldırımlı yollara çamura bata çıka nihayet bakkalı buldum. Bu sefer ondan şu cevabı aldım.

— Adliye binası burada iki tanedir. Hem de biribirinden oldukça uzak mesafelerde. Siz hangisini istiyorsunuz, hukuk mahkemelerini mi? Yoksa müddeiumumiliği, ceza mahkemelerini mi? Ona göre yol göstereyim..

Hukuk mahkemelerini aradığımı söyledim ve gösterdiği istikamette bir hayli yürüdkten, sağa sola saptıktan sonra, mahalle arasında ahşap bir binada yerleşmiş olan adliye dairesini buldum.

Bir evin içinde, küçücük odalarda yerleşen mahkemelerin, kâtipliklerin, tebligat dairesinin ve ilh.. halini anlatacak değilim.. Şöyle bir düşünürseniz, vaziyetin güçlüğünü, sıkışıklığını siz daha iyi tahmin edebilirsiniz.

Fakat işimi görüp de adliyeden çıktıktan sonra bir dostumun vaktile bana yana yakıla, Üsküdardaki devlet dairelerinin dağınıklığından, işe elverişsiz binalara yerleşmiş olmasından nasıl şikâyet ettiğini hatırladım. Ve bu dairelerden bazısını şöyle bir dolaşıp görmek hevesine düştüm.

Tramvay yoluna çıkmak için, mahalle arasındaki Arnavut kaldırımı döşeli yolda ilerlerken, uzaktan bir tanıdık gördüm. Üsküdarda oturan bu eski arkadaşım da bana doğru geliyordu. Aramızda 10-15 metre bir mesafe kalmıştı. Şapkalarımızı çıkararak selâmlaştık. Ve gülüşerek biribirimize biraz daha sokulduk. Tam bu sırada, incecik bir ses:

— Merhaba amca, diye beni selâmlâdı..

Arkadaşıma verdiğim cevabın böyle bir mukabele ile karşılanması beni biran şaşırttı. Fakat başımı çevirip de, sesin geldiği tarafa bakınca bu şaşkınlığımı kahkahaya tahvil etmekten kendimi alamadım.

Çukulata renkte iki tane, mini mini şirin, hem de fevkalâde şirin yavru, evlerinin penceresinden bana bakıp gülüyor ve:

— Merhaba, merhaba, diyorlardı.

Makinemi ayar edip sizin de yukarda göreceğiniz güzel resmi alırken. arkadaşım da yanıma gelmişti. Yavruları selâmladıktan sonra, ikimiz beraberce yürümeğe başladık. Yoldan çevirdiğim dostuma, düşündüklerimi anlattım.

— Çok haklısın dedi. Gel de sana istediğin binalardan birkaçını göstereyim.

Çamurlu sokaklarda on dakika daha yürüyerek geniş bir meydana çıktık. Karşımızda yarısı-

Üsküdar adliyesinin bir kısmı, şimdi mahalle arasında böyle küçük bir eve çıkmıştır.

yanmış ve iskeleti meydana çıkmış koca bir konak ve onun bitişiğinde ise, yepyeni kâgir ve kışlamsı bir bina görünüyordu. Arkadaşım:

— İşte yanan adliyenin enkazı dedi. Yanındaki de hapishanedir. Yangından sonra derhal düşünülüp yapılan projeye göre buraya asrî bir adliye sarayı yapılacaktı. Fakat ilk günlerde hemen inşaata başlanacak gibi hareket edilen bu iş. bilmem neden şimdi uzayıp gidiyor. Aylar geçti,yapı hâlâ başlamadı. Üsküdar adliyesi de bu dağınık vaziyette kurtulamadı.

Dostumla beraber, yanan adliyenin önünden, meşhur parkın karşısındaki beyaz bir ahşap eve yerleşmiş kaymakamlık binasını, daha sonra, bir katlı yeni tapu dairesini gezdik. Bu son bina için beni gezdiren şöyle izahat verdi:

— Burası eskiden belediye ahırı idi. Sonra bozdular. Tamir ettiler ve ortaya böyle yepyeni bir bina çıkardılar..

Biz tapu dairesinden ayrılırken, arkadaşım, elinde bir tomar evrak havanın soğukluğuna rağmen terkan içinde kaymakamlık binasına doğru hızlı hızlı yürüyen bir adamı çağırdı. Beni ona tanıttı. Ve sonra ikisi bir arada şunları söylediler:

— Bizim kazada, mademki yeni bir adliye binası yapılacak, Bu masrafa biraz daha ilâve edilsin burada ki bütün devlet dairelerini içine alabilecek büyük bir hükûmet konağı yapılsın. Böylece hem bugünkü masraftan oldukça mühim bir ekonomi yapılacak, hem de eshabı mesalih için büyük bir kolaylık hazırlanmış olacaktır.

Şimdiki şerait altında, iş sahiplerinin ne büyük bir müşkülât çektiklerini bilemezsiniz.

Yanındaki arkadaşla beraber Üsküdarın başka taraflarını gezerken, muhtelif kimselerle bu fikir üzerinde konuştum.

Hepsi ve hepsi, ayni fikri, ayni şeyi, can ve gönülden arzu ettiklerini bana tekrarladılar...

Bütün bu kaza halkının arzusuna tercüman olarak bu hususta nazarı dikkati celbetmek için şimdi ben bu satırları yazmış bulunuyorum.

HABERCİ

Hayata dair

"Hortlaklar,,

Bu hafta Yedigün'ü okudunuz mu?... Resimlerinden, reportajlarından bahsedecek değilim. Hoşlanarak baksam, alâka ile okusam bile onlardan pek anlamam. Fakat bu sayıda üstadımız Ahmet Agaoğlu'nun "Hortlaklar,, adlı nefis bir yazısı var.

Ahmet Ağaoğlu'nun anlattığı hortlaklar gece yarısından sonra belirip de evlerde ufak tefek gürültü çıkaran, horoz ötünce de hemen mezarlarına dönüveren nisbeten zararsız, hattâ bir dereceye kadar sevimli sayılabilecek cinsten değildir. Zaten her nedense onlar çoktan beri İngiltere'den başka yerlerde gözükmez oldu. İngiltere'de tuhaf tuhaf ananeler var diye bizde de birtakım lüzumsuz âdetlere bağlanmak istiyenler bile geceleri evlerine yeniçerilerin geldiğini iddia edemiyorlar. Hortlağın o türlüsünden çok şükür kurtulduk, ispritismacıların en beliğ, en hararetli davetlerine dahi icabet etmiyorlar...

Ağaoğlu'nun hortlakları ise hep aramızda dolaşıyor; hattâ diyebiliriz ki hemen her birimizin içinde yaşıyorlar. Bu hortlaklar zamanı anlamıyan insanlardır. Zamana uymıyan demedim; bilâkis, Ağaoğlu'nun da ısrarla işaret ettiği gibi onlar zamana uymakda hiç bir zorluk çekmiyor. Fakat onlar en yeni şairi de okusalar onda en eskilerdeki vasıfları arıyarak seviyor; en yeni, fikirleri öğrenmek isteseler onlar, en eskilere irca ediveriyor; frakı aba, rugan iskarpini mest gibi giyiyorlar... Daha doğrusu onların en yeni şairleri okumalarına, en yeni fikirlere taraftar görünüp en yeni kıyafetlere girmelerine bakmayın, içleri geçmiş asırlardan kalmadır. Onlarla konuşurken insan oğlu ancak bir merhaleye kadar ilerleyip orada duruvermiş sanırsınız. Onlarda yeni olan hiçbir şey bir zaruret değildir; onu âdet yerini bulsun diye, "Öyle de olur, böyle de olur!,, diye kabul etmişlerdir. Onların herhangi birinden vaz geçilip geri dönülse içlerinde hiç bir eza duymıyacaklardır.

Ağaoğlu'nun bir ahbabı onlardan bir ikisinin kafatasını açtırıp baktırmış: Meğer onların beyinlerinde physiologik bir noksan yokmuş ama insan oğlunun beyninde Descartes'tan sonra teşekkür eden çizgiler de görülmüyormuş...

"Hortlaklar,,ı okudukça insan düşünüyor, ürperiyor, içine bazan: "Acaba ben de onlardan mıyım?,, diye bir şüphe geliyor. Gerçek söylüyorum, çoktan beri bu kadar "zengin,, her birimizi kendimizi müracabaya davet eden bir yazı okumamıştım.

Nurullah ATAÇ

Küçük Haberler

İÇERDE:

* Sirkeci rıhtımına gelen vapurlardan yolcu alacak ve çıkaracak sandallara birer numara asılacaktır. Belediye numaralı sandallar içine bir tarife hazırlamaya başlamıştır. Eskisine nazaran yeni tarife çok tenzilâtlı olacaktır.

* Liman işletmesi, yolcuların kolaylıkla çıkabilmeleri için, Sirkeci rıhtımında deniz doğru inen geniş bir merdiven yaptırmaya karar vermiştir.

* Ziraat işlerinde, sığır yerine at kullanılması hakkında, ziraat vekâleti bir kanun lâyihası hazırlamaktadır. Atlar hiçbir suretle haczedilemiyeceği gibi, sayım vergisi de alınmıyacaktır.

* Türkkuşu uçuş öğretmeni Vecihi bugün Almanyaya gitmiştir. Kıymetli tayyarecimiz bir yıl Almanyada kalacak, tayyarecilik doktorası verdikten sonra memleketimize dönecektir.

* Türk — Yunan topraklarından geçen trenlerde gümrük ve polis muamelelerinin, dostluğa uygun bir şekilde cereyanını temin etmek maksadile yapılan konuşmalar neticelenmiştir. Yeni anlaşma projesi birkaç gün içinde tatbika başlanacaktır. Projenin esas maddelerinden biri de şudur: Trenlerde iki dost ve müttefik milletin ilgili memurları kendi hudutları içinde bulunuyorlarmış gibi hareket edecekler, hudut olmıyan yerden geçiyorlarmış gibi muamele göreceklerdir.

* Bu yıl İzmirde birçok binalar yapılacaktır. Belediye reisi yakında Ankaraya giderek devlet bütçesinden yardım istiyecektir.

* Uludağda kış hazırlıkları bitmiş, otel ve kahve elektriklenmiştir.

* Maden kömürü ocaklarında kullanılan sütun ihtiyacını önlemek üzere Akdeniz havzasında on bin hektarlık bir sahada okaliptüs ormanları yetiştirilmesi kararlaştırılmış, bu hususta lâzımgelen hazırlıklara başlanmıştır.

* Vilâyet ve kaza merkezlerinde ziraî asayiş kurulacak, her köy için en aşağı bir bekçi kullanılmak üzere kır bekçiliği kadrolan dırılacaktır. Bekçi âmirlerine 30—40 lira ücret verilecektir. Bekçiler 25 lira alacaklardır.

* Yüksek sıhhat şûrası toplantılarını bitirmiştir.

* Kırk sekiz saatlik çalışma zamanı hakkındaki emrin, şehrimizdeki bazı müessese lerde matlûp şekilde tatbik edilmediği anlaşılmıştır. Bundan zarar gören işçiler, iş dairesine şikâyete başlamışlardır. Bu hususta sıkı bir kontrol başlamıştır. Kanuna muhalif hareket edenler adliyeye verileceklerdir.

* Devlet "işçi sigortası,, için incelemelere başlanmıştır. Memleketteki bütün ameleyi alâkadar eden bu teşekkülün biran evvel faaliyete geçmesine karar verilmiştir. Yapılan tetkikatta, her çalışan ameleye tekaüt lük hakkı verilmesi esas itibarile kabul edilmiştir.

* Ayın yirmi üçüncü günü Kızılayın altmışıncı yıldönümüdür. O gün Ankarada ve yurdun her tarafında merasim yapılacak, bu hayırlı cemiyetin yıldönümü kutlulanacaktır.

* Çırağan sarayının tamiri hakkında Güzel sanatlar akademisi tarafından bir plân hazırlanmıştır.

* İngiliz lirası dün 627 kuruşa satılmıştır.

* Ücretli vazifelerde çalışanların tayin ve terfiine ait 6862 numaralı kararnamenin, tedil lâyihasının kanuniyet kesbetmesinden dolayı mer'iyetten kaldırılmasına karar verilmiştir.

* Bebek ile İstinye arasındaki yolun asfalt olarak yapılmasına karar verilmiştir. Yolun ilkbahara kadar tamamlanmasına çalışılacaktır.

* Üsküdar adliye binasının eski yerinde inşası kararlaştırılmıştır. Bina iki kat olacak ayrıca bir de zemin katı bulunacaktır. İnşaat için 50.000 lira tahsisat istenmiştir.

* Türkiye sanat mektepleri mezunları cemiyeti ilk kongresini dün açmıştır. İdare heyeti seçiminde reisliğe tekrar doktor Hafız Cemal intihap edilmiştir.

* Şehrimizde bulunmakta olan Alman askeri heyeti dün piyade atış mektebini ve deniz lisesini ziyaret etmişlerdir.

DIŞARDA:

* Suriye komiseri Kont dö Martel, Suriye ye Fransanın kararını bildirmiştir. Fransa, Suriye — Sancak muahedesini, Sancak statüsünün kabul edildiği takdirde tasdik edeceğini ileri sürmektedir. Bu vaziyete göre Suriye kabinesinin istifa edeceği söylenmektedir.

* Fransa maliye nazırı ile Holanda bankerlerinden mürekkep bir grup arasında cereyan eden müzakereler nihayet bulmak üzeredir. Müzakereler Fransız gimendifercileri tarafından yapılan kırk milyon sterling kıymetindeki istikrazı ödemek üzere kısa vadeli bir istikraz akdi için yapılmaktadır.

* Bütün Kudüs havalisinde alınmış olan istisnai tedbirler dün kaldırılmıştır.

* Letonyanın teessüsünün 19 uncu yıldönümü dün bütün memlekette sevinçle kutulanmıştır.

* Lübnan hükûmetinin, 10 bin azası bulunan Lübnan Falanjini lâğvettiği Beyrutten bildirilmektedir.

* Hitlerin en samimî mesai arkadaşlarından yaveri yüzbaşı Fritz Veidemenn, bugün Amerikaya gitmek üzere vapura binmiştir Fritz Veidemenn, hareketi esnasında resmî hiçbir vazifesi ve kimse tarafından kendisine tevdi edilmiş bir işi olmadığını söylemiştir.

Yeni Romanya kabinesinin siyaseti

Başvekil programını izan etti

Bükreş, 19 (A,A,) — Öğleden sonra yabancı gazeteler mümessillerini kabul eden Başvekil Tataresko, yeni hükûmetin dış siyasetini izah ederek demiştir ki:

"— Yeni kabine, hiçbir tereddüt geçirmeden, son dört sene zarfında takip olunan ve Romanyanın devamlı siyasetini teşkil eden harici siyasetini takip eyliyecektir Bu siyasetin hedefi, sulhün idamesi ve memleke hudutlarının müdafaasıdır.

Küçük antant çerçevesi içinde Yugoslavya ve Çekoslovakya ile Balkan antantı çerçevesi dahilinde Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya ile gittikçe daha müsbet olarak devam eden ittifakımız, milletlerimizin mukadderatının vücut bulması ve Avrupanın merkezinde ve şarkında devletlerin sulh içinde inkişaf etmesi hususlarında, semereli faaliyetimizin esas unsurlarını teşkil eyliyecektir.

Polonya ile olan ittifakımız, aramızdaki garanti muahedesile beynelmilel siyasetimizin müsbet elemanlarından biri olarak kalmaktadır.,,

Çanakkaledeki çarpışmanın davası

Çanakkalede Nârâ burnunda Kapopino adlı İtalyan gemisine çarparak batıran İspanya bandıralı Macellan gemisinin yaptığı bu kazaya ait davaya dün ikinci ticaret mahkemesinde devam edilmiştir.

Kocası bapishaneye giden çocuklu kadın

Dün Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesinde Tahtakalede bir bakkal dükkânından bir teneke peynir çalarken yakalana Niyazinin duruşması yapılmıştır.

Niyazi, peyniri çalmadığını iddia etmesine rağmen şahitlerin şahadeti ve polis tahkikatı suçun kendisi tarafından işlendiğini meydana koyduğundan beş ay yirmi beş gün hapse mahkûm olmuştur.

Mahkûm Niyazi, mahkeme kapısından çıkarken, karısile karşılaşmış, kadın kucağındaki dokuz aylık çocuğu kocasının kucağına atıp şunları söylemiştir:

— Çocuğunu al, beş ay yirmi beş gün bak bakalım!.. Bende takat kalmadı!

Niyazi karısına rica etmiş, yalvarmış, nihayet zavallı yavruyu karısına iade etmeğe muvaffak olmuştur..

Büyük Millet Meclisinde dünkü müzakereler

Ankara, 19 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtezin reisliğinde toplanmış ve ihtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun bazı hükümlerinin değiştirilmesine dair kanun lâyihasının birinci maddesini müzakere ve lâyihanın ecnebi kelimeler - den ayıklanması için encümene iadesine karar verilmiştir.

Meclis pazartesi günü toplanacaktır.

Azlık mekteplerinde Türkçe dersler

Azlık mekteplerinn, bütün derslerinin Türkçe okutturulması hakkındaki müracaat üzerine, Bakırköyündeki Bezazyan Ermeni okulu dünden itibaren bütün derslerini Türkçe okutmıya başlamıştır. Diğer okullar da peyderpey Türkçe tedrisata başlayacaklardır.

Fransız kabinesi itimad kazandı

Paris, 20 — Dün Fransız mebusan meclisinde hükûmetin umumî siyaseti üzerinde müzakerelere devam olunmuş ve birçok hatiplerin beyanatından Başvekilin nutkundan sonra 160 muhalife karşı 399 reyle Şotan kabinesine itimat beyan edilmiştir.

Mevlût

Rahmetli tarihçi Ahmet Refiğin ruhuna ithaf olunmak üzere bugün saat on dörtte Kadıköyünde Osmanağa camiinde Mevlûthan Hafız Burhana Mevlût okutulacaktır. Kıymetli üstadı sevenlerin gelmeleri rica olunur.

Merhumun kerimesi
Refika Belkis

Bugün İPEK Sinemasında
TÜRKÇE SÖZLÜ
Dişi Tarzan
İki saat heyecan - arık - güzellik akıllara hayret verecek maceralar - binlerce vahşî - binlerce figüran - binlerce vahşî hayvan.
Ve baş rolde: Holivudun en güzel vücutlu en güzel kızı meşhur DOROTY LAMOUR
Bugün saat 1 de tenzilâtlı matine

ÇAGLAYAN Gazinosu
Mısırda filmlerini ikmal edip memleketimize dönen meşhur Film Yıldızı
TAHİYYE MUHAMMET
Her akşam seanslarına devam etmekt edir. Ayrıca bayan Muallâ Tl. 40335

Günün meseesi

Bozkıra hayat vermek azmindeyiz!

Baştarafı 2 incide

Bu tetkikler, bir hakikati daha ortaya koymuştur. Yaylada, bağlar için bir felâket olan filoksera - tıpkı verem gibi - yaşıyamamaktadır. Yaylada yüzde doksan nisbetinde yerli asma yetişecektir. Yani üç sene sonra, büyük işin bağlandırma kısmı bitmiş olacaktır.

Dört büyük dava

Proje, şu dört büyük meseleyi hallediyor:

a — Step, yeşil olacaktır.

b — Köylü tezek yakmaktan kurtulacaktır. Bağından budanan kısımla koruluğu ona her sene yakacağını temin edecektir. Üzüm, onun için en iyi bir gıda ve daima para getirir bir madde olacaktır.

c — Koruluğu vardır: yakacağını artık ondan çıkaracak, tezeğini tarlasına atabilecektir.. Dünyanın hiç bir toprağı, Anadolu toprağı kadar ihmal edilmiş değildir. Bugün yayla toprağında donmuş ve katılaşmış öyle cevherler vardır ki, bunların yeni mahsulü çeşitlerini yetiştirebilir hale gelmesi ancak onu gübrelemek ve pulluk kullanmakla mümkün olacaktır. Bu toprak bugün köylünün alâkasızlığına küskündür. Yüzlerce senedenberi üzerine ayni mahsul ekildiği ve hiç bir şey verilmediği halde, biraz su bulabildiği zaman cömertliği, onun velûtluğunun ve kuvvetinin en açık belgesidir.

d — Orta yaylada, bilhassa köylü, az meyva yer ve lüzumlu olan vitamini başka vasıtalarla temin eder.

Her aile, kendi toprağında en iyi yetişebileck mahsul cinsleri bulunan iki dönümlük bir bahçeye sahib olduğu zaman, 9000 köyde, 540.000 ailenin 108.000 hektar meyavlığı olacaktır. Fakat 76.273.000 hektar genişliğinde olan bütün Türkiyede 235.903 hektar meyva bahçesi olduğunu biliyor musunuz?

Bu tedbir, bütün Türkiye meyva bahçelerinin sayısını bir anda yüzde elli arttıracaktır. Yaş ve kuru meyvadan yalnız dış memleketlere yaptığımız satış sekiz on milyon lira olduğuna göre projenin meyva kısmının yayla köylüsüne neler kazandıracağını izaha lüzum dahi yoktur.

En pratik yollar

Bakanlık, plânın tatbikı için çok pratik çareler bulmuştur. Evvelâ köy kanununda plânın tatbikı için müsaid mevzular ve hükümler vardır. Bütün hazırlıklar bittikten sonra proje azamî süratle tatbik edilecektir. Evvelâ bütün köylerde bağ, meyva bahçesi ve koruluk yapılacak yerler tesbit edilecektir. Kirizma ve hazırlama işlerini köylü kendisi yapacaktır. Köylüye lâzım olan çubuklar, fidanlar ve diğer malzemeyi devlet verecektir. Birer memur köylerde kalacak ve meseleyi nihayetine kadar, tamamiyle bitinceye kadar işin başında bulunacaktır. Esaslı ve devamlı kontrol projenin ana hükümlerinden birini teşkil ediyor.

Kâzım Dirik şunu anlattı:

"— Trakyayı, asırlara vatan yapabilmek için evvelâ Sudan çayırı ektirdim. Üzerinde küçük sarı çiçekleri olan bu çayır her yerde kolaylıkla yetişir. Toprakta çok iyi vasıflar ve bol su aramaz.

Sarı ve boş yerler yeşil olduktan sonra arılar, Trakya köylüsünün emrinde birer servet kaynağı oldular. Trakya ovaları kuş sesine, yeşile gidikten sonra kavuştu.,,

Bu proje Kemalizmin rüyasını gerçekleştirecektir. — *Ulus*

Önümüzdeki Pazartesi akşamı
SAKARYA sinemasında
ALBERT PREJEAN — CHARLES VANEL — FRANÇOİSE ROSAY
tarafından fevkalâde bir tarzda oynanan
MEMNU AŞK
(JENNY)
Saf bir kız ile sefahete dalmış bir annenin romanını tasvir eden bu emsalsiz filmde Parisin sefahet ve eğlence yerlerinde cereyan eden dramatik bir mevzu göreceksiniz.

BUGÜN İZDİHAMIN ÖNÜNE GEÇMEK, BÜTÜN DÜNYANIN EN GÜZEL - EN NEFİS - ve EN ŞAHANE
LA BOHEME
MARTHA EGGERTH-JEAN KIEPURA
ve meşhur komikler PAUL KEMP, THEO LİNGEN tarafından eşsiz bir surette yaratılan ŞAHESERLER ŞAHESERİNİ rahatça görebilmeniz için bu filmi, BEYOĞLUNUN en büyük iki sineması
MELEK ve SARAY sinemaları
birden ve ayni zamanda göstermektedir.
SEANSLAR: SARAY: 12.30 (Tenzilâtlı talebe matinesi) 2.30 — 4.30 — 6.30 süvare 9 da
MELEK: 2 (Tenzilâtlı talebe matinesi) 4.15 — 6.30 süvare 9 da

ALLAHIN BAĞÇELERİ
MARLENE DİETRİCH - CHARLES BOYER

GRİPİN
Baş, diş, nezle, grip, romatizma
ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
Ecabında günde 3 kaşe alınabilir
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız.

RADYO

İSTANBUL:

18,30 plâkla dans musikisi, 19 Safiye, piyano ve keman refakatile, 19,30 hava raporu 19,35 konferans, doktor Salim Ahmet (hastalıklara tahammül ve ademi tahammül ve sebebleri), 19,55 borsa haberleri, 20 Sadi ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30 Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 Semahat Özdenses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, (saat ayarı), 21,15 orkestra 22,15 ajans haberleri, 22,30 plâkla soloar, opera ve operet parçaları, 22,50 son haberler, ve ertesi günün programı, 23 son.

ANADOLU ve TRAKYA

Örnek vilâyet

1 yılda 25 mektep ve sayısız binalar, yollar

Manisa Valisi Lûtfi Kırdar bir sene içinde bu vilâyeti âdeta ihya etti

Bu bir yıllık çalışmadan yurdun kazancı büyüktür

Manisa Valisi Lûtfi Kırdar ve fırka kumandanı general Ali Rıza spor sahasının küşad resminde mekteplileri teftiş ediyorlar

Manisa (Hususi) — Bugün Manisa; örnek bir vilâyet merkezi denilmeğe çok değer bir ilerleme, bir yenilik ve bir varlık manzarası arzediyor.

Manisa ilbaylığına tayin olunduğu günden şimdiye kadar pek az denecek bir müddet içinde; şöyle böyle bir yıllık bir mesai devresinde ilbay Lütfi Kırdar; büyük bir kavrayışla birçok eserler meydana koymuş, yenilikler vücuda getirmiştir.

Burada, şimdiye kadar yapılan ve yapılmak üzere bulunan eserlere temas etmek istiyorum:

1 — Manisada kız enstitüsü, 2 — Memleket hastahanesi, 3 — Parti binası, 4 — Asarı atika müzesi, 5 — Atatürk bulvarı, 6 — İnönü bulvarı, 7 — cumhuriyet bulvarı, 8 — Zahire loncası, 9 — Asrî tabakhane..

Bunlar hitam bulmuş ve Cumhuriyet bayramında küşat resimleri yapılmıştır.

Merkezde temelatma merasimleri yine Cumhuriyet bayramında yapılan 1 — Memleket kütüphanesi binası, 2 — spor sahası ve Muradiye, Çoban İsa, Saruhanlı ve Yılmaz köylerinin beşer sınıflı mektep binalarile aynı köylerin göçmen evleri.

Bunlardan başka, Horozköy, İğdecik, Sancaklıyüz Karaoğlanlı, Kumkoyucak köylerinin yine beşer sınıflı mekteplerinin küşat törenleri yapılmış Hocalı, Selimşahlar köyleri okullarının temelatma merasimi icra edilmiştir.

Muradiye köyünün Cumhuriyet meydanı ve Atatürk anıtı resmi küşatlaları da Cumhuriyet bayramı gününe tesadüf ettirilmiştir.

İlbay Lütfi Kırdarın icraat ve teşebbüsatı yalnız vilâyet merkezine inhisar etmiyor; bütün kazalarımızı da şâmil bulunuyor.

Bu cümleden olmak üzere; Turgulu kazasında bir orta ve bir de ilk mekteple loncа binasının ve Turgutluya bağlı Ahmetli nahiyesi merkezinde bir yatı mektebinin Salihli kazasında; Cumhuriyet meydanı, Atatürk büstü, koşu sahası, asrî mezarlık ve bu kazaya bağlı (poyraz damları) nda jandarma karakolu ve Mersinli köyünde bir ilk mektebin, Alaşehir kazasında; Sarı kız köprüsü ve bu kazanın Tepeköyünde beş sınıflı ilk mektep, Sarıgül nahiyesi merkezinde asrî su tesisatı, ve Yeniköy, Dereköy merkezlerinde göçmen evleri, Kula kazasında muhteşem bir ilk mektep ve asrî mezbaha, Eşme kazasında; günün ihtiyacına cevap veretek bir ilk mektep, Gürdos kazasında; belediye dairesi binası ve Gürdosa bağlı Salor, kurttutan ve Avcılar köylerinde beşer sınıflı birer ilk mektep; Akhisar kazası merkezinde; on beş dersaneli bir ilk mektep ve Akhisara bağlı, Büknüş, Dereköy, Beyoba, Seydioba, Arbacıyüz, Çoban Hasan köylerinde yine beşer sınıflı birer ilk mektep binalarile kaza dahilinde 130 kilometrelik telefon şebekesi ve Sındırgı kazası hududundan başlayarak müteaddit köyleri merkeze bağlayan bir ana yolun küşat törenleri yapılmıştır ki; vilâyet merkezindeki memleket hastahanesi müstesna olmak üzere bütün bunlar; ilbay Lütfi Kırdarın teşebbüsü ile meydan almış ve neticelenmiş ilerleme, kültür, genişleme ve yükselme esaslarına bağlı umran eserleridir.

İzmirde

Otobüslerden korne kalktı

İzmir, (Hususi) — Belediye, şehirde gürültü ile mücadele ve kazaların önüne geçmek için yeni yeni tedbirler almaktadır.

Bu cümleden olmak üzere, Avrupa seyhatinden yeni dönen belediye reisi Behçet Uz, belediye tarafından işletilmekte olan Kordon otobüslerinden korna ve klâkson gibi gürültü çıkaran âletleri kaldırmıştır. Ayni usul son zamanlarda Roma ve Berlinde de tatbik edilmiş ve kazaların yüzde altmış nisbetinde eksildiği görülmüştür.

Yapılan tetkiklere göre klâkson ve kornaların kalkması otobüs şoförlerini daha dikkatli hareekt etmeğe sevkettiği gibi halkı da dikkat ve basirete sevketmektedir.

Bundan başka yakında halkın yaya kaldırımları haricinde yürümesi menedilecektir.

Belediye kendisinin işlettiği Kordon otobüslerinin makine arızalarını kontrol edecek memurlar yetiştirilmesi için, bu otobüsleri satan Almanyadaki Büsing atelyelerine üç memur gönderecektir. Sanat mektebi mezunlarından ayrılacak bu üç memur orada yetiştirilecektir.

Köylerin gelirlerini artırmak için en iyi çare

İzmir, (Hususi) — Vilâyetimiz bölgelerindeki zeytinci kaza ve nahiyelerle bunlara bağlı köylerde müstakbel köy gelirlerini arttırmak için faydalı bir teşebüse girişilmiştir. Her köye yüzer delice zeytin aşılanacak ve hasılatları köy ihtiyaçlarına hasredilecektir. Bazı köylerde tecrübe edilen bu usulden iyi neticeler alınmıştır.

Bursada ipek imalâthaneleri gece çalışmıyacak

Bursa, (Hususi) — Bursa belediyesi halkı memnun eden bir karar vermiştir: Mahalle aralarında mevcut ipekli kumaş imalâthanelerinin geceleri çok gürültü çıkarttıklarını gözönüne alarak halkın istirahatını temin bakımından bu imalâthanelerin saat sekizden sonra faaliyetlerini tatil etmelerini münasip görmüş ve keyfiyeti sahiplerine tebliğ etmiştir. Bundan başka sabahları saat sekizden evvel otomobillerin şehir dahilinde korna çalmalarını da yasak etmiştir.

Osman Cemal diyor ki :

Kurban bayramında hindi mi keseceğiz?

İstanbul halkı, eğer bu yıl da hindiye doymadı ise, hani, bir daha da doyacağı yok demektir. 1937 nin sonbaharında sanki İstanbul civarına gökten küme küme, sürü sürü, hindi yağdı!

Çeşit çeşit, boy boy, renk renk..

Altmıştan yüze, yüz ona kadar beyen beyendğini al!.. Sonra çorbasını yap, söğüşünü yap, kızartmasını yap, pilâvını yap, ve artanını da evdeki kediler doya doya lüpletsinler!..

Hele bunların yetmiş beşlik, seksenliklerinden ve oldukça irice ve beslicelerinden bir tane aldınız mıydı tamamdır keyfiniz! Mübarek ne yemekle bitiyor, ne ne yüzüne bakmakla ..

Geçen gün baktım, birisi bunlardan dört tanesine birden yapışmış ve ikisi bir elinde, ikisi öteki elinde sırıtarak gidiyor. Kendisine sordum:

— Yahu, siz evde zaten dört kişisiniz. Bu koskocaman dört hindiyi birden nasıl yeyeceksiniz?.

Sırıtmasını arttırarak:

— Amma da yaptın ha!.. dedi. Bunların dördünü birden yeyecek değiliz.. Haftada, on günde, bir, birer tane keserek öyle tüketeceğiz. .

Koyundan da ucuz, sığırdan, mandadan da.. Bu dört tanesine yetmişerden iki yüz seksen verdim. Her biri kesilip yolunduktan sonra en aşağı ikişer buçuk kilo gelir ki kilosu otuza düşüyor demektir.

Kilosu otuza. .Ne âlâ amma, biz, lokantalarda hindinin de, tavuğun da porsiyonunu yirmi beşe, otuza yediğimize göre, bu mübareklerin kiloları buralarda yüz elliyi geçiyor demektir.

Önümüzdek bayramda hısıma, akrabaya, eşe dosta evlerinde, ziyafet vermek isteyenler artık bol bol hindi kessinler ve ziyafete gelenlere bol bol hindi dolması dayasınla! Şeker bayramında hindinin, hindi etinin ne kadar makbula geçeceğini pek bilmem amma eğer, bu hindi bolluğu bir, iki ay daha bu kıratta devam edecek olursa kurban bayramında artık koyun yerine seyredin siz hindi kesenleri!..

* * *

Bayram dedim de hatırıma geldi..

— Ne geldi?.

Diyeecksiniz. Onu da anlatayım da dinleyin:

Şimdi burada adı sanı lâzım olmıyan adamcağızın biri bayanına bayramlık manto için, gitmiş, çarşıdan iki buçuk metre bir kumaş almış. Hem de metresi dokuz liralık bir kumaş.. Akşam üstü, kumaşı eve getirip te:

— İşte benim canımdan aziz, ruhumdan leziz bayancığım, sana bayram için, istediğinden âlâ bir mantoluk!..

Diye kumaşı bayanın önüne serince hatuncağız açmış ağzını, yummuş gözünü:

— Bu ne biçim mantoluk böyle? Bu, geçen yılların modası.. Bu yılın modası ise başka.. Hem bu gayet kalın ve ağır bir kumaş! Belediye, İstanbulda sırt hamallığını yasak etmişken, ben bu kadar kalın ve ağır bir yükü manto diye sırtımda taşıyamam!.. Al, bunu geriye götür, sokağa at, ne yaparsan yap, ben bunu istemem!..

Bunun üzerine adamcağız düşünmüş, taşınmış, nihayet karar vermiş:

— Ben bu kalın kumaştan kendime kışlık bir palto yaptırayım, sana da, yarın birlikte gidelim, istediğin gibi başka bir mantoluk alalım.! .

Uzatmıyalım, ertesi gün ayni mağazaya gidilip orada bayanın beğendiği mantoluk başka bir kumaş alınmış.. Sonra da zavallı adam her iki kumaşın sarılı olduğu koca paketleri yüklenerek caddeyi tutmuş.

Akşama doğru işinden çıkan bay, gene her iki paket koltuğunda olduğu halde önce kendi terzisine uğramış ve zaten orada vücudunun ölçüsü belli olduğu için terziye paketin birini uzatmış:

— Şundan bana bir palto.. Fakat, gene eski paltom gibi babayani bir şey..

Ve oradan çıkıp bayanın terzisi olan bir kadın terziye yanaşmış:

— Bizim bayan bugün size uğradı mı?.

— Evet uğradı, kendisinin yeni bir ölçüsünü aldık.. Şu model üzerinden bayramlık bir manto yapacağız.. Kumaşı bekliyorduk..

— Buyurun kumaşı da getirdim işte!. .

— Pekâlâ! Bayan üç gün sonra provaya buyursun!..

Üç gün sonra bayanla bay, kendi terzilerine ayrı ayrı provaya gittikleri zaman ne görseler beğenirsiniz? O kalın ve ağır paltoluk kumaştan son moda ve gayet süslü püslü bir manto, ve deseni gayet şık, hafifçe kumaktan da tam babayani bir palto biçilmemiş mi?.

Osman Cemal KAYGILI

Tarlada bir facia

Erzurum (Hususi) — Şehrimiz ağır ceza mahkemesi burada ilk defa görülen birkan gütme davasını ruyete başlamıştır. Yeni çıkan kan gütme kanunu, böylece, ilk defa bu faciaya tatbik edilmiş olacaktır. Hâdise şudur :

Araba köyünden Mehmet, geçimsiz ve hırçın bir adamdır, her vesile ile kavga çıkaran bir tiptir. Bundan bir müddet evvel ayni köy halkından Ahmet oğlu Mehmet adında bir adamla bir tarla meselesi yüzünden kavga etmiş, kavga büyümüşü Mehmet tarla komşusunu orada öldürmüştür. Jandarma biraz sonra katili yakalıyarak adliyeye götürmek istemiştir.Fakat hâdiseyi duyan ve kardeşlerinin ölümünden müteessir olan Sabri ile Selim, intikam almak istemişlerdir. Sabri ve Selim jandarmanın bütün müdahalesine rağmen katil Mehmedi bıçakla öldürmüşlerdir. Böylece adî bir tarla kavgası bir kan davası şeklini almıştır.

Altın Tolgalı Sarışın CASUS

Hatıralarını anlatan: Mart Rişar

Fransanın en meşhur kadın casusu

— 9 —

Jenevyev ile dostlarının yaptıkları garip işlerin iç yüzünü keşfetmeği ve eğer casus iseler, oyunlarına alet olmamak için kendilerini ihbar etmeği çok istiyordum.

Binaenaleyh hiç tereddüt etmeden cevap verdim:

— Ben de sizdenim.

— Mükemmel, kalbsiz bir kadın olmadığınızı zaten biliyordum. Gayet iyi anlaşacağımıza eminim! Bu gece tehlikeli olabilecek bir seyahatte bana refakat edecek kadar kendinizi kuvvetli hissediyor musunuz?

— Siz nereye gidiyorsunuz?

— Belçika hatlarını geçerek iki cephe arasına haber götürmek lâzım.

— Ne haberi?

— Canım size söylemiştim ya: Fransada tedavi edilen belçikalı askerlerin alelerine göndermek istedikleri haberler.

— Üzerinize aldığınız vazifenin memleketime hiç bir suretle fenalık getirmiyeceğine yemin eder misiniz?

— Tabiî değil mi! Böyle bir şey olmiyacağına yemin ediyorum.

Çıkmağa hazırlandığımız sırada, odasını terketmemiş olan Lüsi, salona geldi. Nazarı dikkatimi celbeden heyecanlı ve titrek bir sesle:

— Şemsiyeni verir misin anne, dedi, dışarıya çıkacağım.

"Yine şemsiye" diye düşündüm.

Jenevyev de soğuk bir sesle cevap verdi:

— Maksim, şemsiyeyi tamire götür dü!..

Lüsi, muztarip bir sesle bağırdı:

— Maksim mi?

Jenevyev kızdı:

— Haydi, bizi rahat bırak. Dışarıda ne işin var! Burada kal ve eğer Maksim biz yokken gelirse...

— Gidiyor musunuz, nereye gidiyorsunuz?

— İsticvabın hâlâ bitmedi mi?

Genç kız Jenevyeve sarılarak bağırdı:

— Anne, anne yalvarırım sana gitme!

Fakat, Jenevyev kızının kolarından sert bir hamle ile silkinerek kurtuldu:

— Makul ol. Ve bilhassa buradan kımıldama.. Anlıyor musun?

Diye bağırdı. Bana doğru dönerek ilâve etti:

— Çabuk, Mart! Hazırlan, Lüsi size sağlam ayakkabı verecek çünkü fena yollarda yürüyeceğiz..

Ayakkabıdaki çivi

Lüsi odasına giderek kocaman bir çift seyyah ayakkabısı getirdi.

Bunlardan birisini ayağıma geçirince bir çığlık kopardım.

Jenevyev hayretle:

— Ne oldu? diye sordu.

— Her halde ayakkabıda bir çivi var! Ayağımı dehşetli acıttı.

Derhal bu kocaman pabuçu çıkardım ve çorabımın kan içinde kaldığını gördüm. Sonra oradan çıkardığım büyük paslı çiviyi Jenevyeve göstererek:

— Öyle ya çivi imiş! dedim. Baksanıza...

Jenevyev tehditkâr bir tavırla kızına baktı.

Çivinin ayağımda yaptığı yara oldukça ağırdı ve fena halde canımı yakıyordu.

Jenevyev, kızına öfkeyle bakmakta ısrar ediyordu.

— Abdal kız, dedi. Hiç bir şeye dikkat etmez.

Bana doğru dönerek ilâve etti:

— Çok acı duyuyor musun Mart?

Ayağıma pansuman yaptıktan sonra, bir kaç adım attım. Jenevyev sordu:

— Yürüyebilecek misiniz?

— Yürüyebileceğimi ümid ediyorum, maamafih kilometrelerce gitmemek şartiyle!..

İsen boyunca uzayan büyük yolu takip ettik, sonra kırlara saptık. Soğuk bir yağmur yağıyordu ve sürülmüş topraklar üzerinde güçlükle ilerliyorduk. Nihayet bir köyün ilk evlerin geldik.

Jenevyev:

— Dünkok köyü!

Dedi, bana bir harabeyi göstererek ilâve etti:

— Beni bir dakika şurada bekleyin!..

Bir saatten fazla bekledim. Nihayet elinde iki emprime pardesü ile geldi ve bir tanesini bana uzatarak:

— Şunu üzerinize geçirin, dedi. Yoksa yağmur kemiklerimize kadar işliyecek..

Pardesüleri sırtımıza geçirdikten sonra yolumuza devam ettik. Yeniden çamur ve obüs çukurları içinde güçlük le ilerlemiye başladık.

Birdenbire durakladığımı gören Jenevyev sordu:

— Ne oldu Mart?

— Ayağım fena halde ağrıyor! Artık yürüyemiyorum!

— Biraz cesaret!

— Hayır, bırakın beni!. Artık tahammülüm yok!

Devamı var

KADINLAR IÇIN

Saç boyaları

Gelişi güzel boya kullanmayınız; gülünç olursunuz.

Kadınlar için saçları boyama modası aldı yürüdü. Gerçi bu boyanan saçlar bazan pek hoş görünüyor.

Fakat, çok dikkat lâzım. Zira, pek tehlikelidir.

Saçlarınız kumral mı, yoksa siyah mı?. Tabiî mi yoksa boyalı mı? Saçlarınızın rengini iyice seçtiniz mi, simanıza yakışıp yakışmadığına dikkat ettiniz mi?

Güneşte, veya elektrik ziyası altında nasıl görünüyor? Bunlar, çok dikkat edilecek şeylerdir.

Her renk, her çehreye yakışmaz. Gelişi güzel bir boya kullanmak doğru değildir. İnsanı gülünç yapar.

Bunun için tavsiye ederiz: Saçlarınız boyatacak mısınız, her halde, usta bir berbere gidiniz.. Aşağıdaki tavsiyelerimiz, ara sıra, saçlarınızı bizzat rötüş etmeniz içindir.

Saçların rengi

Boyalardan bahsetmezden evvel tabiî şeyleri söyliyelim: Saf su, bazı hafif renkli saçları değiştirir. Bunlar sarımtırak veya kola renğine yakın bir renk alır. Bu ekseriyetle, her gün saçlarını su ile yıkamayı âdet edenlerde görülür.

Soğuk veya sıcağın şiddetli olması (Rüzgârlar, deniz havası) bu saçları kırmızılaştırır Güneş, açıklaştırır. Yağlı Briyantinler de koyulaştırır.

Boya'arın tasnifi

Saçların renklerini değiştirmek için bir çok usuller vardır:

1 — Saçların asıl renklerini değiştirmeden, açıklaştırmak veya koyulaştırmak,

2 — Renklerini tamamiyle değiştirmek,

Bu da iki suretle yapılır: Eğer saçlarınızın rengini koyulaştırmak istiyorsanız, sade bir boya ile; yok eğer daha açık olmasını arzu ediyorsanız, tabiî rengi tamamiyle değiştirdikten sonra..

Saçları boyamazdan evvel

İyice yıkamalıdır. Aksi halde boya iyi tutmaz . Yıkarken çok dikkat etmek, tutam tutam temizlemek lâzımdır. Suya biraz amonyak karıştırıp kullanabilirsiniz. Şampuvanlarda saçların kirlerini, yağlarını alır..

Daha iyi kaynamış yağmur suyu ile ovarak temizleyiniz. .

Saçlar; aşağıdaki sulardan biriyle ıslatılır. Kuruduktan sonra, istenilen renk husule gelinciye kadar yıkanır.

Kestane rengi saçları sarılaştırmak için:

Alman papatya çiçeği 100 gram; kaynamış veya yağmur suyu 1,000 gram,

Kestane renğini vermek için:

Cevzi yaprağı tozu 20 gram, dövülmüş meşe mazısı 30 gram, çay 3 gram, kaynamış su 500 gram.. Yarısı kalıncıya kaynatınız ve flitre ediniz..

Saçların boyanması

En kolay ve en çok kullanılan şey oksijenli sudur. Saçların rengini tamamile değiştirir. Bu su ile saçlar, ya plâtin sarısı, ya da kırmızıya mail sarı bir renk alır.

Oksijenli suları renkli şişeler de saklamalı, ağızlarını kapalı tutmalıdır.

Koyu siyah saçları sarılaştırmak için bir kaç kere oksijenli su sürmek ister.

Tabiî boyalar

En birincisi kınadır. Bu; ceviz yaprağı tozu karıştırılarak lâpa halinde kullanılır.

Saf kına, beyaz saçlara kırmızımsı bir renk verir. Koyu renklileri de mavun rengine çevirir.

Renkleri koyulaştırmak için kınaya çivid fidanı yaprağı tozu karıştırılır.

Kestane rengi için:

Kına 50 gram, çivit fidanı yaprağı tozu 100 gram.

Koyu siyah bir renk için:

Kına 40 gram, çivit fidanı yaprağı tozu 110 gram.

Çivit fidanı yaprağı tozu yerine ceviz yaprağı tozu da kullanılsa olur.

Saçların daha açık renkli olması istenilirse kına hamur haline getirilirken oksijenli su kullanmalıdır:

Kına 100 gram, oksijenli su 100 gram.

Kimyevî boyalar

Avrupadan gelen ve memleketimizde yapılan bir çok boyalar vardır. Bunların en iyileri (Para) tertibinde yapılmış olanlarıdır. Bunlar; saçları pek çabuk boyar ve uzun müddet devam eder.

İlk evvel, saçların dibine, yani baş derisnie ve göz kapaklarının üstüne vazelin sürünüz. Boyayı kullanırken de elinize lâstik bir eldiven takınız. Saçları yıkarken deriler de boya eserleri kalmamasına dikkat ediniz.

Öğlenden sonraları giyinmek için güzel ve son moda bir rob. Siyah ve kalın dantelâdan yapılır. Bel, cep ağızları ve yaka, ip biçiminde sırma kordonlarla süslenir.

Ev kadını ne bilmeli?

Gümüş takımlar nasıl temizlenir?

Yemek yenir yenmez gümüş takımları sıcak su ile yıkayıp kurulamalı ve kaldırmalı. Arasıra bu suyun içerisine bir fındık büyüklüğünde soda koymalıdır.

Kristal takımlar nasıl temizlenir?

Islak bir bezin üstüne bir miktar çivit serptikten sonra iyice uğuşturarak silmeli, sonra bol suda çalkalamalı ve tüysüz bir havlu ile kurulamalı.

Soğuk ayaklar

Bazı kimselerin ayakları hemen daima soğuktur. Bu hal, kanın iyi deveran etmemesinden doğar. Bu vaziyette her sabah ve akşam ayakları kolonya ile masaj yapmak faydalıdır.

Çalışan kadınlarla konuşuyorum

Bir manikürcü kız diyor ki:

"Kadın hayatta yalnız kendine güvenmelidir!,,

Ve ilâve ediyor

Bu asırda bir kadının, hayatını başkasından beklemesi kadar saçma bir şey olamaz

Anketi yapan: SUAT DERVİŞ

Bayan Lili

Duvarları mavi, kapıları, aynaları, masası mavi boyalı, şık bir berber salonu...

Kenarda küçük manikür masasının önünde güzel manikürcü Lili ile karşı karşıyayız... Onunla rahat rahat konuşmak için, tırnaklarımı ellerine teslim ettim. O işile meşgul olurken ben de onunla konuşmak ve o bir gazete için konuştuğunun farkına varmadan onun ağzından düşüncelerini, hislerini öğrenmek istiyorum.

Şişli muhitinin zarif bayanları tarafından çok tanılmış ve çok aranılan bir şahsiyeti olan dükkân sahibi Bay Celâl Nuri, eline aldığı bir takım maşalarla güzel bir bayanın başına altı aylık ondülâsyon yapmakla meşgul... Saat tam öğle saati... Dükkân nisbeten tenha olsun diye bu saati intihap ettim.

Biz konuşuyoruz.

— Demek ki evlenmek sizi ürkütüyor öyle mi? diyorum.

— Evet efendim. Evlenmek beni çok korkutuyor.

— Ya, diyorum, evlenmeyip ne yapacaksınız?

— Ne mi yapacağım?.. Çalışıyorum ya!.. Çalışacağım..

— Bir gün çalışmaktan bıkmıyacak mısınız?

— Hiç insan, çalışıp hayatını kazanmaktan bıkar mı?

— Belki yeni çalışmağa başlamışsınızdır da onun için böyle söylüyorsunuz. Belki yorulmamışsınız..

— Yeni mi çalışıyorum?!

Diye gülüyor:

— Ben on iki yaşımdanberi hayatımı kazanıyorum.. Ve bir gün çalışmaktan bıkmadım. Çalışmak, insanı insan eden şeydir. Çalışan adam efendidir. Kendi ekmeğinin, kendi kesesinin, kendi parasının sahibi..

Bu asırda bir kadının hayatını başkasından beklemesi kadar saçma bir şey olamaz.. Bugünkü sevdaları bugünkü evlilikleri görüyoruz.. Kadın hayatta yalnız kendine güvenmelidir, yoksa başına çok şey gelir...

— Siz kendinize güvenir misiniz?

— Elbet.. Ben kendimden "kendi zanaatımdan başka hiçbir şeye güvenmem...,

— Mesleğinizin size verdiği hiçbir zahmet yok mudur.?

— Hayır.. Bilâkis... Buraya İstanbulun en kibar, en şık, en tatlı dilli bayanları geliyor... Manikür, kuvaför, onlar için daima kendilerile konuşulan bir arkadaştır. Daima tatlı, tatlı konuşuruz, sonra, işim temiz iştir. Güzelliğe, süse, ait bir iş.. İlk zamanlar tecrübesizliğim beni üzüyordu. Ama şimdi geçti.. Çok memnunum...

— İş hayatının kadını yıprattığı söyleniliyor?

— Yalan... Eski kadınlar, evlerinden çıkmazlarmış da sanki daha mı genç kalırlarmış? Eskiden kırk yaşında kadına kocakarı derlermiş...

Bugün insaf edip etrafınıza bakınız da söyleyiniz... Kırk yaşında kadınlar, arasında, hem de çalışanlar içinde yıpranmış olanını hiç görüyor musunuz?

— Kadınlar çalıştığı için evliliği kısa ömürlü oluyor, diyorlar. Ya buna ne dersiniz? Şimdi ailelerin tadı kalmamış!

— Eskiden tadsız aileler çokmuş.. Fakat boşanmak daha azmış.. Ama boşanmanın azlığı kadınların hayatlarından memnun oldukları için değil, bir iş, bir sanat becereme diklerinden ileri gelirmiş. O zaman kadın düşünürmüş: "Elimden bir iş gelmez bir şeyler bilmiyorum. Kocamdan ayrılırsam yapabileceğim iş, bir hizmetçiliktir.., dermiş. Ve ölüm azabı geçirdiği halde boşanmağa cesaret edemezmiş. Kadınlar çalıştığı için ailenin tadı kaçtı diye düşünmek yanlıştır. Herhalde o zaman kocalarının fenalıklarına tahammül eden kadınlara yaşayacak bir şey verilseydi. O zaman kaç ailenin geçimli olduğu meydana çıkardı. Bugün kendine güveniyor, işine güveniyor, ve bedbaht olmıyor. Boşanıyor. Bedbaht bir evlilik, herhalde boşanmaktan çok daha fena bir şeydir. Hem bugün çalışan kız esasen istemediği bir adamla da evlenmiyor. Eskiden babası annesi evlen derlermiş. O da "bir ekmek getirsin,, diye bütün hayatını sevmediği bir adama bağlarmış. Şimdi çalışan kız sevmediği erkekle evlenmeğe mecbur değildir. Evlendikten sonra da her şeyi kocasından bekliyemez... Çünkü bugün erkek kazançlarının bir aileyi geçindirmeğe yetişmediğini görüyoruz.

— Demek sizin için çalışmak iyidir.

— Benim için kadınların çalışması, kadınlar için büyük nimettir. Bundan şikâyet etmeği düşünen kadının, ben kendi hesabıma, aklına şaşarım.

Sonra sözünü unutarak, aklı işine gidiyor ve:

— Hangi numara lâk istersiniz, diye sorarak sözünü kesiyor; açık mı olsun koyu mu?

Suat DERVİŞ

Kovan Zırhlı

Haber'in deniz ve macera romanı: 1

— 1 —

Size burada anlatacağım macera, kanlı, korkunç ve hiç işitilmemiş bir iştir. Bugünden kırk yıl kadar önce başlamış, olmuş bitmiş olan bu tüyler ürpertici hâdise üzerine o vakitler İngilterede, Fransada, Amerikada ağızdan ağıza bir takım sözler dolaşmış olduğunu, Türkiyede yaşıyan ve bubün çok yaşlı bulunan yurdaşlarımızdan, hatırlıyanlar acaba olacak mıdır?

Ancak en kanlı perdeleri uzaklarda, esrar kaynağı ve esrar mezarı ısssız, ucsuz bucaksız dış denizlerde oynanmış olan bu facianın büyüklüğünü, işte ilgili olan devletler,kendilerince çok haklı sebeblerden dolayı, o kadar gizli tutmağa çalışmışlardır.ki: O vakitler Abdülhamit hafiyelerinin korkusile en tanınmış Avrupa gazetelerini ellerine almaktan çekinen Türkiye halkından o şayiaları pek az kişinin duymuş, duyanların da bugün pek azının sağ kalabilmiş olduğuna inanıyorum.

Şimdi ben, okuyucularımı, boş sözlerle yormaktansa, o zaman daha yirmi yaşında bir Türk genci olduğum halde o eşi görülmemiş korkunç faciaya nasıl karıştığımı anlatmağa başlamalıyım; çünkü hayatımın şu son günlerinde olsun, başıma gelenleri yazmadan ölecek olursam-mezarıma gözlerim açık olarak gideceğimi pek iyi biliyorum.

Ben, İstanbullu, temiz, epeyce zengin bir ailenin çocuğuyum. On iki yaşında iken anam ve babam birer yıl ara ile ölünce, yıllardanberi Mısırda bulunan ve orada pek zengin ve pek büyük bir adam olduğunu her vakit duyduğumuz amcam İstanbula geldi; annemin akrabasile bir takım miras ve mal işlerini düzelttikten sonra beni aldı; Mısıra götürdü. İstanbulda baba tarafından kimsemiz kalmamıştı. Annemin akrabası ise pek uzak kaldıklarından bizi korumak ve büyütmek Mısırdaki amca için bir vazife oluyordu.

Mısırda çocukluk hayatım prenslerinkine uygun bir parlaklık, rahatlık ve bolluk içinde geçti; amcam, o zamanlar herkesin yanyan baktığı "yeni kafalı,,lardan, tuhaf bir adamdı, evli değildi, bütün merakı avcılıkta, güzel yatile deniz seyahatleri yapmakta, her posta ile Avrupadan gelen sandık sandık kitaplar, gazeteler arasında yuvarlanmakta idi.

Ben on sekiz yaşında iken amcam öldü; pek genç ve pek zengin olarak geniş ve güzel dünyada yeni baştan yalnız kaldım: Amcamın bütün serveti bana geçmişti.

Yirmi yaşıma geldiğim vakit ben iyi tahsil görmüş, amcamın sağlığında onunla, ölümünden sonra yalnız veya dostlarımla dört beş kere Avrupada dolaşmış, çokça okuma ve spor düşkünü, lâkin herhalde ağırbaşlı bir gençtim. Böylece, amcamın bıraktığı büyük para ve emlâk sayesinde hayatımın geçişi, aşağı yukarı amcamınkine benzemiş bulunuyordu.

Başıma gelen büyük macera, daha yirmi yaşımda, amcamın iken, artık benim olmuş olan yatla şimali Avrupada dolaştığım sırada başlamıştır.

1895 yılı idi. İskenderiyeden yatıma binmiş, pek hoş bir deniz gezintisi ile cenubî Fransa, İspanya kıyılarını dolaşarak Londraya gelmiştik. Londrada lâzım olan ve güzel görünen hemen her şeyi ve her yeri tekrar gördükten sonra gene yatımla Fransaya geçtim, düşüncem Paris'te birkaç ay geçirmekti. Şurasını da söyliyeyim ki: Londra bana, bir dereceye kadar, yarı vatan gibi geliyordu. Oksford üniversitesinde geçirdiğim beş yıl bana bu büyük şehirde pek çok dost kazandırmıştı. Fransızcayı da iyi bilmekle beraber ingilizceyi de orta derecede, hattâ münevver sayılan çok İngilizlerden daha iyi biliyordum. Şarklı ve çok zengin olmaklığım ise Londra, Paris gibi merkezlerde insana nekadar çok güleryüzler, tatlı diller hazırlıyacağını herkes bilir. Bundan başka genç olduğumu da aklımızda tutmalısınız.

1897 yılında "Kartal,, adındaki yatımızla Fransanın "Kale,, limanına girdiğimiz vakit, şimendiferin bizi atacağı Paris şehri bana yabancılık duygusu vermekteydi.

Bu Paris yolculuğunda yatta yalnız değildim. Yanımda birkaç dostumuz daha vardı. Bunlardan biri Ali isminde benimle Oksfordda okumuş ve İstanbullu zengin bir ailenin çocuğuydu. Yanında on altı yaşında kızkardeşi İnci vardı. Öteki ise burada şimdi bile şeklini ve yüzünü tam olarak tarif edemiyeceğim bir İngilizdi. Lâkin ona bilmem tam manasile bir "dost,, diye bilir miydik! Bu bir bakışta elli elli beş yaşında bir

ODALIKLAR

1 — Aspasiya

Yazan: Nizamettin Nazif

Venüs mabedinde insanların güzelliğe lâkayd kalmalarına tahammül edilemezdi

"Atina harp gemilerinde kürek çeken izbandut irisi Afrikalı esirler, zincirlerini şakırdatarak yatak odasında dolaşıyordu.„

— 1 —

"Ona ilk bakan sanır ki bu bembeyaz mermerdir...„

Deniz masmavidir; mermerler bembeyaz. İnce altın sicimlerle gökten inen güneş, serin taşlıklarda şakalaşan kızların yeşil gözlerinde yakamozlanıyor. Uzaktan bakınca zümrüd tepelere yaslanan bembeyaz evlerile şehir, kemerleri ve göğüslükleri çıkarılmış iri ve olgun Palmira kadınlarını hatırlatıyor.

Nasırada İsa henüz doğmamıştır. Asya, Küçük Asya, Mısır, Hind ve İran henüz İskenderi tanımamıştır. Roma bu dünyanın ortasında nesli belirsizlerin yeni yeni sığındıkları adı anılmaz bir köydür.

* * *

Foça'dayız. Milâda tam 406 yıl var. Bir sonbahar günü.

Mermer havuzlarda incir ve üzüm dolu kaplar yüzüyor. Arslan ağızlarından akan sularla itilen bu kaplar, havuzlarda döne döne dolanıyor. Güzel Foça kadınları şakrak kahkahalar atarak, bir yirminci asır kızını hicabından kızartacak maceralar anlatarak incirlere saldırıyorlar. Bunlar, mermerlere baldırlarından tutkallanmış gibi yaslanmışlardır. Ve taşlığın güneş ışığı ile kızışmıyan, su sırıltısiyle gıdıklanmıyan mermer sütunlarından ve heykellerinden bu iri kalçalı kadınları bir yabancı çok güçlükle farkedebilir.

Foçalı kadın...

Ona ilk bakan sanır ki, bu bembeyaz mermerler arasında o, bir başka külçe mermerdir. Fakat bu mermer külçeye dalan göz onda yeşil somakiden iki benek görmekte gecikmez. İki yeşil benek ki Foçayı saran yeşilliklerden inbiklenmiş iki damla gibidir; Nemlidir;

Bir incir yaprağı üzerinde kalmış bir damla su nasıl bir billûr gibi güneşi ışıldatırsa, bu iki yeşil benek de tıpkı öyle gelen ziyavı emer, sonra onu bir başka ateşle, bir başka sihirle karıştırarak püskürür.

Bu yeşil benekler, Foçalı kadının gözleridir. Gözlerin böyle renklisi, böyle ışıldıyanı ve böyle ateş saçanı bir başka diyarın kadınında bulunamaz.

Bu öyle tılsımlı bir kudrettir ki, İrana karşı koyacak kahraman bileği bulunmadığı için Küçük Asya nasıl Ardeşire boyun eğmiş bulunuyorsa, başka şehirler de kadın gözlerine bu ilâhî manayı veren sihirli kudretin sırrına ulaşamadıkları için bu yeşil gözlü kadınlariyle Foça, asrın bütün gönüllerine hâkimdir.

II

Milâttan tam dort yüz altı yıl önceki bu sonbahar gününde, on beş yaşından kırk yaşına kadar bütün Foça kadınları birer gelin gibi süslenmişlerdi. Zira mabede gelen yeni Venüs, halka bugün gösterilecekti. Bu heykel Atinadan gelmişti. (1) Periklesin sevgilisi Aspasiya tarafından hediye edilmişti.

Aspasiya Küçük Asyalıydı. Milet şehrinde doğmuştu. Çok kıvrak bir vücudu ve belkemiğinden daha çok kıvrak bir zekâsı olduğu söylenirdi. Kimbilir hangi rüzgâr onu Atinaya atmıştı? Milet'ten Atinaya nasıl gittiği, orada geçirdiği ilk ayların maceraları ve Periklesle nasıl tanıştığı meçhuldü. Yalnız herkes biliyordu ki Atinanın büyük hâkimi Perikles, Aspasiyayı tanıdıktan sonra Aspasiyanın hükmü altına girmişti. Evet, o inatçı Perikles, o kavgacı ve sert Perikles, gözleri önünde uşakları ile öpüştüğünü gördüğü halde, Atina harp gemilerinde kürek çeken Libyalı esirleri zincirlerini şakırdata şakırdata yatak odasına getirttiğini bildiği halde bu Aspasiyayı sevmişti.

İlk günlerde Atina buna çok hayret etmişti. Ispartada bu sevgi Atinanın ahlâk düşkünlüğüne yeni bir misal olarak gösterilmişti. Mermer sütunların gölgelerile şatrançlanan avlularda güzelliğinden avuç avuç dağıtarak ızbandut irisi Afrikalı kölelerin açlığını gideren bu kadın Perikles'in şöhretini çok baltalamıştı. Oh! Perikles'e bir budala âşık rolü oynatıyordu. Eğer Aspasiyayı seven bir başkası olsaydı, Yunanın bütün şehirlerini saran umumî nefret onu mutlaka altederdi. Fakat Perikles yalnız büyük bir hatib, yalnız zekî bir siyasî ve yalnız bir harb adamı değildi; Atinanın ve Hellas'ın büyük minnetini kazanmış bir büyük amiralın da oğluydu. Aspasiyanın rezaletleri ile Hellas şehirlerinin çalkandığı günlerde büyük amiral Kısantip'in İranlılara karşı kazandığı zafer henüz unutulmamıştı. Zira Hellasın büyük düşmanı İran, hâlâ Küçük Asyayı elinde tutuyor, hâlâ Ege kıyılarında bulunuyor ve Akdenizin şarkındaki ülkeleri kasıp kavuran bu İranın denizlere hükmetmek, Ege adalarını zaptetmek, Ege'nin karşı kıyısına, Hellas'a saldırmak için fırsat beklediği biliniyordu.

Kısantip'in zaferi üstünden tam yetmiş üç yıl geçmişti. Bu yetmiş üç yıl, Perikles'in babasından İranın ne dehşetli bir sille yediğini apaçık gösteriyordu. O çok kanlı, çok çetin harb günü İyonya'nın sarp ve kayalıklı kıyılarında, Mikal burnu önünde bütün donanmasının mahvedildiğini gördükten sonra İran tekrar denizlere açılmak cesaretini kendinde bulamıyordu. Bu yüzden Atina Akdeniz ticaretinin belkemiğini elinde tutuyor, Akdenizin Avrupa, Asya ve Afrika kıyılarında hep Atinanın fermanı okunuyordu.

Perikles bütün dedikodulara rağmen muvaffakıyetten muvaffakıyete koşmuş bir adamdı. Bütün rezaletlerine rağmen Aspasiyayı sevmekte ısrar etmesi, ona bir şey kaybettirmemişti.

Aspasiyada ne vardı? nasıl bir sihri vardı bu kadının ki o erkek yapılı Perikles, bütün Atina kadınlarını çıldırtan o güzel general, o cesur politikacı, o ateş dilli hatib durmadan aldatılan bir budala âşık rolü oynamaktan bıkmıyordu? Bunu Aspasiyanın ve Perikles'in yaşadığı devirde kimse anlıyamadı. Aspasiya yalnız ona değil, devrinin bütün büyük adamlarına da, ilimde, san'atta ve harpte kazanılmış bütün büyük şöhretlerine de dizleri dibinde boyun eğdirdi, hepsini birer köpek gibi kullandı.

Bu köpeklerin en sadıklarından biri de Aristo değil miydi? Herkese hicivlerinin zehrini akıtan meşhur Sokrat onun yanında dünyanın en yumuşak adamı olmamış mıydı? Dehşetli bir kılıbık olduğu bilinen bu âlim, Aspasiyanın yanında bir gece geçirmek için her şeyi göze alırdı. Hattâ karısı Kısantipis'den eşek sudan gelinceye kadar dayak yemeyi bile... Atinanın şairleri Perikles'in sevgilisini "Küçük Asyada canlanıp Atinaya gelmiş olan Venüs„ diye terennüm ediyorlardı.

İşte Foça'ya bir Venüs hediye eden Aspasiya, böyle bir Aspasiya idi. Şimdi, o da, Perikles de tarihe karışmış bulunuyorlardı. Aspasiya Küçük Asyalı olduğu için doğduğu diyarın bütün büyük şehirlerinde kendini ebedileştirmek istemiş: Hellasın en meşhur heykeltraşlarına çıplak heykellerini yaptırmış ve bunları Küçük Asya şehirlerinin Venüs mabedlerine hediye etmek arzusunu göstermişti. İran boyunduruğundan kurtulmak için can atan Küçük Asya şehirleri bu teklifi sevinçle kabul etmişlerdi. Bu heykellerden birçoğu Aspasiyanın hayatında İrana karşı duyulan düşmanığın bir sembolü gibi mabetlere yerleştirilmişti. Fakat Foça'nınki, işte ancak ölümünden beş yıl sonra mabede konulabilmişti.

III

Öğle sıcağı geçtikten sonra, birer gelin gibi süslenen kızlar ve kadınlar evlerinden birer birer çıkmıya başladılar. Bunların herbirinin peşine evleri saran bahçelerdeki körpe delikanlılardan, güçlü kuvvetli yeğitlerden biri takıldı. İleride, denizin en mavi renk verdiği yerde, mermer gövdesi göze vuran mabede yollandılar.

mermerler arasında o bir başka külçe

Devamı var

(1) *Eski Yunanda Atinanın büyük devlet adamlarından. Sisam adasını ve Mora'ya bitişik gibi duran Öbe adasını zaptetmiş ve güzel sanatlara, edebiyata büyük yardımları olmuştur. Atinayı birçok güzel âbidelerle süslemişti.*

Diyanet işlerinin Fetvası:

Fitreler Hava Kurumuna verilmelidir

İstanbul Müftiliğinden:

Yurdumuzu ve milli varlığımızı korumanın en başlı âmillerinden olan hava kuvvetlerimizin, bütün yurt ufuklarına kanatlarını gererek milletimizin tam huzur ve emniyet içinde çalışması ve ilerilemesi için bütün kuvvetlerimizin tekemmül ve inkişafına hizmet etmek ve bu yolda hiçbir yardımı esirgememek yurt borçlarımızın en büyük ve en önemlilerinden biridir. Hele bütün milletlerin varlıklarını korumak için hava kuvvetlerini artırmağa ve ilerletmeğe çalıştıkları ve her fedakârlığa katlandıkları bu devirde, kendi varlığını korumak yolunda eşsiz fedakârlıklariyle cihan tarihinin en şanlı sayfalarında yer tutan ve bu sayfaları daima yaşatan hamiyetli ve faziletli milletimize düşen vazife, bu kat'î ihtiyaç karşısında diğer milletler derecesinde, hattâ daha ziyade çalışarak mevkiine ve büyüklüğüne yaraşan bir hava kuvvetine malik olmaktır.

Diyanet işleri riyasetinin bu milli ve kat'î ihtiyacı nazarı dikkate alarak, neşretmiş olduğu fetva mucibince Sadakai Fıtır ve Zekât ile mükellef olanların, yurdumuzu ve milli varlığımızı havadan gelecek tehlikelere karşı korumak uğrunda feyizli ve sürekli bir surette çalışan ve aldığı hediye ve teberrüleri, Kızılay ve Cocukları Esirgeme gibi hayırlı kurumlar ile paylaşarak millete hizmet eden Türk Hava Kurumuna yardıma koşmaları ve böylece anayurda hizmette bulunmaları ehemmiyetle ilân olunur.

SADAKAİ FITIR

	En iyi K.	İyi K.	Sor K.
Buğdaydan:	14	12	10
Arpadan:	19	18	17
Üzümden:	116	87	67
Hurmadan:	133		

Yazan: Ali Rıza Seyfi,

bunak ihtiyar, bir bakışta daha kırkını geçmemiş nahif, hastalıklı bir adam, bütün eski şeylere iptilâ derecesinde meraklı bir budala gibi gönüyordu. Zayıf, solgun çehresi ifadesiz, hareketleri beceriksizce, sözleri çetrefildi. Bu adamı, ilk önce Londra müzesinde geçirdiğimiz bir hafta'lık tetkikat sırasında tanımıştık; o bize kendinden hiç umulmayan bilgi ve nezaketle kolaylıklar göstermiş, nasıl olduğunu bizim de kavrayamadığımız bir biçimde çarçabuk bildiklerimiz arasına girmişti.

Bazan bu adamı bir budala sayarak kızdığım, başımdan atmak istediğim halde birdenbire öylesine incelikler gösterir, yüreğime öyle derin bir samimiyet duygusu verirdi ki: Soğuk bir muamele etmek kararı büsbütün aklımdan çıkıp giderdi. Bundan başka dalgın, budala bir filozofu andıran İngiliz dostumuz ile İncinin arası çok iyi idi: onunla konuşurken birçok tuhaf, meraklı hikâyeler bulur, söyler, akla gelen ve bizim sorduğunuz herşey hakkına izahat verirdi.

Garip bir cazibe ile bizi kendisine çeken, yahut kendisi bize çekilen bu adam kimdi, geçmişi neydi? Bunu ne biliyor, ne de soruyorduk. O sanki mevcudiyetimizde lâzım ve en tabii bir uzuvmuş gibi aramıza karışmıştı,. Bizimle geziyor, bizim yattığımız otelde yatıyordu, en sonra — sanki önceden kararlaştırmışız gibi — bizim yata da girmiş, Paris yolculuğumuza karışmıştı. Bereket versin, biz, hususile ben, o ne yaparsa yapsın lâkayt kalmağa, daha doğrusu ona yanımızda kendi kendine yürür bir nevi eşya gibi bakmağa alışmıştık.

Kale'den bizi Parise atacak trene bindikten ve tren yollandıktan sonra kompartimanda dört kişi yalnız kalmıştık. Bizim mahut İngiliz, arkadaşım, kızkardeşi İnci ve ben... Biraz sonra İnci yolculuk şalını omuzlarının üzerine yerleştirerek gözlerini kapadı, Ali de kompartimanın en uzak köşesinde çoktan uyumuştu. İngiltere kanalı, sert bir deniz ve sıkı bir rüzgârla bizi epeyce hırpalamış olduğundan hepimiz uykusuzduk. Ben de yavaş yavaş yan tarafa dayanarak gözlerimi kapamak, isteğini duymakta idim. Lâkin beş on dakikadanberi İngiliz dostumuz karşımda öyle tuhaf hareketlerde bulunuyordu ki: Onun budalalıklarına alıştığımı sanmakla beraber yangözle de seyretmekten geri duramıyordum.

O, bana manalı manalı bakıyor, sonra uyuyan İnci ile Aliyi gözlüyor, gene bana bakarak hemen bir şeyler söylemeğe başlayacak gibi oluyor, yüzünün bütün çizgileri oynayıp değişiyordu. Bir aralık cebinden çıkardığı birtakım kâğıtları karıştırdı, sonra başını birdenbire geen kaldırarak gözlerini bana dikti.Bu anda benim budala dostum İngiliz büsbütün değişmiş,budalalıktan uzaklaşmıştı.Titremekte olduğunu anladığım elini kolumun üstüne koyarak ve uyuyanları göstererek:

— İkisi de uyudular değil mi? dedi,size söyliyecek olduğum sözleri kimsenin duymasını istemem.

Onda öyle derin bir ciddiyet görmeğe alışmamış olduğumdan, acaba gene kendince bir tuhaflık mı yapmak istiyor, diye yüzüne dikkatle baktım. Hayır, bu adam ciddî ve derin bir heyecan içinde idi. Gözlerinde pek kuvvetli bir yalvarış ifadesi vardı. Arkadaşlarımızın uyuduklarına kendisini temin ve gerek İncinin, gerek Alinin, sözlerini işitecek olsalar bile hiçbir kimseye söylemiyeceklerini ilâve ettim.

İşte o zaman bu garip dostun dili açıldı:

— Mister, Şahin, dedi. üç dört gündür sizinle konuşmak istiyorum, ancak bir türlü uygun bir zaman bulamadım. Şüphesiz garip buluyorsunuz. Belki birbuçuk aydır hergün sizinle beraber, âdeta sizin misafiriniz bulunduğum halde size adımdan başka hiçbir şey söylemedim! Siz de bu garip harektime karşı bana bir şey sormamak nezaketini gösterdiniz. Eğer bir sahtekârsam bilmek istemediniz, eğer kanunun pençesi önünden kaçmağa çalışan bir cani, bir hırsız, bir katil isem kanuna yardım etmeğe kalkışmadınız. Cebimde param var mı yok mu onu da bilmiyorsunuz; bununla beraber, beni bir dost yerine koyduğunuzu ben biliyorum, acaba yanılmış mıyım?

Garip adam bu son sorgusunu öyle derin, samimî ve tatlı bir sesle sordu ki: Ta yüreğimde ince bir telin titrediğini duydum ve ne yaptığımı düşündürmiyen bir heyecanla onun elini tutup sıktım:

— Yanılmamışsınız, bu Türk dostunuza sonuna kadar güvenebilirsiniz!

Devamı var

Resimli
Üç Silâhşorlar
Bu kuponu kesip saklayınız 1

Yarın zorlu bir maç yapacak olan Galatasarayın geçen seneki on biri...

Lik maçlarının üçüncü haftasında

Galatasarayla Beşiktaş karşılaşıyorlar

Aynı sahadaki Fener - Beykoz müsabakası da haftanın en ehemmiyetli karşılaşmalarından biridir

Haftanın en enteresan karşılaşmalarına sahne olacak olan Kadıköy stadında günün ilk maçı Fener ve Beykoz takımları arasında cereyan edecektir. Bir hafta evvel Topkapıya sekiz sıfır galip gelmiş olmasına rağmen taraftarlarını tatmin edecek bir oyun gösteremiyen sarı lâcivertlilere karşı Beykozlular çok ümitli çıkacaklardır. Fenerbahçe takımı hiç şüphesiz Beykozdan, bir hayli kuvvetlidir. Fakat bazı noktalarda tamamen boş denecek kadar zayıf elemanlarla doldurulmuş bulunduğundan takımın o eski ahengi artık kalmamış ve Fenerbahçe gelişi güzel top oynıyan bir takım vaziyetine düşmüştür.

Memleketin en iyi futbolcusu olan Fikret daima rakipsiz kaldığı sol açık mevkiinden insayde alınarak kıymeti yarı yarıya düşürüldüğünden sarı lâcivert takımın hücum hattı da değicilik kabiliyetini tam manasile kaybetmiştir.

Mükemmel bir ortahaf olan Bülendin Ali Rıza gibi hücum hattında harcanması zannedildiği gibi bu hattın gol çıkarma kabiliyetini tezayüt ettirmemiş olduğundan antrenörün ikinci bir Drake yaratmak hülyası da boşa çıkmış oluyor. Bana kalırsa Fenerbahçe takımına lâzım olan İngiliz millî takımının merkez muhacimi değil kuvvetli bir müdafaa oyuncusudur ki antrenörün üç senelik mesaisile bunu yetiştirememiş olması herhalde Türk çocuklarının kabiliyetsizliğinden ziyade onun verimsizliğini gösterir dedikten sonra Beykoz takımına gelelim:

Beykoz Fenerbahçe gibi geniş imkânlara malik olmadığı halde kendi kudretinin erişebildiği saha içinde çok büyük bir varlık göstermektedir.

Vefa ile berabere kaldıktan sonra İstanbulsporu 2-0 mağlûp eden bu takımın Fenerbahçeden zayıf olan tarafı muavin hattı ve kalecisidir.

Fenerbahçe - Beykoz maçı sarı siyahlıların bu kuvvet farkını enerjilerile kapamağa muvaffak olabildikleri derecede heyecanlı ve zevkli olacaktır.

Galatasaray - Beşiktaş

Ayni stadın ikinci maçı Galatasaray - Beşiktaş arasında oynanacaktır. Geçen hafta Güneşe karşı kıymetli bir galebe elde eden siyah beyazlıların yarın Galatasaraya da galip gelmeleri icap eder. Bu mevsim çok zayıf bir kadro ile liklere giren sarı kırmızılılar geçen hafta Süleymaniyeye sekiz gol atmakla gene ihmal edilmiyecek bir kuvvet teşkil ettiklerini isbat etmişlerse de Beşiktaş bugün İstanbulun en zorlu bir takımı olarak kabul ettiğimizden Galatasaraylıların muvaffakiyet ihtimallerini pek zayıf buluyoruz.

Yalnız şu da unutulmamalıdır ki sarı kırmızılılar hiç bir takımın gösteremiyeceği büyük enerjilerle umulmadık maçları kazanmışlardır. Bu sürprizlerin mazideki birçok misalleri (Galatasaray enerjisi) sözünü bugüne kadar getirmiştir. Bu itibarla yarın müdafaaya Faruku bel-ki de Nuriyi de alarak sahaya tam kadrosile çıkacak olan siyah beyazlıların bu maça icap eden ehemmiyeti vermeleri zaruridir.

Vefa - Süleymaniye

Şeref stadında maçların en mühimmi Vefa Süleymaniye maçıdır. Ruhi ve Nuri gibi kıymetli müdafiinden mahrum bulunacağını duyduğumuz Süleymaniye takımının bu vaziyette Vefaya karşı alacağı neticenin bir mağlûbiyet olması ihtimali çok kuvvetlenmiş bulunmaktadır.

Topkapı - İstanbulspor

Galatasaraya karşı güzel bir oyun çıkarmış olmasına rağmen Fenerden sekiz gol yiyerek taraftarlarını ümitsizliğe düşüren Topkapı oyuncularının İstanbulspor önünde nasıl bir netice alacakları biraz müphem olmakla beraber Güneşle berabere kalmak gibi mühim bir varlık gösteren sarı siyahlıların bu maçı kazanacaklarını tahmin etmek pek yanlış olmaz.

Güneş - Eyüp

Taksim stadının bu yegâne maçını Güneşin kazanması lâzımgelir. Şimdiye kadar yaptıkları iki maçın birincisini beraberlikle ikincisini de Beşiktaşa yenilmekle atalatan Güneşliler mevsimin ilk galebesini her halde yarın idrâk edeceklerdir. Şimdilik bütün takımlara güzel ve şanlı oyunlar dileriz.

O. Kavrak

Bükreşin kuvvetli takımlarından

Trikolor

Şehrimize gelmek istiyor

Romanyanın kuvvetli takımlarından olan Trikolorun yakında şehrimize gelerek Galatasaray klübile karşılaşacağı söylenmektedir.

İki sene evvel şehrimize geldiği zaman Galatasarayla berabere kalmış olan bu takımın bu ikinci maçı bir revanş mahiyetinde olacaktır.

Romanyalıların ikinci müsabakalarını hangi takımla yapacakları henüz malûm olmamakla beraber Beşiktaş, Fenerle oynaması ihtimali kuvvetlidir.

Stadyom liki futbol maçları

Taksim stadyumu liki ismi altında gayrifedere klüpler arasında yapılmakta olan müsabakaların en heyecanlısı yarın sabah olacaktır.

21 ikinciteşrin pazar günkü ilk karşılaşma saat 10 da Arnavutköy ile stat kupası şampiyonu Şişli klüpleri yapacaklardır.

Saat 11,30 da yapılacak olan müsabakada Galatasaray ile Beyoğlu spor (Pera) arasındadır.

Nazilli Mendres takımı

Futbol Federasyonunun yanlış bir kararı

Yüzünden grup şampiyonu iken hükmen mağlûp mu sayılmış!

Nazilli gençleri bu yanlışlığın tashih edilmesini bekliyorlar

Nazillideki sporcu okuyucularımızdan biri dün matbaamıza geldi ve Nazilli Menderes spor klübünün bir haksızlıkla karşılaşmasından şikâyet etti. Nazilli gençlerinin bu vaziyetten fevkalâde müteessir olduklarını söyliyen okuyucumuz hâdiseyi şöylece izah etti:

"— Manisa grup birincilik futbol müsabakalarında takımımız Balıkesir İdman birliği takımıyla finale kalmıştı. Final maçı talimatname mucibince yine Manisada yapıldı. Balıkesirliler çok sert, ve spor kavaidine hiç de uymıyan ve sporculuğa yakışmıyan bir tarzda oynadılar. Oyuncularımıza tekme attılar, yüzlerine tükürdüler. Bütün bu hareketler neticesinde, hem hakem ve hem de federasyon mümessili olan Alâeddin, Balıkesir takımının muhtelif fasılalarla beş oyuncusunu oyundan çıkarmak mecburiyetinde kaldı ve beşinci oyuncuyu da çıkardığı zaman artık maçın devamma nizamen imkân kalmamıştı. Maçın bitmesine 11 dakika kalmıştı. Hakeme oyuna devam edebileceğimizi söyledik. Fakat hakem pek haklı olarak karşımızdaki takımın beş oyuncusu çıkınca maça devam edemiyeceğimizi ve esasen o anda 2-1 galib vaziyette olduğumuzu söyliyerek maçı tatil etti ve bizi hükmen galib ilân etti. Böylece Manisa grupu birincisi olmuştuk.

Fakat iki üç gün sonra bize federasyonun bir kararı tebliğ edildi Bu karara göre, klübümüz ile Balıkesir İdman birliği arasında maçın Eskişehirde tekrar edilmesi bildiriliyordu. Biz, haklı olarak şampiyonluğu kazanmış olduğumuz için bu karardan bir şey anlıyamadık ve itiraz ettik. Eskişehirde tekrar karşılaşmıya da gitmedik. Fakat öğrendik ki Eskişehirde tekrar edilecek maçın 14 Teşrinisanî pazar günü saat 14 de yapılacağı ilân edildiği halde saat 10 da Balıkesirliler sahaya çıkarılmış ve biz mevcut olmadığımız için seremoni yaptırılarak Balıkesir takımı hükmen galib ilân edilmiş ve saat 11 treniyle de takım Ankaraya hareket ettirilmiştir. Bu cins, bilhassa muayyen saatinden dört saat evvel sahaya bir kere dalıp çıkmak mukabilinde elde edilmiş bir galibiyet dünyanın hiçbir tarafında görülmemiş olsa gerektir.

Bunu teferrüattan addederek işin esasına gelelim:

Federasyonun hakem raporunu bile beklemeden maçın tekrarı hakkında karar vermesi usulsüzdür. Çünkü mıntakalara gönderilen futbol birincilikleri talimatnamesinin 3 üncü maddesinin B, Ç ve G fıkraları mucibince mederasyon maçın tekrarına karar veremez. Farzımuhal olarak hükmen mağlûbiyet kararı vermek hakkı federasyona ait sayılsa bile maçın tekrarı tarzında bir karar mevzuata aykırıdır.

Bundan başka yapılan maç bütün Manisa halkının gözü önünde cereyan etmiş ve hem hakem ve hem de federasyon mümessili olan zat takımımızı galib ilân etmiş ve keyfiyeti anlattığımız şekilde raporla resmen federasyona bildirmiştir. Federasyon, maçın tekrarına karar vermekle kendi mümessilinin sahada verdiği ve raporla tevsik ettiği kararı bozmuş olmuyor mu?

Hulâsa: Balıkesir takımının spor terbiyesine aykırı harekette bulunduğu ve hükmen mağlûb olduğu hakem raporu ile sabit bulunurken bu takımın - maçın tekrarı suretiyle - galib ilân edilmesi değil, talimatnamenin üçüncü maddesinin Ç fıkrası mucibince bölgeler arası müsabakalardan ihraç edilmesi lâzımgelir.

Federasyonun maçın tekrarı hakkında bir karar vermesi mevzuata tamamen aykırıdır. Klübümüzün hakkı hiç bir suretle kaybolamaz. Federasyonun bu yanlış ve hakem raporuna dayanmıyan kararını tadil ve tashih etmesini bekliyoruz.„

Akınspor Karagümrük

Aksaray - Altıok maçı da tekrarlanıyor

İki haftadır havanın müsaadesizliği yüzünden tehire uğrıyan Akınspor - Karagümrük takımlarının kupa maçı nihayet yarın oynanacaktır.

İki ezeli rakip bu maça bir aydan beri büyük bir ciddiyetle hazırlanmaktadırlar. Bu müsabakanın hakemliğini genç sporcu subaylarımızdan Enver yapacaktır. Bu mühim maçtan evvel Eminönü halkevinin Cumhuriyet turnuvası final maçı yapılacaktır. Aksaray - Altıok takımlarının ilk maçı yarıda kaldığından iki rakip tekrar karşı karşıya gelmektedirler. Bu çok heyecanlı maçı da Bahaddin idare edecektir. Müsabakaların programı şudur:

Saat: 10 Akınspor - Karagümrük, B takımları,

Saat 12 Aksaray - Altıok A takımları turnuva final maçı,

Saat 14 Akınspor - Karagümrük A takımları kupa maçı,

Bu sene hiç ağlûp olmıyan Beşiktaşlılar...

Fener - Beşiktaş

Bayramda karşılaşıyorlar mı?

İstanbul şampiyonasının iki kuvvetli namzedi olan Fenerbahçe ve Beşiktaş takımlarının bayram münasebetile hususi bir maç yapacaklarını haber aldık. İki klüp idarecileri anlaşabilirlerse bayram günü heyecanlı bir müsabakaya şahit olacağız demektir.

Fenerli Yaşar geldi

Fenerbahçenin kıymetli müdafii Yaşar hafta içinde Ankaradan şehrimize gelmiştir. Haber aldığımıza göre Yaşar tekrar Ankaraya döneceğinden yarınki Beykoz maçında oynamıyacaktır.

Yağlı güreşler

Çenberlitaşta aile bahçesinde her hafta yapılmakta olan yağlı güreş müsabakalarına yarın da devam edilecektir. Tanınmış pehlivanlardan Pomak Mustafanın iştirak ettiği bu güreşlerin çok heyecanlı olacağı muhakkaktır.

Almanya Ingiltere

Millî futbol takımları 14 mayısta karşılaşacaklar

Berlinden verilen bir habere göre İngiltere futbol federasyonu, önümüzdeki yaz içinde Almanyaya kıymetli bir takım göndermeği kabul etmiştir.

Almanya - İngiltere millî futbol maçı 14 mayısta, Berlinin olimpiyat stadında icra edilecektir.

Dünya kupası için

Kolomb stadına yirmibin kişilik yer ilâve edilecek

Dünya futbol kupası maçlarının, Pariste, meşhur Kolomb stadında yapılacağı malûmdur.

Bu statta, ancak kırk bin seyircinin oturabileceği yer vardır. Bunu nazarı itibara alan futbol federasyonu hükûmete müracaat, ederek, stada yirmi bin kişilik bir yer daha ilâve edilmesinin münasip olacağını bildirmiş ve hükûmet bu fikri kabul etmiştir.

Ingiliz Blakpul klübü

90000 liraya bir oyuncu satın aldı

İngilterede, bu mevsim başından itibaren, en pahalı bir futbolcu "satın alan klüp Blakpuldur.

Geçen seneki maçlarda, ilk kümenin sonuncusu olan Blakpul, bu sene ikinci kümeye inmemek için, meşhur İskoç futbolcusu Buchau'n mensup bulunduğu klübe (bizim paramızla) tam 90.000 lira vermiştir. Eski klübünden 15.000 lira mükâfat alan Buchau, yeni klübünde, her ay 1600 lira alacaktır.

Elinden yaralı olan boksör

Peter Kan

Müsabak yapamıyacak

Meşhur boksör Peter Kan'ın, ilk defa olarak horoz siklet kategorisinde, bu ayın 25 inde Londrada, Fransız boksörü Batayeye karşı dövüşmesi takarrür etmiştir.

Fakat, son maçında elinden yaralanmış olan Peter Kan'ın yarası yeniden vehamet kesbettiğinden ve doktorların tavsiyesi üzerine birkaç hafta istirahat etmesi lâzımgeldiğinden, bu maç tehir edilmiştir.

Almanya - Finlandiya güreşleri

Alman ve Finlândiya güreşçileri arasında yapılan karşılaşmalarda Berlinli güreşçi Schveickert orta siklette Finlândiyalı Oinhen Aroyu 2 dakika 23 saniyede, Palmoaekiyi 4 dakika 31 saniyede tuşla yenmiştir. Yarı ağırda da Seelenbinder, Ventoyu 2 dakika 16 saniyede tuşla yendikten sonra Kallioya sayı hesabile mağlûb olmuştur.

Biliyor musunuz?

Kadınlar kaçmasın diye!

Afrikada yaşayan bir kabilede evli kadınların ayaklarına kocaları, şu gördüğünüz garip plâkaları geçirirler!. Kadınlar aile ocağından kaçmasınlar diye!..

Böcekle beslenen insanlar!

Dünyada yalnız böcekle beslenen insan olabileceğini hiç düşündünüz mü, sanmıyoruz, fakat bu, bir hakikattir: Afrikada yaşayan "Dudas,, kabilesi efradı kendilerini sadece böceklerle beslerler.

Bu adamlar yer yüzündeki insanların en iptidaileridir.

İlk otomobiller, atlı arabara o kadar benziyor ki, kamçı koymağa mahsus yerleri dahi vardı.

Japon ressam'arının bir marifeti

Japon ressamları, fırçalarını bir vazonun ağzından içeri sokarak, vazonun iç taraflarına bile güzel resimler yapmakta, büyük bir meret göstermektedirler.

Şen Fıkralar

İşler fenalaştıkça..

— Aman birader sorma, işler pek fena gidiyor!

— Ben de öyle birader! İşler öyle fena gitti ki, evdeki hizmetçilerin hepsine yol vermek mecburiyetinde kaldım. Şimi her işi karım görüyor.

— Vah! Vah!

— Yalnız bu kadarla kalsa iyi!. Çocukları bile mektebe gönderemez oldum!

— Vah! Vah!

— Evet azizim. Böyle devam ederse, otomobillerimin ikisini de satmağa mecbur olacağım.

Sermayesi ne kadarmış?

— Bu heykeli kaça satıyorsun?

— Bir lira bayım! Çok güzel bir mal!

— Bir mecidiye veririm!

— Hadi öyle olsun bayım! On kuruşluk bir şey için hatırını kıracak değilim ya!

Hikâye:

Delil

— Cürmüne bir delil bulmak öyle mi? Fakat işin en güç tarafı bu ya! Şeytandan daha kurnaz olan bu adam, hiç kendisini cürmü meşhud halinde yakalatır mı? Evindeki araştırmalar da bile en küçük bir iz bulamiyoruz.

— Biraz sabretmek lâzım dostum her şey yoluna girecektir!

Bu konuşmayı yapan iki şahıs, parkta ve bir sıranın üzerinde oturuyorlardı ve son derece endişeli oldukları yüzlerinden besbelliydi.

Bu iki adam, Scotland Yard (İngiliz polis teşkilâtı) nın en değerli iki hafiyesi Pat ve Jaktı

Polis müdürü kendilerini çok tehlikeli bir haydud çetesini takibe memur etmişti. Bu çete, her tarafta bir çok bankaları soyuyor, zengin adamlara tehdid mektupları yazarak para çekiyor, fakat bir türlü yakayı ele vermiyordu.

Pat ile Jak bir ay süren tahkikat neticesinde, şu neticeye vardılar ki, bu korkunç çetenin reisi Brad adında bir adamdı ve bu adam gayet müreffeh bir hayat sürerek en kibar muhitlere girip çıkıyordu. Fakat bütün gayretlere rağmen onun suçlu olduğu bir türlü ispat edilemiyordu.

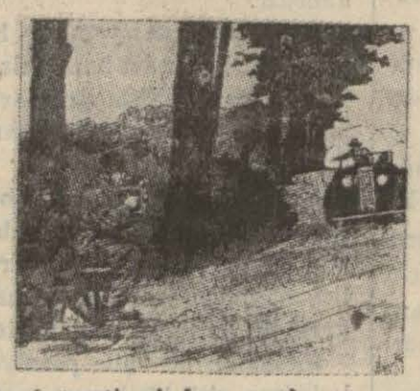

Tam bu sırada Pat ona:

— Sus ses çıkarma, şuraya bak!

Diye fısıldadı.

Bunun üzerine Jak, arkadaşının işaret ettiği tarafa baktı ve hayretler içinde dona kaldı:

— Olur şey değil! Aman azizim ne tali.

Filhakika, üstü açık bir otomobil, iki arkadaşın bulunduğu parkın biraz ötesinde durmuştu.

Bu otomobil, meşhur bir kaçakçı olan Valdinge aiddi. Valding beş sene hapishanede kaldıktan sonra, nihayet tekrar hürriyete kavuşmuştu. Fakat lüks bir hayat geçirdiği için polis müdüriyeti, onun yine kaçakçılıkla meşgul olduğundan şüpheleniyor, maamafih bu suçunu bir türlü ispat edemiyordu.

Valding otomobilinden indi ve parkın karşısındaki bir köşke girdi.

Pat endişeli bir tavurla sordu:

— Acaba orada ne yapacak?

— Orasını bilmem ama bana öyle geliyor ki, bize bir motosiklet gönderilmesini istesek hiç fena olmiyacak. Belki işimize yarar. Buradan kımıldama ve tarassud et. Ben derhal telefon edip bir polisin bize bir motosiklet getirmesini istiyeceğim!

Bu tedbir mükemmeldi. Ni tekim bir çeyrek sat sonra, Jak geriye döndüğü zaman, iki adamın köşkten çıkarak otomobile iki tane büyücek balya koyduklarını gördü. Onların hemen arkasından Valding çıktı. Yanında, şapkasını iyice gözlerine iğmiş bir adam vardı.

İki polis hafiyesi ona dikkatli bakınca, hayretle mırıldandılar:

— A... Brad!..

Jak, arkadaşının kulağına doğru iğilerek fısıldadı:

— Bu defa gözümüzü iyice açalım... Yürü..

İki arkadaş, gizlendikleri yerden yavaşça çıkarak, parkın arka tarafında, kendilerini bekliyen motosiklete atladılar. Tam bu sırada, haydutların otomobili hareket edince onlar da hareket ettiler ve Pat motosikleti idare eden Jaka bağırdı.

— Onları takip et.. Sakın peşlerini bırakma!

— Böylece, motosiklet, otomobili iki yüz metre mesafeden takip etmeğe başladı. Biraz sonra, düz asfalt yola çıktılar ve otomobil hızını arttırdı.

— Sakın peşlerini bırakma, Jak.

— Merak etme, bizim motosiklet kolaylıkla saatte 150 kilometre yapar.

Arkadaşı gaze daha fazla basarken, Pat da arkasında garip ve tehlikeli bir canbazlığa başladı. Bu canbazlık bulunduğu yerde tersine dönmek, yani sırtını arkadaşına çevirmekten ibaretti. Bu, hayli güç bi işti fakat Pat buna muvaffak oldu.

Otomobildeki haydudlar şüphesiz kendilerini israrla takip eden bu motosikletten şüphelenmişlerdi.

— Haydi bakalım Jak motosiklete bütün hızını ver ve onları geçmeğe çalış!

Bu sözler üzerine, motosiklet adeta uçar gibi gitmeğe başladı. Bu garip yarış yapılırken, Pat da elindeki küçük sinema makinesini iyicene kucağına yerleştirerek münasip bir an bekledi.

Bu an nihayet geldi. Motosiklet, otomobili adeta sıyırarak bütün hızile geçti.

Bu sırada Pat da:

— Yaşa Jak!..

diye bağırdı ve ayni zamanda, iki haydudun en güzel poz da filmlerini almağa başladı.

Kulağına müthiş bir küfür sesi çalındı. İki haydut meseleyi anlamışlardı. Kendilerini yan yana gösteren bu resimler ne korkunç bir delil teşkil edecekti:

İki tabanca sesi duyuldu ve pat büyük bir soğuk kanlılıkla tabancadan çıkan dumanların ve aynı zamanda haydutların da resmini alırken, kurşunlardan birisinin şapkasını sıyırdığını hissetti... Makinesini dizleri arasına sıkıştırdı ve otamatik tabancasını çıkararak otomobilin lastiklerine doğru bir yaylım ateş açtı. Bir an sonra otomobil durdu. Jakla Pat ilk iş olarak, karakola gelince filmlerini hazırladılar ve derhal polis müdürünü davet ederek bu heyecanlı macerayı beyaz perde de ona gösterdiler.

Hemen o gün, haydutlar evlerinde arandılarsa da, tabii bulunamadılar. Maamamfih iki gün sonra, hudutta da yakayı ele verdiler.

ÜÇ SILAHŞORLAR resimle

ALEXANDRE DUMAS'NIN

Küçük okuyucularımız dikkatle okusunlar

Sizin için uzun bir zamandanberi hazırladığımız "Resimli Üç Silâhşorlar,, romanına bugün sayfanızda başlıyoruz "Üç Silâhşorlar,, ın devamını bu pazartesi günü gazetemizde bulacaksınız. Bundan sonra da her pazartesi günkü sayıda takip edeceksiniz. Size şunu da müjdeleyelim ki, birlikte verdiğimiz küçük kuponu kesip saklayınız. İleride "Resimli Üç Silâhşorlar,, romanını bir kitap şeklinde kazanmış olacaksınız. Kuponumuz 7 inci sayfada

BULMACA

Bugünkü bilmecemizi size bir murabba olarak veriyoruz. Bu dört köşe çizgiyi müsavi şekilde kesilmiş öyle. Dört parçaya ayıracaksınız ki, bu dört parça birleştiği zaman ortasında yine küçük bir murabba hasıl olsun, bu bilmeceyi halledenlerden birincisiye bir pergel takımı, ikinciye bir para çantası, üçüncüye bir mürekkepli dolma kalem, 200 inciye kadar da muhtelif hediyeler verilecektir.

HABER
ÇOCUK SAYFASI
Bilmece kuponu
20 İKİNCİTEŞRİN

Fransada isyan hazırlığı

Baştarafı 1 incide

devletin emniyetine karşı hazırlanan suikast müthiş bir vüs'at almaktadır. Polis her gün yeni yeni silâh depoları meydana çıkarmaktadır. Bilhassa dün Pariste bir antikacı nezdinde ve bir bakkal dükkânında yeni silâh depoları keşfetmiş, 150 bomba bulunmuştur.

Polis memleketin birçok yerlerinde ve bilhassa sahillerde yeni yeni erzak, mühimmat, teçhizat depoları, el bombaları, mitralyözler, yer altında sığınaklar, küçük istihkâmlar, blokhavzlar, siperler, ve saire meydana çıkarmaktadır. Bu hazırlıklar için sarfı lâzım gelen büyük paranın hangi taraftan gelen paralarla karşılandığı suali akla gelmektedir.

Polis, tahkikatını ilerlettikçe, tıpkı sergüzeşt romanlarında olduğu gibi, esrarengiz bazı binalar, zırhlı kazamatlar, kalın duvarlar arasında yapılmış olan "müstahkem odalar" meydana çıkarmış, yeniden birçok kimseleri tevkif etmiştir.

"Kagulâr" ların uzun zamandanberi, hümmalı bir faaliyetle, kanlı ve korkunç bir ihtilâl hazırladıkları, artık inkâr edilmiyecek bir hakikat halini almıştır.

Diğer taraftan yapılan her yeni tahkikat, bütün bu hazırlıklar için ne büyük maddî fedakârlıklarda bulunulduğunu da meydana çıkarmaktadır.

Bilhassa, Parisin en kalabalık caddelerinden birisi üzerindeki bir pansiyonda araştırmalar yapan Fransız polisi, hayretinden dona kalmıştır.

garib ve esrarengiz bir mekanizma i-

Filhakika bu "aile pansiyonu"nun, le işliyen gizli bir kapısı vardı ki, burası açılınca içerde hakikî bir istihkâm ve ayni zamanda mevaddı infilâkiye deposu bulunduğu görülmüş - tür.

İtalyada komünist şebekesi

Yeniden 22 kişi mahkûm oldu

Roma, 19 (A.A.) — Hususî mahkeme 24 kişilik bir komünist grupunu da ha muhakeme etmiştir. Brükseldeki komünist merkez bürosu ile temasta bulunan grup şefi on sene ağır hapse diğerleri de dört seneden bir seneye kadar muhtelif hapis cezalarına mahkûm olmuşlardır. Maznunlardan ikisi beraet etmiştir.

Deniz inşaiyeciliğimiz

Baştarafı 1 incide

fabrikasında da Van gölü için küçük mikyasta gemiler yapılmış bunlar Vana götürülerek orada montajı yapıldıktan sonra işlemiye başlamıştır.

İki seneye varmadan yeni baştan kurulacak tersanede deniz yolları namına büyük yolcu vapurları inşasına başlanacaktır. Bunun için şimdiden hazırlıklara başlanmıştır.

İktısat vekâleti her şeyden evvel mütehassıs işçi meselesini nazarı dikkate almış, Kasımpaşada denizyolları fabrikası yanında bir mektep açmıya karar vermiştir. Deniz müsteşarı Sadullah Güney bir müddet evvel İstanbula geldiği sıralarda fabrika ve havuzlar müdürü Cemil ile görüşmüş, böyle bir mektebe katî lüzum olduğu anlaşılmıştır.

Mektep açılmasına karar verilince, Galatada açtığı memur ve makinist mektebini senelerce muvaffakıyetle idare edip yaşatan ve birçok talebeler yetiştiren emekli deniz kurmay zabitlerimizden Tahsin Akgürgen'in mektep müdürlüğüne tayini takarrür etmiştir.

Mektebin açılmasına ait formalite kısa bir zamanda bitirilmiş, dört gün evvel mektep açılarak tedrisata başlanmıştır.

Mektepte motörcü, makinist, telsiz telgrafçı, elektrikçi ve deniz inşaaiye mütehassısı yetiştirilecektir. Şimdilik 70 talebe alınmıştır. Bu talebeler fabrika ve havuzlarda çalışan çocuklarla ilk mektep mezunu olan Türk çocuklarıdır. Bu çocuklar mektepte iki sene okuyacaklardır. Sabahleyin nazarî ders görecek olan talebeler öğleden sonra gemilerde ve fabrikalarda çalışacaklardır. Talebelik müddetleri esnasında çocuklara ayda altı lira ücret ve elbise, gündüz yemekleri de verilecektir. Bir numaralı havuzun yanında eski Haddehane camii tadil edilerek mektep binası haline getirilmiştir. Bundan başka bir de yatakhane yapılmaktadır. Bu nişaat bittikten sonra talebeler gece mektepte yatacaklardır.

Mektebi bitiren talebeler on sene denizyolları tarafından verilecek bir vazifeyi kabul etmiye mecburdurlar. Bunlara günde beş liraya kadar yevmiye verilecektir.

Deniz inşaiyesinde çalışacak olan Türk çocuklarını yetiştirmek maksadiyle böyle bir mektep kuranları tebrik ederken fabrika ve havuzlar müdürü Cemil ile mektep müdürü Tahsine de üzerlerine aldıkları yeni vazifelerde muvafakıyetler temenni ederiz.

Balkan antantı devlet bankaları direktörlerinin Ankara içtimaı

Balkan antantına dahil memleketlerin devlet bankaları genel direktörleri pazartesi günü Ankarada toplanacaklardır. Toplantıya iştirak edecek olan Romanya ve Yunan heyetleri dün şehrimize gelmişlerdir.

Rumen heyeti, Romanya merkez bankası genel direktörü başkanlığındadır. Yunan heyetine, Yunan merkez bankası genel direktörü riyaset etmektedir.

Ankara müzakeerleri, Balkan devlet bankaları arasında çalışma birliği esasları üzerinde olacak, antanta dahil devletler arasında para, döviz ve Kliering meseleleri görüşülecek, bu hususta yapılması mümkün olan kolaylıklar incelenecektir.

Yugoslavya heyeti de bu sabahki trenle Belgraddan şehrimize gelmişlerdir.

Üçler ittifakına karşı tedbirler

Baştarafı 1 incide

le saat 17,50 de buraya gelmişlerdir. Lord Halifax yanında İngiliz büyük elçiliği ikinci kâtibi olduğu halde otomobille derhal nasyonal sosyalist partisi merkezine giderek binayı gezmiş ve nasyonal sosyalist ölülerini selâmlamış ve saat 22,20 treniyle Berline hareket etmiştir.

Kat'î karar yok

Londra, 19 (A.A.) — Selâhiyettar İngiliz mahafili, Lord Halifax'ın, von Neurath', iki memleketi alâkadar eden meseleleri müzakere etmek üzere Londrada davete memur edilmiş olduğunu tekzip etmektedir. Yeni İngiliz — Alman görüşmeleri ihtimalleri bir tarafa atılmamakla beraber, şimdilik hiç bir şeyin kararlaşmamış bulunduğu söylenmektedir.

Bir taraftan Hitlerle görüşülürken

Nevyork, 19 (A.A.) — Röyter ajansının muhabiri bildiriyor:

Herald Tribüne gazetesi akdi derpiş edilmekte olan İngiliz — Amerikan itilâfını "faşizme karşı bir tedbir,, olarak tavsim etmektedir.

Hull tarafından, dün yapılan beyanatın ilk aksülameli âyan azasından Lodge'ün tevdi ettiği bir karar sureti şeklinde teceddüd taraftarı mahfellerde kendisini göstermiştir. Bu karar suretiyle bütün ticarî müzakerelerin bir sene müddetle tehiri istenmektedir.

Lodge, delicesine yapılan silâh yarışı ve ufuktaki harp tehditleri karşısında hiç olmazsa Amerikanın diğer millet lerle arasındaki karışıklığı arttırmaktan sakınması lâzım geleceğini ve bunun hayatî bir ehemmiyeti olduğunu söylemiştir.

Heyecanlı bir misal

Londra, 19 (A.A.) — İngiliz matbuatı İngiliz — Amerikan müzakerelerinin resmen açılmasını heyecanla karşılamaktadır.

Daily Telegraf gazetesi böyle bir itilâfın yakın maddî menfaatlerin çerçevesini aşan neticeler vermekten geri durmıyacağını yazmaktadır. İtilâf bütün dünya için müheyyiç bir misal teşkil edecek ve beynelmilel ticareti vahim şekilde felce uğratan inhisar ve takyidatın fasit dairesini katî surette kıracaktır.

Nevs Chronicle gazetesi şöyle yazmaktadır:

"Bu alelâde bir itilâf değil dünyanın en büyük demokrasilerinin tesadününün açık bir tezahürüdür. Siyasî ehemmiyeti iktısadî ehemmiyetinden daha büyüktür. Demokrasiler için bu sabah iyi haberler vardır.,,

Japonlar endişede

Tokyo, 19 (A.A.) — Japon mahafili, İngiliz — Amerikan müzakerelerine karşı büyük bir alâka göstermektedirler.

Japon gazeteleri, teklif edilmiş olan misakı komünizm aleyhindeki misakı imza etmiş olan devletlerin tazyiki dolayısiyle demokrasi blokunun bir sıkılaşması gibi tavsif etmektedirler.

Almanyada gazeteciler barınamıyor

Yabancı bir gazeteci daha çıkarılıyor

Paris, 19 (A.A.) — Havas ajansı Berlinden istihbar ediyor:

Yeniden bir ecnebî gazetecisinin Almanyadan çıkarılması hâdisesinin vukuu haber verilmektedir. Bu gazeteci, "Basler Nachihten,, adındaki İsviçre gazetesinin muhabiri M. Boechens ten'dir.

Bu zat, bu ayın 25 inden itibaren artık Almanyada oturmak hakkına malik olmıyacaktır. Hudut harici edilmesine sebep olarak Almanyanın dinî siyaseti hakkındaki bazı mekaleleri gösterilmektedir.

Çıkarılan diğer gazeteciye ziyafet

Berlin, 20 (A.A.) — Berlindeki yabancı gazeteciler birliği, Alman hükûmeti tarafından hudut harici çıkarılmasına karar verilen Havas ajansı mümessili Ravoux şerefine bir veda ziyafeti tertip etmiş ve bu ziyafette, vazifeleri dolayısiyle gelemiyen birkaç gazeteci hariç olmak üzere bütün gazeteciler hazır bulunmuştur.

Otomobille saatte 511 kilometre !

Bonneville — Utah, 20 (A.A.) — Otomobil yarışçısı Eyston dün gidişte bir millik mesafeyi saatte 491,292 kilometre ve dönüşte ayni mesafeyi saatte 511,247 kilometre süratla katetmek suretiyle bir dünya rekoru kırmıştır. Vasatî sürat 501,074 tür.

Bundan evvel Campbell tarafından tesis edilen rekor 484,510 idi.

Hindli yarın son güreşini yapıyor

Tekirdağlı ile Hintli yarın saat on beşte karşılaşıyorlar. Hintli bu sabah matbaamıza geldi. Hüseyinle yapacağı güreşin intikam maçını yapmıya - cağını, maçtan sonra Londraya gideceğini söyledi.

Sabah gazeteleri ne diyorlar?

İstanbulun imarı

CUMHURIYET' də

YUNUS Nadi, bugünkü makalesinde İstanbulun imarından bahsederken, "bu en kolay işlerdendir!,, diyor ve yazısına şöyle devam ediyor:

"Bütün bu inşaatın biricik kusuru şehrin hayatına ve umumi manzara ahengine nisbetle plânsız ve âdeta gelişigüzel yapılışındadır. Eğer bu inşaat bir plânın çizmiş olacağı kadroları ikmal etmiş olsaydı, İstanbulun imarı o kadar kazanmış, yeni yapılar her cihetle şehre süs ve kıymet ilâve etmiş bulunurdu.

Şehircilik mütehassısı M. Prost İstanbul için bir plân hazırlıyor. Nihai şeklinde bu, Belediyenin tatbikine nezaret ve iştirak edeceği bir plân olacaktır. İstanbulun imarı hesabına bizim düşüncemiz daha geniştir. Biz İstanbul dediğimiz zaman İstanbulu ve hinterlandını kasdediyoruz. Filhakika bütün dünyanın gıpta edeceği güzel İstanbulu şimdiki belediye hududile çevirmek, çok dar bir düşünce içinde kalmak demek olur. Bizim bütün dünyaya güzel olarak arzedecegimiz İstanbul, Marmara denizleri arasında Çekmece göllerinden Geyve boğazına ve Uludağ tepesine kadar uzanan bir sahayı ihtiva eder, ve bu mecmuanın hepsine birden İstanbul ve hinterlandı denilir.

"O halde İstanbulun türistik noktasından imarı bahse mevzu olduğu zaman iki plân lâzımdır:

1: Nefsi İstanbulun plânı, ki bunu M. Prost hazırlıyor.

2: İstanbul ve hinterlandının plânı, ki işte bu yapılacaktır.

Birinci plâna göre İstanbul şehrinin yolları meydanları, yapılacak, âbideleri ve bu âbidelerinin etrafı düzeltilecek, modern şehrin bütün icapları yerine getirilecektir. Plân mucibince ve peyderpey tabii.

İkinci plâna göre İstanbul hinterlandı güzel İstanbula otostratlarla bağlanacak ve bütün hinterland İstanbulla bir mecmua teşkil etmek üzere düzeltilecek, güzelleştirilecek, otellerle, plâjlarla, ormanlarla, su şehirlerile alabildiğine zenginleştirilecektir.

Her iki plândan şehrin ve havalinin normal olarak kendi yapabilecekleri ayrılacak ve masraf istiyen büyük işleri fevkalâde varidatla başarılmak üzere münhasıran İstanbul ve havalisinin imarile meşgul olacak yüksek heyete verilecektir.

Vaziyetler ve vazifeler böyle tefrik olunduktan sonra İstanbul ve havalisinin bizim dediğimiz yolla yapılıp yapılamıyacağı düşünülmelidir. Kabul olunur ki yapılabilir, ve böylelikle zaten güzel ve her cihetle zengin İstanbul dünyanın hakikaten en güzel bir şehri olarak ortaya çıkmış bulunur.,,

Lahitleri tehdit

Baştarafı 1 incide

Beyoğlunda Yazıcı sokağında Haci Said apartımanının 8 numaralı dairesinde oturan Avusturya tebaasından tüccar Lahitler, çarşamba günü işinden çıkmış, evine giderek yemeğe oturmuştur.

Bu sırada apartımanın kapısı çalınmış, uzun boylu bir genç tarafından dışarı çağrılmıştır. Bu genç kapının dış tarfından Lahitlerin kulağına eğilerek şunları söylemiştir:

"— Cuma günü 5,40 ta Köprüden Bostancıya kalkacak olan vapurun kamarotuna bir kutu içinde 2000 lira teslim edeceksin. Kamarot bu kutuyu Bostancıda bekliyecek bir adama verecektir. Sen kamarota kutunun nakliyesi için 30 kuruş ver. Eğer bu parayı vermezsen kendini ve ailen efradını iki gün içinde ölmüş bil!..,,

Meçhul genç bu sözleri söyledikten sonra yıldırım gibi merdivenden inip kaçmıştır.

Lahitler vak'adan hemen zabıtayı haberdar etmiş, memurlar tahkikata el koymuşlardır.

Cuma günü saat on altıda meçhul bir yerden Lahitlere telefon edilmiş, kutunun kamarota teslim edilmiyerek Karaköyde mahallebici İlyasın çırağı Muharreme verilmesi bildirilmiştir.

Bunun üzerine Lahitler bir pasta kutusunun içine bir sürü boş kâğıt doldurmuş, sonra yola çıkarak dükkâna gitmiş kutuyu Muharreme bırakmıştır.. Aradan yarım saat geçince dükkâna iki çocuk gelmiş, Muharremden pasta kutusunu almış, büyük bir sevinç alâimi göstermişlerdir.

Bu sırada dükkânda müşteri sıfatiyle bulunan zabıta memurları meydana çıkıp çocukları yakalamışlardır .

Bu çocuklardan birinin adı Haralambodur. Kurtuluşta Tırmık sokağında oturmaktadır. Aşçı çıraklığı yapmaktadır.

Diğerinin adı Koçodur. Tarlabaşında Hacıkadın çıkmazında 3 numaralı evde oturan bu çocuk ta terzi çırağıdır.

Bu çocuklar sorguya çekilince, bu işi kendilerine veren ve yol gösterenin evvelce Lahitlerin yanında çalışmış olan Yorgo olduğunu söylemişlerdir. Yorgo da yakalanmış, hâlen boşta gezdiğini, Lahitlere kızdığı için bu işi kurduğunu söylemiştir.

Zavallı Çin

Japonya tarafından Afyonla da imha edilecek

Bakû, 20 (A.A.) — İrandan alınan mevsuk malûmata göre "Mitsubişi,, Japon firması İran firmalarile bir mukavele aktederek İrana 267 bin sterling kıymetinde Japon mensucatı satmayı ve İrandan da buna mukabil 115 bin sterling kıymetinde afyon almayı temin eylemiştir. Bu afyon Çinde uyuşturucu maddeler kullanılmasını yaymak yolunda Japonya tarafından sarfedilen gayretlerin arttırılacağına bir delil addedilmektedir.

Çin - Japon harbi

Baştarafı 1 incide

den Çangsuya kadar uzayan ve yeni Çin müdfaaa hattının belkemiğini teşkil eden Çin sol cenahı, 19 kilometrelik bir sahada tamamiyle yarılmış üç istikametten yapılan hücum neticesinde Çangsu düşmüş, Japonlar halen Suçova doğru bir çevirme hareketi yapmaktadır.

Çin ajansı ise, Japonların Çangsuyu aldığı haberini tekzip etmektedir.

Bomboş kalan şehir

Nankin, 20 (A,A,) — Takriben 1.200.000 kişinin Nankinden çıkması üzerine şehir boşanmıştır. Dükkânlar kapalı ve camekânları tahtalarla örtülüdür. Gazeteler ancak küçük formalarda çıkıyor. Nezaretlerde ise ancak onar memur kalmıştır.

Macar Başvekili

Hariciye nazırile beraber Bugün Berline hareket ediyor

Budapeşte, 2 0(A. A.) — Başvekil Daranyi ile refikası ve hariciye nazırı B. dö Kanya, maiyetlerindeki zevat ile birlikte, bugün öğle üzeri, Berline gitmek üzere, trenle ve Viyana yolu ile Passauya hareket edeceklerdir. Orada, Alman hükûmeti tarafından gönderilen hususî bir trene binerek yollarına devam edecek olan Macar devlet adamları, pazar günü saat on bire doğru Berline varacaklar ve tezahürle karşılanacaklardır.

Bahçeköy camii ve mektebi yandı

Sarıyer kazasına bağlı Bahçeköy camiinde bir yangın olmuş, cami ile köy mektebi yanmıştır.

Yangına cami içinde yanık bırakılan bir mumun sebeb olduğu söyleniyor. İstinye itfaiyesi yangına yetişmişse de o vakte kadar yangın kendiliğinden büyümüş ve sönmüştür.

Nişanını bozunca sevgilisini yaraladı

Çarşıkapıda Sinanın çorab fabrikasında çalışan Derviş oğlu Ahmet Çağlıyan bir müddet evvel ayni fabrika işçilerinden 17 yaşında Zeliha ile nişanlanmıştır.

Zelihanım ailesi bu nişana razı olmayınca genç kız evvelki gün yüzüğü Ahmede geri vermiş, nişanını bozduğunu söylemiştir. Ahmet Çağlayan bu hâdiseden çok müteessir olmuş, dün fabrikada çalışırlarken tedarik ettiği bir ekmek bıçağı ile kızı kollarından ağır surette yaralamıştır. Yaralı kız Haseki hastanesine kaldırılmış, suçlu bıçağı ile yakalanmıştır.

Bundan başka Hasekide oturan 14 yaşında Celâlle Şehremininde oturan arkadaşı Fikret oyun yüzünden kavga etmişlerdir. Fikret çakı ile arkadaşını sol kolundan yaralamıştır.

Bir işçi gibi fabrikada çalıştım; hizmetçilik yaptım !

İş arayanın gözünde koca şehir ne kadar daralıyor ?

İstanbul sokaklarında, bir an geldi ki, kendimi hakikaten işsiz, boş gezen biri gibi görmeye başladım

Röportajı yapan : *Neriman*

HABER yazı işleri müdürü, bana yapılması güç bir iş vardı: Hiç vakit kaybetmeden İstanbul sokaklarında dolaşacak, iş yerlerine, işçi çalıştıran müesseselere baş vuracak, kendime iş arayacağım. Bu iş, ne işi olursa olsun, hattâ hizmetçilik bile.. Yazı müdürünün aklına böyle bir tetkik yaptırmayı, idarehaneye, günün her saatinde iş isteme, iş istediğini ilân ettirmek için müracaat edenler getirmiş...

Böyle bir teşebbüsle, okuyucuların zevkle takip edebilecekleri bir yazı silsilesi çıkarmaya imkân var mıydı?

Evet.. Niçin olmasın? Bu hayattan alınmış, bizzat yaşanmış, görülmüş, tesbit edilmiş vakialarm notlarından çıkacak yazı silsilesini okutmak ve hattâ diyebilirim ki, beğendirerek okutmak imkân dahilindeydi.. Yeter ki başarılabilsin..

Bu vazifeyi birdenbire üzerime almak cesaretini gösteremedim. Çünkü böyle bir teşebbüs insanda bir ikinci san'atın daha mevcudiyetini icap ettiriyordu.

İnsan, hakikaten işi aramak mecburiyetinde bulunduğu zamanlardadır ki hareketlerinde tabiî görünebilirdi. Benim gibi işi mevcut, fakat işine malzeme temin etmek içni sahte bir vaziyette kapı kapı dolaşarak iş arayacakların, kendi mesleklerinden başka bir de artist, hem tam bir artist olmaları icap ederdi. Ben böyle bir rolü yapabilecek, muvaffak olabilecek miydim?

Tereddüdümü görenler:

— Neriman! Sen bu işi yapabilirsin.. diyorlardı. Hele erkek olmayışın yazılarına daha başka bir hususiyet ilâve eder. Sonra yapacağım iş, gönül eğlendirmek için değil, bir kısım halkın hususî yaşayışlarını, ihtiyaçlarını, zevklerini, arzularını ortaya koymak için yapılacaktır.

Doğru söylüyorlardı. Kaç defa biz gazeteciler şahit olmuştuk. Matbaamızın kapsını aşındıranlardan bir çoğu işçilerdi. Bunlar, fazla çalıştırıldıkların - dan, az para aldıklarından, sıhhî şartlara riayet edilmediğinden bahsediyorlar, dert yanıyorlardı.

Böyle bir sınıf arasına katılarak bunların sözlerini mihenk taşına vurmak haklı veya haksız olduklarını bitaraf bir gözle ortaya atmak fena mı olurdu?

Şimdiye kadar bu kabil müesseseler içine bir çok gazeteci girip çıkmış, işçilerle, iş verenlerin vaziyetini şöyle bir kuş bakışı seyretmiş ve intibalarını gazete sayfalarına geçirmişlerdi.

Bu görüşler doğru mu sayılmalıydı? Fabrikayı ziyaret edenin gazeteci olduğunu bilen bir iş evi sahibi, ona, gösterilmemesi icap eden kapıları kapamış bulunmaz mıydı?.

İş verenlerden yapılan şikâyetlerin iş verene karşı iğbirar duyan bir işçinin tezviri saymak mümkün görülemez miydi?.

Muharrir Neriman

İstanbulda iş bulmanın güçlüğünü, tahrir müdürümüzün aklına böyle bir mevzu getiren ziyaretçilerden anlıyorduk. Acaba bunlar hakikaten liyakatsiz, ellerinden bir iş gelmez adamlar mıydı ki iş bulamıyorlardı? Yoksa, hakikaten iş bulmıya mâni ciddî pürüzlerle mi karşılaşıyorlardı.

İşçi nasıl yaşıyordu? Aşkı, ıstırabı, nasıldı ve nedendi? Bir daktilo kızın zevki, arzusu, işine bağlılığının derecesi neydi?.

Bütün bunlar hakikaten tetkika değer mevzulardı.

Bana böyle bir vazife verildiği günden bir gün sonra, sabahleyin matbaa kapısından girdiğim zaman, beni teşvik eden arkadaşlardan birine rastladım:

* * *

— Kararımı verdim, dedim. Verilen vazifeyi yapacağım..

Doğrusu söylemek lâzımgelirse, arkadaşa kararımı bildirdiğim ana kadar bu iş hakkında ciddî bir karar vermiş değildim. Dilime böyle geldi ve öyle söyledim. Artık fikrimden cayamadım da.. Sonra bana alnıma "kararsız,, veya "cesaretsiz,, damgasını yapıştıracaklardı.

Yazı işleri müdürüne vaziyeti bildirdikten sonra matbaadan ayrıldım.

Okuyucularım takdir ederler ki, üzerime aldığım bu işin başarılması pek kolay değildi.

Nereye baş vuracak, nereden iş isteyecektim? Bir an geldi ki kendimi hakikaten işsiz, boş gezen biri gibi görmeye başladım. Gözlerim gelip geçenlerde, tabelâlardaydı. Şirket binaları önünde duruyor, girip girmemekte tereddüt ediyordum.

İstanbul içinde işsiz kalmanın hakikaten güç ve fena bir şey olduğunu anlıyordum.. İnsan İstanbula bu gözle bakınca, koca şehri her yerin yüzüne kapalı olduğunu düşünerek bir avuç içi kadar küçük buluyordu.

Bir karar veremiyordum. Müracaat edeceğim yerlerde muayyen bir iş mi aramalıydım: Yoksa herhangi bir işi yapmıya hazır olduğumu mu söyleyeliydim?.

Devamı var

Hikâye

Beyaz bohça

Yazan : **Ilhan Tarus**

Ali onbaşı askerden döndükten sonra evlenmeğe karar verdi. Arka arkaya on dört sene durmadan askerlik yapmış, bu on dört sene zarfında yirmi sekiz sene ihtiyarlamış, şöyle böyle kırk beşe merdiven dayamıştı.

Ali onbaşının köyde üç beş parça toprağı, başını sokacak bir damı, bir kaç davarı vardı. Gönlünü yokladığı zaman da pekâlâ genç bir kızla evlenecek cesareti kendinde buluyordu.

Köyde, hele cepheden beraber getirdiği (onbaşılık) rütbesinden sonra, epeyce itibarı da vardı. Hangi ağaya baş vursa ona kızını vermekten çekinmiyecekti. Lâkin Ali onbaşı bu işi epey ce düşünmek lâzım geldiğini bir türlü aklından çıkaramıyordu. Ne tarlalar, ne rütbe, hiçbirisi, genç bir kadını uzun boylu oyalayacak şeyler değildi.

Bunun için yaşlıca bir kadın, hatta dul bir kadın daha iyi olacaktı.

Ama vakit bulup da bu işi bir daha zihnine sokamadı. Günlerin arkasından işler yürüdü. Eşdost onun traşlı kalın ensesine vurarak cesaret verdiler. Hatta köyün gönüllü yengesi Emine dudu bir gece evinde tertip ettiği bir fincan oyununda, Hacı Hüsmenlerin küçük kızı Gülüsümü kapı aralığından ona gösterdi.

Ali onbaşı, büyük kapılı avlunun gübrelerini temizletirken kafasına bir şey düşmüş gibi silkindi ve homurdandı:

— Ulan Ali, bir işe girdin ama, dur bakalım.

Gübreler temizlendi, sandıktan beyez patiska perdeler çıkarıldı. Ali onbaşının rahmetlik anası, bunları, on beş sene evvel biçmiş, dikmiş ve sandığa yerleştirmişti.

* * *

Düğün günü kasabadan bir davul zurna getirdiler. Otuz senedir rakıya tövbeli olan yol ağası zade Hafız Osman bile, Alinin hatırı için daha güneş gökyüzünün ortasında iken, zil zurna sarhoş oldu.

Ali onbaşının evi o gün görülecek haldeydi: Duvardaki mısır koçanları bile kırk yıllık tozlarından silkinmiş, ve buğday saplarından yapılmış resimliklerin içine birer deniz kızı yerleştirilmişti. Babasının cephede şehit olduğu gündenberi bodrumda, dibek taşının içinde duran küçük semaver, parıl parıl, ortaya çıkmıştı.

O güne kadar kapının önünden bile geçmiyen allı yeşilli köy kızları, sanki birkaç defa girip çıktıkları bir yermiş gibi, Ali onbaşının evini, yadırgamadan, karıştırıyorlardı. Ali onbaşı bu semaverin bugüne kadar nerede durduğunu ve bu beyaz yatak çarşaflarının hangi sandıkta uyuduğunu bilmiyordu. Fakat işte, dudaklarında sarı bir tebessümle, kirli dişlerini göstererek evin içini dolaşıyor, gözleri hayretle açılıyor; kızlarla ahbap olmanın verdiği garip bir haz ile bıyıklarını ısırıyordu.

Camide hemen hemen bütün köy toplanmıştı. İşte yola geldigilin kasabadan sırf bu düğün için gelen zengin damatları, işte Ali onbaşı ile ta babasının sağlığında bir öküz yüzünden kavga etmiş ve bugüne kadar onun adını bile anmamış olan solucan köyünün muhtarı güdük Hasan, işte Uluborlu Halil beylerin en büyüğünden en küçüğüne kadar bütün bir saf teşkil eden oğulları, torunları, damatları..

Ali onbaşı namazda kaç kere dalgaya düşüp âlem secdeye varırken gözleri büyük mumlardan birinin ışığına takılı, ayakta kaldı. Kaç kere imam ve arkasından cami halkı dizlerinin üstünde karar kılıp otururken o ayağa kalkıp, bir saban oku gibi, sallandı sallandı da etrafına bakınıp neden sonra yere çöktü.

* * *

Ali onbaşının evi bu akşam ne karanlıktı. Avluyu geçerken ayaklarını kerestelere çarpıp kırayazdı. Merdivenleri çıktı, sofayı bir idare kandilinin ışığında geçti.

Oda kapısını usulca açtı:

Evvelâ bir şey göremedi. İçinde çok sigara içilmiş bir mahalle kahvesi gibi mavi bir dumanla doluydu oda.. Bir iki adım attı, sedirin köşesinde beyaz bir bohça vardı. Bohça titredi, sarı bir çocuk yüzü, Ali onbaşıya güldü.

Ali onbaşı da gülmek istedi, yapamadı. Bir şey de diyemedi. Gitti, duman çıksın diye avluya bakan pencerelerden en uzaktakini açtı. Gök yüzüne karşı derin bir nefes aldı.

Biraz kendine geldi. Başını çevirdi, gelin şimdi büsbütün küçülmüş, büsbütün büzülmşt.

Odanın içinde bir koku, bir güzel koku vardı. Yıllardanberi buraya böyle bir koku girmemişti. Hiç, hiç duymamıştı. bu kokuyu..

Ali onbaşı bir küçük hayvanı hatırladı: Koca bir mağazaya, bir ağıla, bir tavlaya küçük, fare gibi, bir hayvan girer ve orasını, baştan aşağı keskin ve iğrenç bir koku ile doldururdu. Bu mahlûk da bu odaya girer girmez burası.. Sonra divanhaneye çıktı, burası.. Cihaz odasına, mutbağa gitti, buraları.. Bütün ev, her yer, her yer bu güzel koku ile dolmuştu.

Bir güvercinin kafesini açık unutmuş gibi korku içinde, odaya döndü. Köşedeki beyaz böcek, kıpırdamadan oturuyordu. Yüzünü de nereye saklamıştı?

Ali onbaşı yavaş yavaş oraya doğru yürümeğe başladı.

Beyaz bohça açıldı, yine deminki sarı çocuk yüzü ortaya çıktı. Yine güldü, sonra üzerine doğru gelen adamın büyük gölgesi duvarda gözüne ilişti. İki kocaman el, üstüne doğru uzandı Saçlarında fırın gibi bir nefes duydu. Birdenbire yerinden fırlayarak, keskin çığlıklarla, oda kapısını, sofayı geçti, medrivenlere atıldı:

— Anneciğim! Anneciğim!

İLHAN TARUS

Grafoloji

MÜTEHASSISIMIZ

Cevap veriyor

Cevapları veren :

PROFESOR SANERK
Grafoloji ve Grafometri mütehassısı

BÜTÜN tafsilâtile karakterinizi; meziyet ve kusurlarınızı; sizi hayrete düşürecek kadar vazih ve sarih olarak hususiyetlerinizi; tuttuğunuz veya düşündüğünüz işte muvaffak olup olmıyacağınızı; nihayet beş farkla yaşınızı size söyliyebilirim Bana bir gazeteden, bir kitaptan veya aklımızdan yazacağımız dört satırlık yazıyı; Son aylardaki imzalarınızdan ikisini gönderiniz.

Tetkiklerin çok esaslı yapılmasını istediğiniz takdirde sağ elinizle yazdığımız dört satırı; ayni yazının sol elinizle yazılmışını; baş ve şahadet parmaklarınızın bir kâğıt üzerindeki izlerini; sağ elinizi kâğıt üzerine koyarak bir kurşun kalemle elinizin kâğıda çıkaracağımız resmini; muhtelif tarihlerdeki imzalarınızı, yazıyı sağ el ile kaç dakikada, sol elle kaç dakikada yazdığınızı; dirseklerinizden bileklerinize kadar kaç santim olduğunu ilâve ediniz.

Kızınızı vereceğiniz delikanlının, tanıdıklarınızın, dostlarınızın, nişanlınızın, iş ortağınızın da seciyesini, hususiyetlerini, bize imzalarını ve herhangi bir yazısından dört satır yazıyı gönderirseniz size söyliyebilirim.

Kendilerine cevap verdiklerim, cevaplar hakkındaki mütalealarını — icabında neşredilmek üzere — sarih adreslerile yazabilirler. Gelen mektuplarda, bir kâğıda muhtelif kimselerin yazı yazıp imza attıklarını görüyorum. Herkes ayrı ayrı kâğıtlara yazmalıdır.

1 — Fatih 398 B. C.

30-35 yaşlarında, pek büyük bir ihtimalle uzun boylu ve zayıfa yaklaşan bünyede bir zatsınız. Yazılarınızdan anlaşılan en bariz hususiyetiniz asabi olmaktır. Çabuk kızarsınız ve kızmak için de çok sebeb bulursunuz. Hiddetleriniz uzun sürmez; fakat biribirini takip eder.

Gönderdiğiniz muhtelif imzalarınızdan 936 senesine ait olanını dikkatle tetkik ettim. Bu imzanın atıldığı sırada herhangi bir hastalık geçirdiğiniz neticesine vardım. Yani açık ifade, geçen sene bir hastalık geçirdiniz ve henüz tam manasile sıhhatinizden de memnun değilsiniz.

Yazınıza nazaran, bedeni değil fikri bir iş yapmaktasınız. Memur olmanız en kuvvetli ihtimaldir. Asabiyetiniz, arkadaşlarınızı memnun etmemektedir. Bereket versin ki iyi kalpliliğiniz yaptıklarınızı tamire kifayet edebilmektedir.

İçkiye düşkünsünüz. Hiç içmemek elinizde değilse itidal ile içmeniz şayanı tavsiyedir. Bana mektubu yazmazdan evvel, ne kadar içmiştiniz

Tavsiyeler: Sinirlerin tedavisi, içkiden vaz geçmek, açık hava ve bedeni hareket, cinai yazılar yerine eğlenceli ve faydalı şeyler okumak! (Çünkü mütalealarınızda meraklı ve korkunç şeyleri tercih edecek bir temayüldesiniz).

2 — Moda Sakızağacı Mim.

Genç, orta boyda, hassas bir tip. İntizamı sevmekle beraber ya biraz dalgınlığınız veya ihmalkârlığınız var. Tabiatiniz esas itibarile uysal olmağa daha pek çok müsait ve müstaittir. Fakat buna rağmen etrafınızda uysal olmadığınızdan şikâyet edenler mevcuttur.. Biraz evvel biraz dalgınlığınız veya ihmalkârlığınız var demiştim. Muhtelif hareketlerinizde her ikisini de görmek mümkündür. Hayatta yüksek iddialarınız yok. Rahat ve gürültüsüzce yaşamak: Sizi en çok tatmin edecek gayedir. Sıhhatçe bir şikâyetiniz olmamak lâzımdır.

Sizi en fazla alâkadar eden işte, ihmal ve dikkatsizliği bırakırsanız muvaffak olursunuz. Bir işin teferrüatını ihmalde niçin ısrar ediyorsunuz?

Tavsiyeler: Dikkatinizi kuvvetlendirmek, ihmalkârlığınızla mücadele etmek, intizamı seven tabiatinizin bu temayülünü ileri götürmektir.

Tiyatroya dair

Baştarafı 2 incide

Bu sözleri söyliyen zat memurdur. İşinin bittiği saatten tiyatro başlangıcına kadar iki buçuk saatten fazla bir zaman vardır. Eğer tiyartoya gelmek istese, evi şehrin en uzak yerinde bile olsa, evine gider, elbisesini değiştirir, yemeğini yer, tiyatroya yetişir..

Şu halde bu zat ne yapıyor da tiyatroya yetişemiyor. Arzusuna rağmen yetişmediği tiyatroya gelirken kendisini alıkoyan şey nedir?

İsterseniz gizlice arkasından gidelim.. Bakalım nereye giriyor, nerede gecikiyor? Galatasarayın yan sokakları içindeki o kapı küçük bir meyhanenindir. Akşamları orada muhtelif taze mezelerle iki üç tek rakı içmek çok zevkli olur ve tanıdığımız zat da oranın daimî misafirlerindendir. Bırakalım içsin!.. Tiyatroya aç karnına gelecek değil ya.. Yemek yemesinden, yemekten evvel iştiha açmak için bir iki kadeh içmesinden daha tabiî ne olabilir?

Fakat işin kötüsü buya.. Gözü kör olası bir iki kadehle kalamıyor ki insan.. Bir kadeh yarım şişe, yarım bir şişe oluyor, derken gramofonda bir gazel.. Bir rehavet.. ve sonra şöyle bir cümle: "Adam sende, ölümlü dünyada.. tiyatro da ne olacak.. Hayat işte bu!..,, deniyor ve belki de Hayyamın Rubaisinden şu mısra ilâve ediliyor:

(Saki, senin feyizli kapından ayrılmayız).

Bu rindin zevkli hayatına kim karışabilir.. ve onun için bundan daha güzel ne olabilir?

Zaten yanlış anlaşılmasın, herhangi sebeple olursa olsun tiyatroya gelmiyenleri tenkit etmiyoruz.. Dokunmak istediğimiz nokta; tiyatroya zaten gelmemiş ve gelmiyecek bir takım kimselerin, hiç mecbur olmadıkları halde, yalandan, riyadan özürler, mazeretler aramalarıdır. Sanki tiyatroya gitmemek bir kabahatmiş, bir eksiklikmiş gibi kendilerini temize çıkarmak istiyerek sebepler uyduruyorlar.. İşte bunlar modern hayatımızın sebepsiz riyaları ve yalanları..

* * *

Bir bayan da şöyle dedi:

"Bizim tiyatromuzda Paristeki gibi eserler oynanmıyor.. Onun için gitmiyoruz. Briç partileri yapıyoruz.,,

Kadıncağıza (saçınız bile uzun değil) demek lâzımdı ve bu cümle her şeyi kökünden hallederdi.. demedim.

Acaba Pariste oynanan ve bizim bayanın beğendiği eserler nedir diye soracak oldum:

— Comedie française'e gittiniz mi?

— Hayır, orada iyi bir şeyler yok muş!

— Baty'ye, Jouvet'ye, Dullin'e Rene Rocher'ye, Pitoeff'e filân gittiniz mi?

— Hayır Dauville'e gittik. Sonra da Biarritz'e gidecektik, vazgeçtik.

— Bulvarlarda en çok ne beğendiniz?

— Köşe başındaki Espreso kahvesini!..

— Tiyatroları nasıl buldunuz?.

— Şoförler buluyorlardı..

— Neler gördünüz?

— Bütün moda mağazalarını!.

Vebu kütük gibi cahil, züppe kadın tiyatro mevzuuna temas etmek cüretini bulduktan başka üstelik bir de oynanan eserlerin değerleri hakkında ulu orta, Pariste olduğu gibi burada da tiyatro kapılarından içeri girmeden, söz söylemiye kalkıyor..

İşte bu da modern küstahlığımızın tuzu, biberi..

M. ERTUĞRUL

Istanbul Harici Askeri kıtaatı ilânları

Beher metresine tahmin edilen fiyatı 290 kuruş olan 15000 metre kışlık elbiselki kumaş kapalı zarf usuliyle satın alınacaktır. İhalesi 3—12—937 cuma günü saat 11 dedir. İlk teminatı 3262 lira 50 kuruştur. Evsaf ve şartnamesi 218 kuruş mukabilinde M. M. Vekâleti Satınalma komisyonundan verilir. Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (598) (7681)

Bana kalırsa
Asrî gazeteci

Baştarafı 3 üncüde

sıldır. Aşkları, ıstırapları, duyuşları nasıldır?„ gibi ehemmiyetli noktaları teşkil etmektedir.

Neriman bir muharrir olduğunu gizliyerek bu işi hakkiyle başarmıştır. Günlerce en büyük fabrikalarımızdan birinde amelelik etmiş, hizmetçi idarelerine başvurarak iş istemiş, hizmetçilik bulmuş, hizmetçilerle düşüp kalkmış, evlerde çalışmıştır.

Elbetteki böyle bir çalışma takdirle karşılanır ve lâyık olduğu alâkayı uyandırır.

Bu bize şunu anlatıyor:

Herşeyin dev adımlarile ilerlediği bir devirde gazetecilik de omuzlarına aldığı yüksek vazifeyi yapabilmesi için, masa başı gazeteciliğinin kâfi olmadığıdır. Asrî gazeteci, icabında masa başı muharriri, icabında amele, icabında hizmetçi, icabında daktilo, icabında dadı olabilen gazetecidir.

Sim-US

TİYATRO SİNEMA

SİNEMALAR:

BEYOĞLU

SARAY	:	La Bohem
MELEK	:	La Bohem
İPEK	:	Dişi Tarzan,
SAKARYA	:	Şen Haydut
SÜMER	:	Çıgan melodisi
ALKAZAR	:	Kalpazanlar çetesi ve Ateş taburu
YILDIZ	:	Dilediğim gibi yaşarım ve Viyana sevdaları
FAN	:	Programımı bildirmemiştir
ŞIK	:	Serseriler kralı iş arıyor ve Ölmiyen melodiler
ŞARK	:	Dördüncü aşkı ve Kara güller
ASRÎ	:	Mumyaların serveti ve Kadınlığın sırrı
SANCAK	:	Singapur postası ve Demir yumruk
ZAFER	:	Son haydutlar ve Malek kaçakçı

İSTANBUL

FERAH	:	Varyete ve tiyatro
MİLLÎ	:	Ladam O Kamelya ve Kadın ve şeytan
AZAK	:	Hacı Murad (türkçe) ve Milton genç kızlar mektebinde
HİLAL	:	Hacı Murad (türkçe) ve Milton genç kızlar mektebinde.
ALEMDAR	:	Beyaz Melek ve Kanundan kaçılmaz.
HALK (Eski Kemalbey)	:	İşte bahriyeliler ve Kırmızı derililer çetesi

KADIKÖY

HALE	:	Programımı bildirmemiştir
SÜREYYA	:	Matmazel doktor

ÜSKÜDAR

HALE	:	Programını bildirmemiştir

BAKIRKÖY

MİLTİYADİ	:	Volga ateşler içinde

TİYATROLAR:

TEPEBAŞI DRAM KISMI

Saat 20,30 da

İSPANYA BAHÇELERİNDE

Dram 3 perde

KRAL LİR

Yakında:

• • •

FRANSIZ TİYATROSUNDA OPERET KISMI

Saat 20,30 da

ATEŞ BÖCEĞİ

Komedi 4 perde

ERTUĞRUL SADİ TEK TİYATROSU

Pazartesi:

(Kadıköy Süreyyada)

KÖR ve KILIBIK

Salı Gedikpaşa (Azak) sinemasında

(UNUTULAN ADAM)

Yazan: Nazım Hikmet

İLÂN

Senelerdenberi otelimizde unutulmuş eşyalar sahipleri tarafından bir ay içinde alınmadığı takdirde kendilerine iade edilmiyeceği ilân olunur.

Fatih Reşadiye oteli sahibi
Halid Galib Erkaya

Dünyanın En Meşhur Şekercisi

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

ŞEKER TİCARETHANELERİ

Akide, lokum, badem şekeri, badem ezmesi, Acıbadem kurabiyesi, reçel, şurup, şark usulünde imal edilmiş fıstık, badem, fındık, kayısı ve alafranga meyva şekerlemelerinin her çeşidi. Bilhassa yeni çıkardığı karamelaların bütün dünyada eşi ve emsali yoktur.

Adreslere dikkat: İstanbul Bahçekapı Hamidiye caddesi.
" Beyoğlu Parmakkapı
" Galata Köprü civarı.
" Kadıköy: muvakkithane caddesi.

Taşra siparişlerinde: Ali Muhittin HACI BEKİR Hamidiye caddesi Bahçekapı. Adresine yazılmalıdır.

OSRAM D

Gözlerinizi muhafaza ediniz.

Gözlerinizi muhafaza etmek için bol ışığa ihtiyacınız vardır. Osram D bu ihtiyacınızı tatmin eder. Asgarî istihlâk temin ettiği cihetle daha bol ışığın tedarikini teshil eder. Gözleriniz dahi muhafaza edilmiş olur.

Her vakit garanti markasına dikkat ediniz.

OSRAM-D

Dekalümen lambası asgarî bir istihlâk temin eder.

Istanbul Levazım âmirliği Satınalma komisyonundan

Maslakta Preventoryüm için 35 ton kok kömürü 22 — 11 — 937 pazartesi günü saat 15,30 da tophanede Levazım âmirliği satın alma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. İhale günü teslim şartiyle alınacak olan kömür için taliplerin belli saatte komisyona gelmeleri. (7827) (268)

İstanbul Levazım âmirliğine bağlı sur haricindeki müessesesat için 19500 kilo Yoğurt 23/11/937 Salı günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 3510 liradır. İlk teminatı 263 lira 25 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarile belli saatte komisyona gelmeleri. (263) (7761)

Tophane ve Davutpaşa fırınlarında birikmiş 1040 kilo kadar ekmek kırıntısı 26—11—937 cuma günü saat 15 te Tophanede Levazım âmirliği Satınalma komisyonunca pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 13 lira ilk teminatı 97 buçuk kuruştur. İsteklilerin belli günde Komisyona gelmeleri. (270) (7655)

Adalar sulh mahkemesinden:

Heybelide Cebel sokağında 7 No. rada ölen Fatma Saidenin terekesine vazıyed edilmiş olduğundan veraset iddiasında bulunanların üç ay zarfında vesikalarile ve eşyaya talip olanların 25-11-937 tarihine müsadif Perşembe günü saat dokuz buçuktan itibaren satış yeri olan mezkûr evde hazır bulunacak alâkadar memurlara müracaatları ilân olunur.

Tıp Fakültesi sabık nisaiye muavini birinci sınıf mütehassısı operatör.

SÜLEYMAN TEZER

Kadıköy Moda caddesindeki 91 No. lı hanesinde her gün hastalarını kabul eder.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

Cinsi	Kilosu	Tahmin Fiatı Krş.	Sa.	Teminatı Lira	Ku.	Eksiltme gün ve saati
Sadeyağı	20.000	94		1410		22—11—937 13
Ekmek	170.000	9	61	1225.28		22—11—937 13,30

Komutanlık kara eratı ihtiyacı için 12 ve 13—11—937 günlerinde yapılan eksiltmelerinde isteklisi çıkmıyan ve yukarıda cinsleri hizalarında miktarları yazılı iki kalem yiyecek maddeleri yeniden açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır. Eksiltmeleri hizalarında gösterilen gün ve saatlerde İzmitte Tersane kapısındaki Komisyon binasında yapılacaktır. İsteklilerin muayyen gün ve saatlerde Komisyona müracaatları. (7775)

Adresi meçhul kömür ticareti Türk Anonim şirketine

Istanbul gümrüğü Başmüdürlüğünden:

472,473 No. lı dubaları 11—5—937 senesinde satın alarak ilk defa Türk bayrağı tarafınızdan çekildiği Deniz Ticareti Müdürlüğünün yazısından anlaşılmıştır. Bu dubalar için tahakkuk ettirilen 276 lira gümrük resminin sizden alınması lâzımgelmektedir.

Keyfiyet Hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesine tevfikan 10 günlük tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (7844)

Istanbul Belediyesi ilânları

Istanbul Belediyesi Beykoz Tahakkuk ve Tahsil Başmemurluğundan:

Bina vergisinden şubemize bin üç yüz iki lira doksan sekiz kuruş borçlu Paşabahçe Tuğla fabrikası sahibi Kefeli Mahirden paranın temini tahsili için fabrikadaki hâlen mevcut (50.000) tuğlasına haciz vazedilerek tuğlalar satılığa çıkarılmıştır. İsteklilerin 23— İkinciteşrin— 937 salı günü öğleden sonra saat 14 de Paşabahçe Tuğla Fabrikasında hazır bulunmaları ilân olunur. (7870)

a, as: avoir = birisinin bir şeyi olmak, malik olmak
est, été, était: être = olmak
répondant: répondre = cevab vermek
2 — Bu fiillerin emir sigası:
aller: va = git
allons = gidelim
allez = gidin
faire: fais = yap
faisons = yapalım
faites = yapın
comprendre: comprends = anla
comprenons = anlıyalım
comprenez = anlayın
courir: cours = koş
courons = koşalım
courez = koşun
sentir: sens = kokla, hisset
sentons = koklıyalım, hissedelim
sentez = koklayın, hissedin
s'étendre: étends-toi = uzan
étendons-nous = uzanalım
étendez-vous = uzanın
apercevoir: aperçois = gör, farkına var
apercevons = görelim, farkına varalım
apercevez = görün, farkına varın
avoir: aie = senin olsun
ayons = bizim olsun
ayez = sizin olsun
être: sois = ol
soyons = olalım
soyez = olun
répondre: réponds = cevab ver

Mme V. — Je te demande s'il est parti pour plusieurs jours.

C. — Je ne sais pas...

Mme V. — Ce sont des choses qu'on peut savoir sans qu'on vous les dise... suivant que quelqu'un part avec un petit sac ou une grosse valise... Il avait une valise, ton oncle?

C, *des soupirs (iç çekmeler) seulement.* — Ah!... ah!...

Mme V. — Après tout, il est peut-être parti pour affaires... Ton père l'a peut-être chargé de quelque chose concernant *(müteallik)* l'usine *(fabrika)*... Non?

C. — Je vous demande pardon, Madame,.. j'ai si mal... j'entends à peine ce que vous me dites...

Mme V. — Je vois bien!... et ça me désole *(mütessir ediyor)*...

C. — Vous êtes trop bonne.

Mme V. — Si, sincèrement, ça me désole... *(Un petit temps. Elle regarde autour d'elle avec l'espoir qu'une porte s'ouvre, Les têtes de Jean-Pierre et de Patoche disparaissent précipitamment (birdenbire)*

"— Eh bien... je vais m'en aller... qu'est-ce que tu veux... tu diras à ta maman que je regrette *(müteessifim)* beaucoup de n'avoir pu la voir... que j'étais venue pour l'assurer *(temin etmek)* de ma sympathie *(sevgi)* et que je lui fais tous mes vœux *(temenni)* pour le rétablissement *(iyi olma)* de son cher malade... Je repasserai d'ailleurs... Au revoir, ma petite Catherine...

C. — Je vais vous accompagner.

Mme V. — Non, non, ne bouge pas.

C. — Maman ne serait pas contente.

Mme V. — Tu plaisantes! Souffrante comme je te vois! Reste allongée *(uzanmış)* je connais le chemin.

C. — Vous êtes gentille... Mais vous m'excusez bien. Madame, n'est-ce pas?

Mme V. — Voyons!...

Un dernier regard, un dernier espoir, aucune porte ne s'ouvre, alors elle s'en va. Aussitôt les têtes hilares (alayca) de Jean-Pierre et de Patoche reparaissent et Cathy saute sur ses pieds.

C. — Et voilà!

J. P. — Enfoncée *(mağlûp olmuş)* la mère Vellenaud!

(Rideau)

— II —

Aşağıdaki suallere fransızca olarak cevab verin:

1 — Qu'est-ce qu'on apercevait à la porte de la salle à manger?

2 — Faisaient-ils donc, là?

3 — Qu'est-ce que Mme Vellenaud leur demandait-elle?

4 — Cathy le savait-elle?

5 — Enfin, la visiteuse importune se décide à s'en aller n'est-ce pas?

6 — Se disait-elle désolée de n'avoir pu voir la mère de Cathy?

7 — Cathy n'a-t-elle pas voulu l'accompagner jusqu'à la porte?

8 — *Pourquoi Cathy disait-elle: "Maman ne sera pas contente,,?*

9 — *Qu'a-t-il les deux autres enfants reparurent-ils (tekrar göründüler)?*

10 — *Etaient-ils contents de l'avoir vu partir?*

Lokserova kilisesinde ve kral ile saray halkının huzurunda yapıldı.

Valver şatosuna çekildi, arazisi büyütülmüş, Pardayanın oğlunun arazisine kadar olan topraklar satınalınmıştı. İki aile orada beraberce mes'ut bir hayat sürdüler.

Şurasını da söyliyelim ki, Landri de efendisinden ayrılmadı. Dünyanın bütün servetlerini verseler ismini koyduğu Floransı terketmeye razı değildi.

Landri, zamanının en mühim kısmını Valverle Jan dö Pardayanın çiftlikleri civarında birer malikâne sahibi olan Grengayla Eskargasın yanında geçiriyordu.

Yine haber verelim ki, madam Perin de küçük Luizden ayrılmamıştır. Minimini kız, üç anne ve dört beş baba arasında mes'ut ve bihtiyar büyüyor ve son derece dikkatle bakılıyordu.

Valver ve amcazadesi Jan dö Pardayan şövalyelerini daima düşündüler, beraber oldukları zamanlar daima ondan bahsederler ve hemen her zaman şu sözleri söylerlerdi:

— Mösyö dö Pardayan ölmemiştir. Onun yaradılışındaki bir insan lâyemuttur. Azrail onun omuzuna elini koyamaz.

Şu muhakkak ki kahramanlar kahramanı Pardayan ölmemiştir ve bir gün, hiç beklemediğimiz bir anda, kimbilir ne hâdiseler geçirmiş olduğu halde aramıza dönecek ve bizi mes'ut edecektir.

SON

muş, bırakmıyordu. Fausta çıkarken, Pardayan gizli mahzenin kapısına bir göz attı. Zira Fausta üst kata sığmıyan barutları buraya yerleştirtmişti. Acaba Pardayan bundan haberdar mıydı. Gözlerindeki ifadeye bakılırsa haberi olduğu ve icab eden bütün tedbirleri aldığı manası çıkabilirdi. Maamafih kimbilir?

Mutfağa dönmüşlerdi. Fausta bir iskemle üzerine oturdu. Pardayansa onu pek sinirlendiren dolaşmasına başlamıştı.

Prenses vakıâ ölümden korkmuyordu. Buna rağmen saç diplerinin terlediğini hissetti.

Fausta korkmadan ateşe karşı gidecek, havaya uçacağını bile bile bir baruthaneyi ateşliyecek kadar cesur olmakla beraber, bu endişeli bekleyiş onu sinirlendirmekteydi.

Meş'um dakikanın yaklaştığını düşünüyor, tam on birde büyük bir infilâk neticesinde vücudunun bin parça olacağını düşünüyordu.

Birdenbire uzaktan bir saatin ilk darbesi işitildi. Fausta diğerlerini bekledi. Son vuruştan sonra, belki de sona kadar gelmeden ölüp gideceklerdi. Pardayanın kendisini tetkik ettiğini farketti. Sakin bir hal almıya çalıştı, yalnız gözlerini korkudan kapamamak için fazla açmıştı. Heyecanını da bu suretle ortaya çıkarıyordu.

Saat, ikinci darbeyi vurmadı. İnfilâk da husule gelmedi.

Fausta biraz daha bekledi. Yine bir şeyler olmuyordu, o vakit gavri ihtiyarî

— Fakat... Fakat, dedi.

Pardayan derhal konuşmıya başladı:

— Saat on biri çeyrek geçiyor. Şimdi dinlediğiniz çan, çeyrek çanıdır prenses. Saat on biri bir çeyrek evvel çalmıştı. Fakat siz o kadar dalgınsınız ki, farkına bile varmadınız!

— O halde ne oluyor? Yoksa Dalbaran!...

Pardayan fenerlerden birini eline aldı ve Faustaya dönerek dedi ki:

— Geliniz madam, şimdi anlıyacaksınız.

Beraberce yürüdüler, merdivenleri indiler. Pardayan evvelâ mahzeni gösterdi. Burada duvar delinmişti. Yaklaştılar,. Şövalye feneri yere yaklaştırdı. Fitili göstererek dedi ki:

— Dalbaran gelmiş, ve fitili yakmış. Bakınız, fitilin eseri bile kalmamış, dikkat ediniz.

Bir tekme ile üst üste duran fıçıları devirdi. Fıçılar yerlere yuvarlanarak dağıldılar. Bunu gören Fausta hayretle bağırdı:

— Hepsi de boş...

— Evet, dün siz gittikten sonra hepsini boşalttım ve barutu da nehre döktüm.

Fausta bu harikulâde iş karşısında soğukkanlılığını muhafaza etti ve sükûtla sordu:

— O halde yukarda niçin beraberce berhava olacağımızı söylediniz.

— İdama mahkûm olan ve ölümün yaklaştığını hisseden bir adamın ne gibi azaplar çektiğini size tattırmak istedim. Şimdi gördünüz ve hissettiniz ya... Bana yapmak istemiş olduğunuz bu hareketi inşallah bir daha kimseye yapmazsınız...

Fransızca egzersizler: 23

Une scène de pièce

Bir piyes sahnesi

(Her hakkı Haber Gazetesine aittir)

Fransızca derslerimiz üzerindeki egzersizlerin 22 incisini geçen derste vermiştik. Bu dersimizde 23 üncü egzersizimizi yapacağız.

Yalnız, bundan evvel, geçen dersteki egzersizlerin yapılmış şekillerini görelim.

Geçen dersteki egzersizlerin yapılmış şekli:

— I —

Çevrilecek olan fransızca parçanın türkçesi şudur:

J. P. *dirseğiyle dürterek.* — Patoche, git mutfağa söyle Cathy'ye bir fincan ihlamur yapsınlar.., Anladın mı?

Göz kırpar.

P. o *da göz kırparak.* — Evet.

Koşar.

J. P. — Gittikçe iyileşiyorsun gibi geliyor... değil mi?

répondons = cevab verelim
répondez = cevab verin

3 — Bu emir sığalarının menfi şekli:

ne va pas = gitme
n'allons pas = gitmiyelim
n'allez pas = gitmeyin

ne fais pas = yapma
ne faisons pas = yapmıyalım
ne faites pas = yapmayın

ne comprends pas = anlama
ne comprenons pas = anlamıyalım
ne comprenez pas = anlamayın

ne cours pas = koşma
ne courons pas = koşmıyalım
ne courez pas = koşmayın

ne sens pas = koklama, hissetme
ne sentons pas = koklamıyalım, hissetmiyelim
ne sentez pas = koklamayın, hissetmeyin

ne t'étends pas = uzanma
ne nous étendons pas = uzanmıyalım
ne vous étendez pas = uzanmayın

n'aperçois pas = görme, farkına varma
n'apercevons pas = görmiyelim, farkına varmıyalım
n'apercevez pas = görmeyin, farkına varmayın

n'aie pas = senin olmasın

n'ayons pas = bizim olmasın
n'ayez pas = sizin olmasın

ne sois pas = olma
ne soyons pas = olmıyalım
ne soyez pas = olmayın

ne réponds pas = cevab verme
ne répondons pas = cevab vermiyelim
ne répondez pas = cevab vermeyin

Egzersiz: 23

Une scène de pièce

(BİR PİYES SAHNESİ)

— III —

İki derstenberi egzersiz mevzuu olarak meşhur Fransız muharrirlerinden André Birabeau (*André Birabo*) nun bir piyesinden aldığımız bir parça üzerinde çalıştık. Bu dersimizde de bu sahnenin devamını veriyoruz.

Burada, birkaç kişi arasında, gayet hoş ve heyecanlı bir muhavere geçiyor. Sizin için anlaşılması kolaydır.

Bu muhavereyi yüksek sesle okuyun ve cümle cümle manasını verin. Ondan sonra da ayrıca tercümesini yapınız.

— I —

Türkçeye çeviriniz

On aperçoit à la porte entre-ouverte de la salle à manger les têtes de Jean-Pierre et de Patoche qui guettent (gözetmek) Mme Vellenaud.

Mme V. — Est-ce qu'il est parti pour plusieurs jours?

C. *même jeu, vaguement.* — Comment, Madame?

Yukardaki suallere fransızca olarak şu cümlelerin karşılığını vereceksiniz:

1 — Jean-Pierre ile Patoche'un başları,

2 — Bayan Vellenaud'yu gözetliyorlardı.

3 — Amcalarının birkaç günlük bir seyahate mi çıktığını.

4 — Hayır bilmiyordu ve Bayan Vellenaud'ya: "bilmiyorum" cevabını verdi.

5 — Evet, fakat, gevezelik etmeyi (*bavarder*) bırakmıyordu...

6 — Evet ve, tekrar geleceğini ilâve ediyordu.

7 — Hayır, refakat etmek istedi. Fakat, ona mâni oldu.

8 — Çünkü annesi ona misafirleri kendi yerine kabul etmek vazifesini vermişti.

9 — Bayan Vellenaud gider gitmez.

10 — Evet, "bayan Vellenaud mağlûb oldu!" diyerler-

— III —

1 — Tercüme için verilmiş olan parçadaki gayrikıyasi (*irrégulier*) fiillerin masdarlarını gösterin ve manalarını yazın.

2 — Ayni parçadaki sıfat terkiplerini ve;

3 — İzafet terkiplerini işaret edin ve manalarını yazın.

— Peki, şimdi beni ne yapacaksınız?

Fausta bunu garib bir tatlılıkla sormuştu. Belki de Pardayanın hakikî maksadını keşfetmişti. Belki de kabadayılık taslıyarak onu sinirlendirmenin sırası olmadığını düşünüyordu.

Pardayan ise sert bir tavırla cevab verdi:

— Hiç madam...

Gözleri parlıyordu.. Kadını bir müddet daha süzdükten sonra onu eritircesine hitab etti:

— Gidiniz madam, sizi affediyorum.

— Beni af mı ediyossunuz?

Faustanın bu suali şövalyenin kahramanlığına karşı hayran oluşundan mıydı? Yoksa "af" kelimesinin bir kırbaç tesiri yapmış olmasından mıydı?

Pardayan lâkırdısına devam etti:

— Evet madam, sizi affediyorum!... Eğer yaşarsanız şunu düşününüz ki: "her tesadüfümüzde alçakçasına, namussuzcasına şövalye dö Pardayana ihanet etmek istedim. O, her defasında beni yok etmekten çekindi. Tam manasiyle eline düştşğüm zaman da: (Ve bu defa da sizi affediyorum madam, haydi gidiniz) dedi.

Bu sözlerden sonra Pardayan kolunu uzatarak tahkir edici bir tavırla kapıyı gösterdi.

Fausta mağlûb olmuştu. Başını iğdi. Sesini çıkarmıya cesaret etmeksizin yavaş yavaş yürüdü, kapıdan çıktı. Aşağıya inince Pardayanın merdivene bıraktığı lâmbayı aldı. Şövalyenin yukardan gözetlememesi için arkasına baktıktan sonra bir sıçrayışta mahzenin kapısına vardı. Bu mahzenin dip tarafındaki bir düğmeye bastı. Gözükmiyen bir ikinci kapı derhal açıldı. Buradan dar bir koridor gözüktü. Fausta fenerini yere bırakarak fıçılara koştu.

Hatırlarda olsa gerektir ki bu fıçılardan biri kazaen parçalanmıştı. Fausta elini içine daldırdı. Ve bir kaplan gibi homurdandı:

— Barut var ha!.. Hem de bozulmamış!... Herhalde Pardayan buraya uğramamış...

Ah Pardayan! Sen beni affettin, öyle mi? Halbuki ben seni affetmiyorum. Mahvolacağımı da bilsem yine senin hakkından geleceğim...

Fausta hem söyleniyor, hem de çalışıyordu. Fıçıyı yakalamış ve devirmişti. Barutlar yerlere serildi. Prenses bunlardan bir sıra yaptı ve kapının önünde gene lâmbasını yaktı. Bir çıtırtı başladı. Uzun bir hat halinde barutlar birdenbire parlıyarak mahzenin içine ve barut kümesine doğru ilerledi. Orada daha beş dolu fıçı vardı.

Fausta lâmbayı devirir devirmez, hiç vakt kaybetmeden olanca kuvveti le koşmıya başlamış ve karanlıklara karışmıştı. Yukarda Pardayan ise şöyle düşünmekteydi:

— Fausta acaba ne yapacak? Mahvetmek istediğim barutu ateşliyecek midir? Eğer bunu yapar da havaya uçarsa onu ben öldürmüş olmam ya.. Hayır, kabahat benim değil. Ben bir az evvel ona ihtar ettim. "Yaşarsanız,, dedim. Bu kadın bu lâfımdan her şeyi anlamıştır.

Onun talii bugün de kendi elindedir. Eğer ölürse kendi kendini öldürmüş olacaktır. Ben bundan dolayı hiç bir vicdan azabı çekmiyeceğim.

Bunları düşünen Pardayan merdivenleri indi, Koridordan geçerken iki kapıya baktı. Faustanın hangisinden çıktığını gözden geçirmişti. Yavaş yavaş ilerledi, ölümün kendisini beklediğinden haberi yoktu, kapıyı açtı ve çıktıktan sonra arkasından kapattı...

. . . . . .

Hemen o sırada müthiş bir gürültü duyuldu. Yerler titredi, duvarlar çatladı. Sonra cehennemî bir gürültü arasında cesim bir alev sütunu göklere doğru yükseldi. Her şey parlamıştı, her şey mahvoldu, her şey yıkıldı.

SON

Pardayan ölmüş müydü? Oğlu Jan dö Pardayan ile Ode dö Valver bu uğursuz vakayı işitince koştular. Ve büyük bir dikkatle araştırmıya başladılar. Vaktiyle çiftliğin bulunduğu arazi etrafında ve pek uzak yerlerde birçok enkaza tesadüf ettiler. Fakat bir insan cesedi parçasına benziyen hiçbir şey yoktu.

Son gayretlerini sarfederek araştırdıkları zatın eserini bile bulamadılar. Yer altında yaptıkları araştırmada da Jan ile Valver ancak Prenses Faustanın ölüsünü buldular.

Ne garip tesadüftür ki, prensesin vücudu ne ateşten, ne yıkıntıdan zedelenmemiş, yalnız şakağında bir çizgi hâsıl olarak oradan akan kan yanağında kırmızı bir çizgi yapmıştı. Fausta bir taş yığını arasında kumlar üzerine uzanmış, uyur gibi yatıyordu. Prenses Fausta karanlıkta koşarak kaçarken ayağı bir yere takılmış olacak ki düşmüş ve şakağında bu küçük yara açılmıştı. Acaba bu küçük yaradan mı ölmüştü? Yoksa boğulmuş muydu? Bu bilinemez.. Malûm olan şey onun ölmüş olmasıydı. Bilinmiyen şey dünyada eşine kolayca raslanamıyan Pardayana, büyük bir dikkatle aranmasına rağmen, yer altında tesadüf edilememesiydi.

Diri olsun, ölü olsun, Pardayan, bir gölge gibi gözden kaybolmuş, uçmuş gitmişti.

Yer altındaki dehlizleri babası kadar iyi bilen Jan ile dostu Valver günlerce, aylarca araştırdılar, aradıklarını bulamayınca burada daha fazla kalmaktan vazgeçtiler. Maamafih bu taharriyat neticesinde Pardayanın ölmemiş olduğu kanaati kendilerinde yerleşmişti.

Kral üçüncü Lui, Pardayana olan vaadini harfi harfine ifa etti.

Mösyö Dankr ile karısını çağırarak, onlardan dostu kont dö Valver namına kızları düşes dö Lezinyinin desti izdivacını taleb etti. Bu taleb, daha doğrusu bu kat'î emir, kral tarafından öyle bir tarzda söylenmişti ki, Konçini ve Leonora kralın müthiş sırrı bildiğini zannederek hiç istemedikleri bu izdivaca razı oldular. Müthiş sırrı bildiğini zannettikleri kralın bu evlenmeyle eskiyi kapatmak istediğini zannettiler. Halbuki aldanıyorlardı. Kral Pardayanın söylediği sözleri, hakikî manalarını bilmeden tekrar etmişti. Fakat onlar korktular ve kral ne dediyse aynini yaptılar. Bu kadar azla kurtulduklarına bile seviniyorlardı. Böylece müthiş infilâktan üç ay sonra Valverle Floransın düğünleri delikanlının seviglisini Rospinyakın elinden kurtardığı Sen Jermen

İnkıbaz, Hazımsızlığı

MİDE

Ekşilik ve yanmalarını

MAZON

Meyva Tozu giderir

MIDE ve barsakları alıştırmaz. İçilmesi lâtif, tesiri kolay, ve mülâyimdir. Yerini hiç bir mümasil müstahzar tutamaz. MAZON isim, HOROZ markasına dikkat. Deposu: MAZON ve BOTON ecza deposu. İstanbul yeni Postahane arkasında No: 47.

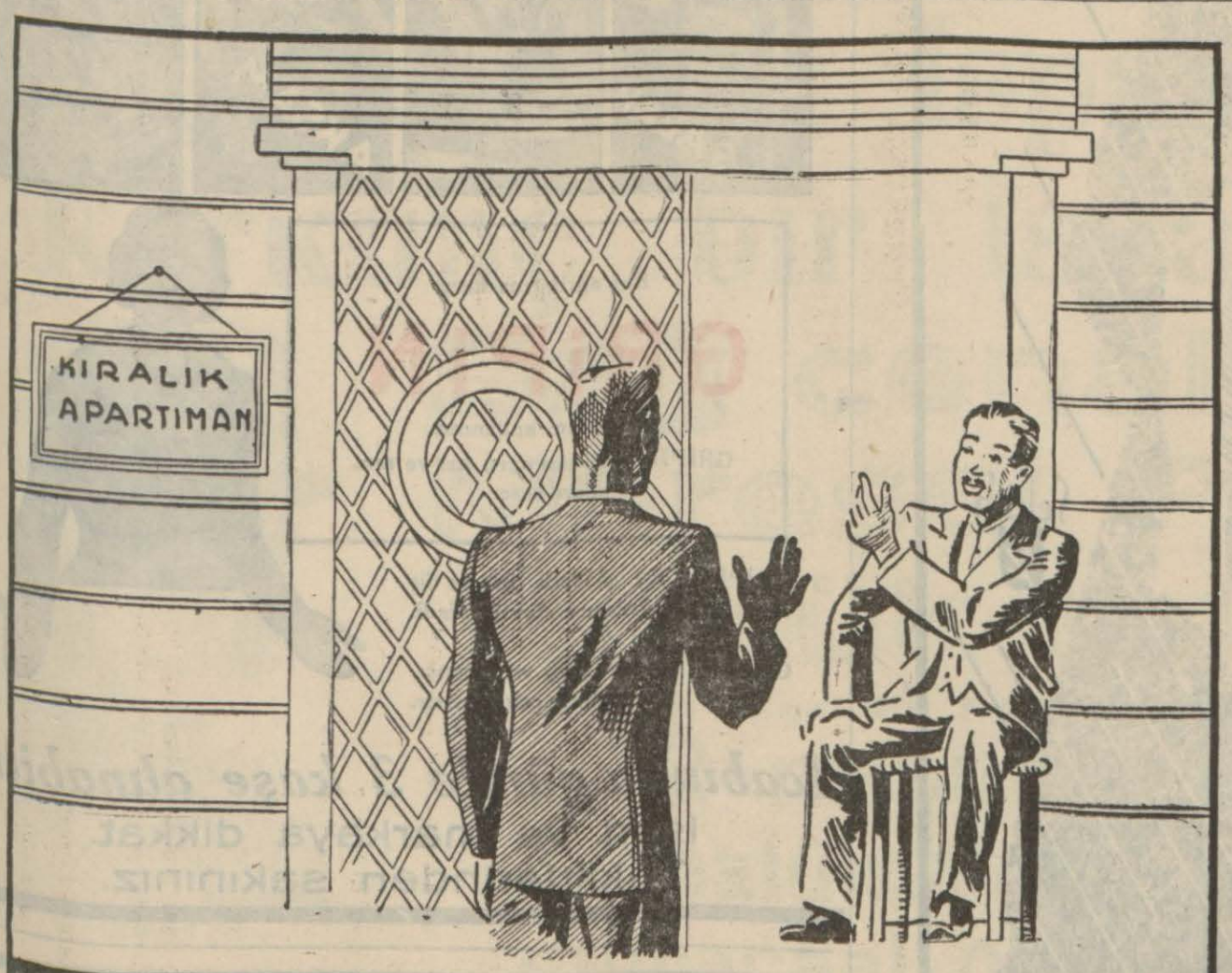

Müşteri.-Kiralık apartıman kaç odalı?

Kapıcı. -Beş oda ve banyo

Müşteri.-Banyoda havagazı aleti varmı?

Kapıcı. -Evvet efendim malsahibi son sistem JUNKERS banyo aletleri koydurdu.

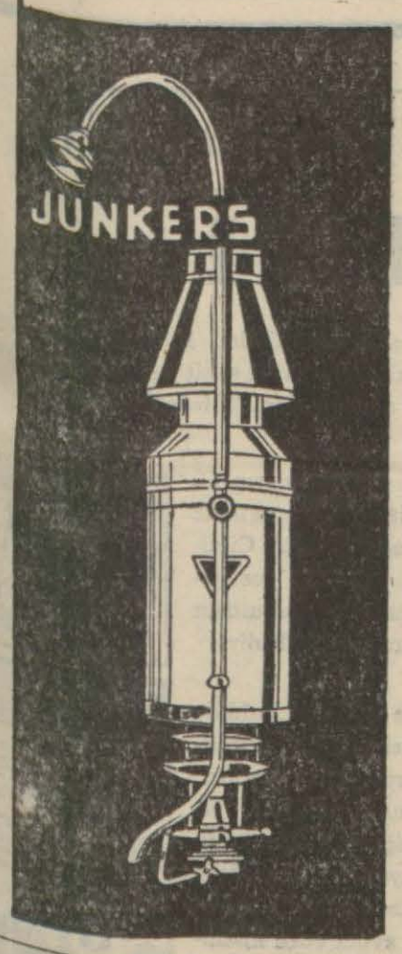

hava gazı şofbeni

101 İstiklâl Caddesi—İzahat-veresiye satiş

Ne Kadar Iztırab Çekiyor

24 saattenberi devam eden müthiş bir diş ağrısı

Halbuki bir ik kaşe

Nevrozin

bu dayanılmaz ağrıyı bıçak gibi kesmiye kâfidir

Nevrozin

Bütün ağrı, sızı ve sancıları mideyi bozmadan, kalbi ve böbrekleri yormadan dindirir.

icabında günde 3 kaşe alına bilir.

Diş Doktoru

Necati Paksi

Hastalarını hergün sabah 10 dan akşam 19 za kadar Karaköy Tünel meydanı Tersane caddesi başında No. 1/2 de kabul eder.

Salı ve cuma günleri saat 14 den 18 ze kadar parasızdır.

Meccanî muayene

Perşembe günleri saat 2 den 5 e kadar Ortaköy Taşbasamak Palangada 25 numarada Doktor Mümtaz Gürsoy fakirleri parasız muayene eder.

PastilFor

Öksürüğe, boğaz taharrüşatına, nezleye, bronşite ses kısıklığına, boğaz ve ciğer nahiyelerinin üşümesinden müteyellit hastalıklara karşı yüksek derecede şifa kudretini haiz bir müstahzardır.

◆ ◆ ◆

Hele kış günleri, bir çok bulaşık hastalıkların çoğaldığı, boğazdan alınan mikropların bollaştığı devirlerde sizi her tehlikeden sıyanet eder.

◆ ◆ ◆

PastilFor

◆ ◆ ◆

Sigara içmekten veya diş iltihaplarından ileri gelen ağız kokularını da geçirir.

HABER ilân tarifesi

İlân sayfalarında santimi	40	Kr.
Resmî ilânlar	30	„
Dördüncü sayfada	100	„
Üç ve ikinci sayfalarda	200	„
Birinci sayfada	400	„
Başlık ilânlar	500	„

Ticarî mahiyeti haiz olmıyan küçük ilânlar 20 kelimelik beş defası 120 kuruştur. Eskiden mukavelesi olan müşterilerimizin mukaveleleri müddetince fark alınmaz. Uzun müddet devamlı ilânlar tenzilâta tâbidir. İlân vermek hususunda yalnız ve münhasıran VAKIT YURDU altındaki *Kemalettin İren* ilân bürosuna müracaat edilmelidir.

Telefon: İstanbul . 24370

Neden Aspirin ?

Çünkü ASPİRİN seneler denberi her türlü soğukalgınlıklarına ve ağrılara karşı tesiri şaşmaz bir ilâç olduğunu isbat etmiştir.

ASPİRİN in tesirinden emin olmak için lütfen (BAYER) markasına dikkat ediniz.

Erkek kafasındaki ideal kadın

dişlerini sabah akşam

Radyolin

ile fırçalıyan kadındır

Dişleri en fazla beyazlatan, mikroplara karşı en müessir, terkip itibariyle en mükemmel diş macunu

Mekteplilere, Çocuk velilerine, Okul Direktörlerine

Mektep kitaplarınızı almadan.... bir kere eski tanıdığınız

"VAKIT„ Kitabevine

uğrayınız. İlk, Orta, Lise, Yüksek ve Meslek... Her okulun, her sınıfı için, her dilden, her türlü maarif neşriyatını buradan kolaylıkla ve derhal edinebilirsiniz.

Rastgele yerden almanın sonunda yanılma, yorulma, vakit kaybetme olabilir, üzülebilirsiniz.

İhtisasa her yerde kıymet vermeli: (VAKIT KİTABEVİ) de mektep kitapçılığında ihtisas kazanmıştır.

Kitap üzerine gelecek her sorguya karşılık verilir.

ADRES: İstanbul - Vakıt Yurdu. Telefon: 24370. Telgraf: Vakıt - İstanbul. Posta kutusu: 46.

Türk Hava Kurumu

Büyükiy Pangosu

2. inci keşide 11 Birincikânun 937 dedir.

Büyük ikramiye 40.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık büyük ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır..

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengineden bu piyangoya iştirak ediniz.

BEYKOZ KUNDURASI
HER MEVSİME UYGUN
AYAKKABIDIR.

Beykoz
YERLİ
MALLAR PAZARLARI

Günün 24 saatinde hasta

Baş ağrılarına karşı
GRİPİN
Kaşelerini kullanınız.
GRİPİN: Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser.

GRİPİN: En şiddetli baş ve diş ağrılarını süratle dindirir.
GRİPİN: Nezle, grip ve romatizmaya karşı çok müessirdir.

Icabında günde 3 kaşe alınabilir
Isim ve markaya dikkat.
Taklitlerinden sakınınız.

EVET GÜZELİM
ŞİMDİ

Bütün erkekleri teshir edebilirsin. Bir miknatisin iğneleri cezbettiği gibi, cilt için gayet sabit ve son derece yapışan ve gayet ince olan bu yeni "Birde dört pudra,, yı tecrübe et.

İşte, kimyagerlerin ve kadınların 50 senedenberi aradıkları pudra, günde bir defa pudralanmak kâfidir. Cildiniz için son derece yapışkan ve gayet ince olmak itibariyle yüzünüzün ve burnunuzun parlaklığı ebediyen zail olur.

Dışarda, yağmur ve güneşte, dahilde sıcak salonlarda (resimlerde gördüğünüz gibi) her şeyi yapabilirsiniz. Suya, güneşe maruz kaldığınız ve dans ederek terlediğiniz halde tenin şayanı hayret safiyetini muhafaza edersiniz. Akşam üzeri yorgun buruşuk bir yüzle evine avdet eden kadınlar, ciltlerini tazeleyip gençleştirebilirler ve birkaç yaş daha genç görünmeye muvaffak olurlar.

Bu pudra gayet beyazlatıcı ve kuvvetlendiricidir. Yüzde hiç bir vakit leke ve tabaka halinde gözükmez. Gayet ince olması itibarile cildde o kadar güzel ve muntazam yapışır ki mevcudiyeti bile farkedilemez. En samimî dostlarınız bile (Bu pudra sayesinde) teninizin cazip güzelliğini adetâ tabiî telâkki edeceklerdir. Siz de bu sihramiz, gayet ince ve son derece yapışkan "birde dört" pudrayı ısrarla ve markasına dikkat ederek isteyiniz. Neticesinden memnun kalacaksınız.

Conklin NOZAC

Şeffaf malzemeden yapılan kurşun ve mürekkepli kalemleri ile ayni model masa kalemleri güzel sanatin canlı bir ifadesi demektir.

Yalnız Müşterisinin zevkine hizmet eden işgüzar kırtasiyecilerde bulunur.

THE CONKLIN PEN CO.
TOLEDO, OHIO, U. S. A.

BRİYANTİN PERTEV

Saç tuvaletinizin en mühim bir malzemesidir Kepekleri izaledeki muvaffakıyeti her bir iddianın fevkindedir

Dr. İhsan Sami
BAKTERİYOLOJİ
LABORATUVARI
Umumi kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültarmikroskopi, kanda üre, şeker, Klorür kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 113 Tel.: 20981

DOKTOR
Kemal özsan
Üroloğ . Operatör
Bevliye mütehassısı
Karaköy — Ekselsiyor mağazası yanında. Her gün öğleden sonra 2 den 8 e kadar: Tel: 41235

Göz hekimi
Dr. Murat Rami Aydın
Muayenehanesini Taksim-Talimane Tarlabaşı Cad. URFA Apt. nına nakletmiştir. Tel: 41553
Pazardan maada hergün: Öğleden sonra saat ikiden altıya kadar

20335
GAZETEMİZE VERECEĞİNİZ İLÂNLAR VE İLÂN İŞLERİNİZ İÇİN BU NUMARAYA TELEFON EDİNİZ:
Adres: İstanbul AnkaraCaddesi VAKIT Yurdu altında No: 105
Telefon: 20335

Nefasetile meşhur
Yeni Hayat Turan Helvası
Halis koyun sütü ve günlük tereyağından mamul kakaolu helvamızı bir defa tecrübe ediniz başka helva yiyemezsiniz
Ayrıca Yeni Hayat Karemelalarının
ve piyasada emsali bulunmıyan KOZ ve TAHİN Helvalarımızın eşi yoktur
ALÂMETİ FARİKA YENİ HAYAT
Bunlar sureti hususiyede imal edilmektedir. Adrese dikkat: Galata Necati bey caddesi No. 92 Yeni Hayat imalâthanesi.Abdülvahit Turan Telefon 40058